

CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

IX. ÉVFOLYAM · 2019. ÉVI I. SZÁM

Kormány megbízotti előszó	2	Mi mennyi 2019-ben?	47
SZEGEDI JÁRÁSI HIVATAL TÁJÉKOZTATÓI		Önkormányzati határidőnapló	56
A Közlekedési Alkalmassági és Vizgalközpont vette át a járművezetők vizsgáztatását	3	A nemzetiségi önkormányzatok belső ellenőrzésének ellátása	64
FOGLALKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI		Kúriai mérték az építmény- és telekadóban	67
Munkaerő-piaci helyzetkép Csongrád megye · 2019. január ...	4	Közigazgatási határozatokat érintő jogegységi döntéseket hozott a Kúria	75
JOGI ÉS HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI		Tájékoztatás a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatban jogszabály-változásokról	77
A jegyzői feladatok változása a földforgalmi szabályozás tekintetében	9	Fontosabb változások a szociális igazgatás területén	81
Hadigondozás · Volt hadiárvák, volt hadigyámoltak, volt hadigon- dozott családtagok hadigon- dozásra jogosultsága megállapí- tásával összefüggő jogalkalmazási problémák	11	Fontosabb változások a gyámügyi igazgatás területén	92
Szakmai vélemény egyszerű bejelentéshez kötött építőipari ki- vitelezési tevékenységek körében ..	17	Legfontosabb változások a társadalombiztosítási szabályokban	100
Tájékoztatás anyakönyvvezetők részére · Kétnyelvű szerb anya- könyvi kivonatok megszünése	20	Méltányosság gyakorlása az egészségbiztosítási és a nyugdíj- biztosítási feladatellátás során	104
Az Ákr. értelmezési kérdései Határozat és végzés, a hatóság döntésének véglegessége	22	HIVATALI ELÉRHETŐSÉGEK	
A jegyzői hatáskörbe tartozó vég- rehajtás néhány kritikus pontjáról ..	27	Kormányablakok Csongrád megyében	108
		A Csongrád Megyei Kormány- hivatal vezetőinek elérhetőségei ..	109
		A Csongrád Megyei Állam- igazgatási Kollégium tagjai	115
		Önkormányzati elérhetőségek, polgármesterek és jegyzők Csongrád megyében	118

*„Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.
Valljuk, hogy néपालom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.”
(Magyarország Alaptörvénye)*

Kedves Kollégáim!

Örömmel ajánlom idei első Hivatali Tájékoztatónkat mind megyénk jegyzői, munkatársaik és államigazgatási társszerveink, mind kormányhivatali és járási hivatali kollégáim figyelmébe.

Szerteágazó témakörökben igyekszünk tájékoztatást nyújtani: gyámügyi, társadalombiztosítási és szociális ügyektől kezdve az adószabályozáson és hivatali belső ellenőrzésen át az önkormányzati munkát keretbe foglaló határidőig és a jegyzői hatósági feladatok eljárási szabályaiig – kiindulva az elmúlt év tapasztalataiból és követve az év eleji jogszabályváltozásokat.

A jegyzői munkát érintő cikkeink [Önkormányzati Helpdesk](#) felületünkön szintén olvashatók, ahol megtalálják folyamatosan frissülő önkormányzati jogszabályfigyelőket is.

Szokásunkhoz híven számot adunk megyénk munkaerő-piaci helyzetéről, a közigazgatáson belüli együttműködést pedig naprakész elérhetőségi adatokkal igyekszünk megkönnyíteni.

Hasznos tájékozódást és eredményes munkát kívánok Önöknek!

Szeged, 2019. március 7.

dr. Juhász Tünde
kormány megbízott

A Közlekedési Alkalmassági és Vizsgaközpont vette át a járművezetők vizsgáztatását

Tóth Zoltán
főosztályvezető
Szegedi Járási Hivatal · Hatósági Főosztály II.

RÓLUNK ▾ KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐK ▾ KÖZLEKEDÉSI SZAKEMBEREK ▾ PÁLYAALKALMASSÁGI VIZSGÁLAT ▾ KAPCSOLAT Q

kavk.hu

A Közlekedési Alkalmassági és Vizsgaközpont kijelöléséről és feladatainak meghatározásáról szóló 284/2018. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján

- a közúti gépjármű-közlekedési hatóságként eljáró megyeszékhely szerinti járási (fővárosi kerületi) hivatal, Pest megyében az Érdi Járási Hivatal, Budapest fővárosban Budapest Főváros Kormányhivatalának III. Kerületi Hivatala, valamint
- a közlekedésért felelős miniszter, közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 18. § (8) bekezdésében meghatározott

feladatait 2019. január 1. napjától a **KAV Közlekedési Alkalmassági és Vizsgaközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (Vizsgaközpont)** látja el.

A vizsgahely továbbra is a Szeged, Kereskedő köz 3–5. cím alatt található.

Munkaerő-piaci helyzetkép Csongrád megye · 2019. január

Fejes Ágnes
elemző
Foglalkoztatási Főosztály · Alapkezelő Osztály

FŐBB MEGYEI ADATOK

Csongrád megye	2018	2019		változás az előző		változás az előző	
	január	december	január	hónaphoz	évhez	hónaphoz	évhez
	fő			% -ban		főben	
Nyilvántartott álláskeresők száma	7 413	6 601	7 154	108,4	96,5	553	-259
Férfi	3 465	3 145	3 384	107,6	97,7	239	-81
Nő	3 948	3 456	3 770	109,1	95,5	314	-178
legfeljebb ált. iskola	2 115	1 901	2 025	106,5	95,7	124	-90
szakmunkásképző, szakiskola	1 985	1 643	1 773	107,9	89,3	130	-212
szakközépiskola, technikum	1 771	1 568	1 703	108,6	96,2	135	-68
gimnázium	834	774	873	112,8	104,7	99	39
diplomás	708	715	780	109,1	110,2	65	72
25 évnél fiatalabb	1 107	894	964	107,8	87,1	70	-143
50 éves és idősebb	2 643	2 441	2 610	106,9	98,8	169	-33
Nyilvántartásba belépő	1 478	1 378	1 385	100,5	93,7	7	-93
Első alkalommal belépő	136	130	116	89,2	85,3	-14	-20
RSZS+FHT	1 685	1 124	1 141	101,5	67,7	17	-544
álláskeresési járadék	1 338	1 470	1 487	101,2	111,1	17	149
álláskeresési segély	808	992	1 010	101,8	125,0	18	202
Tartósan (1 éven túl) regisztráltak	1 824	1 433	1 437	100,3	78,8	4	-387
Tartós munkanélküli arány	24,6%	21,7%	20,1%			-1,6%	-4,5%
Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma	775	591	659	111,5	85,0	68	-116
A nyilvántartott álláskeresők aránya (a gazdaságilag aktív népesség százalékában)	4,0	3,5	3,9			0,4	-0,1
Rendelkezésre álló álláshelyek száma	2 750	2 599	2 238	86,1	81,4	-361	-512

* százalékpont

FONTOSABB ADATOK JÁRÁSONKÉNT

Járások	Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)			A nyilvántartott álláskeresők aránya (a gazdaságilag aktív népesség százalékában) %			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (fő)	Tartósan regisztrált álláskeresők száma (fő)*
	2018. január	2018. december	2019. január	2018. január	2018. december	2019. január		
Szeged	3 498	3 033	3 257	3,6	3,2	3,4	287	677
Csongrád	478	352	384	5,3	3,9	4,3	67	64
Hódmezővásárhely	806	715	765	3,5	3,1	3,3	62	181
Makó	923	860	933	4,8	4,5	4,9	60	155
Szentés	604	626	694	3,4	3,5	3,9	96	87
Kistélek	484	380	426	6,3	4,9	5,5	26	102
Mórahalom	620	635	695	4,7	4,8	5,3	61	171
Csongrád megye	7 413	6 601	7 154	4,0	3,5	3,9	659	1 437
Dél-Alföld	32 354	29 094	31 019	5,6	5,0	5,4	2 755	7 382
Magyarország	267 251	241 898	254 176	5,8	5,2	5,5	22 181	67 198

* Egy éve, vagy annál régebben megszakítás nélkül minden hónapban szerepel a nyilvántartott álláskeresők állományában

1.

2019. JANUÁR VÉGÉRE, CSONGRÁD MEGYÉBEN A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA HÉTEZER FŐ FÖLÉ EMELKEDETT

Csongrád megyében, 2019. január végén a nyilvántartott álláskeresők száma **7 154** fő lett, amely 553 fővel, 8,4 százalékkal magasabb, mint az előző hó végi záró létszám. Az álláskeresők 45,5%-a (3 257 fő) a szegedi, 13% (933 fő) a makói, 11% (765 fő) a hódmezővásárhelyi regisztrációban szerepelt, de Szentés és Mórahalom hányada is közel 10%-os lett.

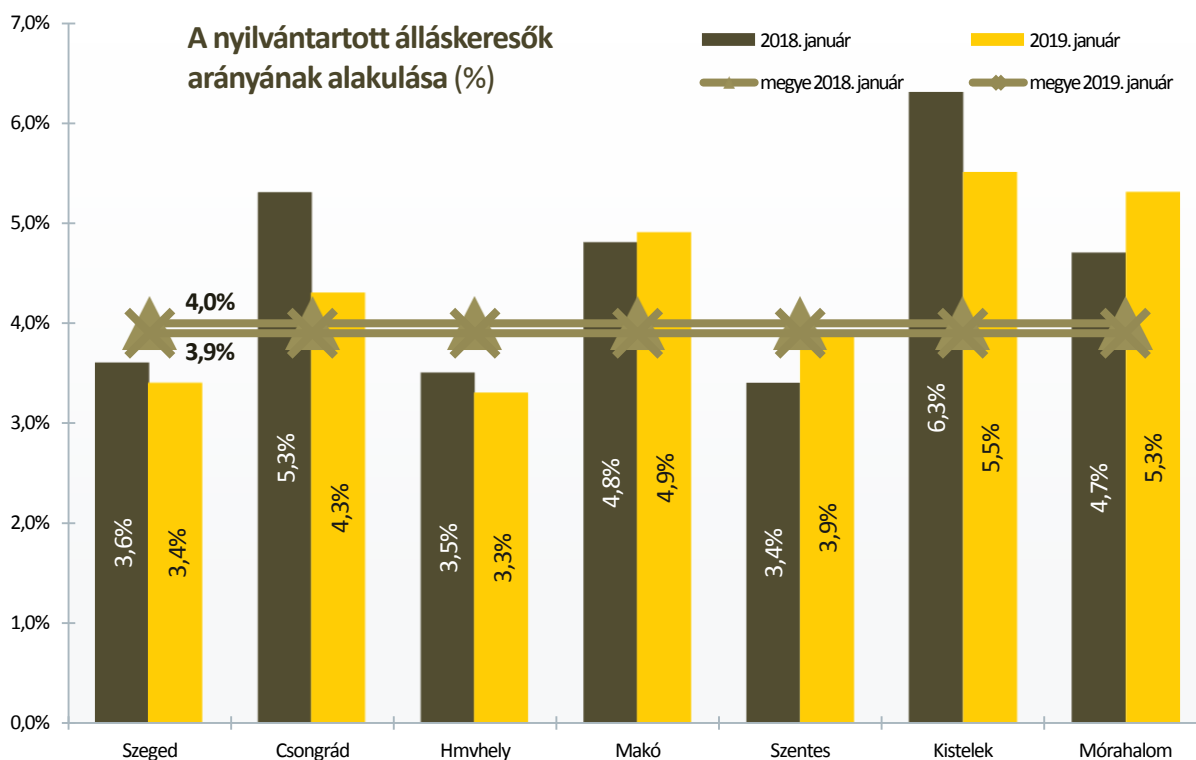
Egy hónap alatt Szegeden 224 fővel (7,4%-kal), Makón 73 fővel (8,5%-kal), Szentésen 68 fővel (11%-kal) emelkedett a regisztrációban lévők száma. Mórahalmon 60 fős (9,4%-os), Hódmezővásárhelyen 50 fős (7%-os), Kisteleken 46 fős (12%-os), Csongrádon 32 fős (9%-os) növekedés következett be.

A 2018. januári adatokkal összevetve a tényadatokat, megyei szinten **egy év távlatában, 259 fős – 3,5 százalékos** – létszámcsökkenés következett be. A járások közül a nagyobb mértékű visszaesés Csongrádon történt, ahol **20%-kal** (94 fővel) mérséklődött egy év alatt az álláskeresők száma. Kisteleken 12%-os (58 fős), Szegeden 7%-os (**241 fős**) Hódmezővásárhelyen 5%-os (41 fős) csökkenés következett be. Szentésen 15%-kal (90 fővel), Mórahalmon 12%-kal (75 fővel), Makón 1%-kal (10 fővel) **nőtt** az álláskeresők száma a bázisidőszakkal összevetve.

2.

ÁLLÁSKERESŐK RELATÍV SZINTJE

A megyében nyilvántartott állás keresők relatív szintje (gazdaságilag aktív népesség százalékában mért aránya) 2019. január végén – 0,2%-ponttal felülmúlva a 2018. decemberit – **3,9%** volt, az egy évvel korábinál 0,1%-ponttal lett kedvezőbb. A mutató értéke a megye járásai közül Hódmezővásárhelyen és Szegeden volt ebben a hónapban a legalacsonyabb 3,3%, illetve 3,4%-kal. Kistelek térségében volt legmagasabb a ráta, 5,5%-kal. Egy év alatt Csongrádon 1%-pontos, Kisteleken 0,8%-pontos nagyobb mértékű csökkenés következett be. Mórahalmon 0,6%-ponttal, Szentesen 0,5%-ponttal nőtt a ráta értéke.

3.

PÁLYAKEZDŐK, TARTÓSAN ÁLLÁSKERESŐK, ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINTI ÖSSZETÉTEL

2019. január végére a nyilvántartásban szereplő pályakezdők száma 659 főre nőtt, ezzel a regisztráltak **9,2%-át** képviselik. A fiatalok száma egy hónap alatt 68 fővel, **11,5%-kal** lett több, ezzel párhuzamosan 116 fővel, 15%-kal elmaradt a 2018. januári pályakezdő zárólétszámtól. A pályakezdő állás keresők 43,5%-a (287 fő) a szegedi regisztrációban szerepel. Megyei átlag feletti a fiatalok részaránya Csongrádon (**17,4%**) és Szentesen (13,8%), legalacsonyabb a kisteleki járásban (6,1%-kal).

Állás keresőink 66,2%-a (4 735 fő) kevesebb, mint fél éve; 13,7%-a 6 hónapnál régebben, de 12 hónapnál rövidebb ideje; **20,1%-a** (1 437 fő) egy éve, vagy annál

hosszabb ideje szerepel folyamatosan a nyilvántartásban, tehát **tartósan** regisztrált álláskereső. E réteg aránya a járásokban 12,5 és 25% között mozog, Szentesen a legalacsonyabb, Mórahalmon a legmagasabb ez a hányad. A tartósan munka nélkül lévők száma megyei szinten egy hónap alatt mindössze 4 fővel nőtt, **egy év távlatában pedig 387 fővel, 21%-kal csökkent.** Szegeden, Makón és Csongrádon 28–29%-kal, Kisteleken és Hódmezővásárhelyen 13–16%-kal esett vissza a számuk, Mórahalmon 6%-os, Szentesen 36%-os a növekedés mértéke 2018. januárhoz képest.

Csongrád megyében az álláskeresők iskolai végzettségenkénti összetétele egy hónap alatt kisebb mértékben változott. 2019. január végén a megyében nyilvántartott álláskeresők 28,3%-a, 2 025 fő legfeljebb általános iskolát végzett, 24,8%-uk szakmunkás, illetve szakiskolai végzettségű (1 773 fő). Az álláskeresők 23,8%-a (1 703 fő) szakközépiskolában, technikumban fejezte be tanulmányait. A gimnáziumi érettségivel rendelkezők aránya 12,2 százalék (873 fő). Diplomával az álláskeresők 10,9 százaléka rendelkezett, számuk 780 fő volt a vizsgált hónap végén. A felsőfokú végzettségűek 69%-a (539 fő) a szegedi nyilvántartásban szerepel.

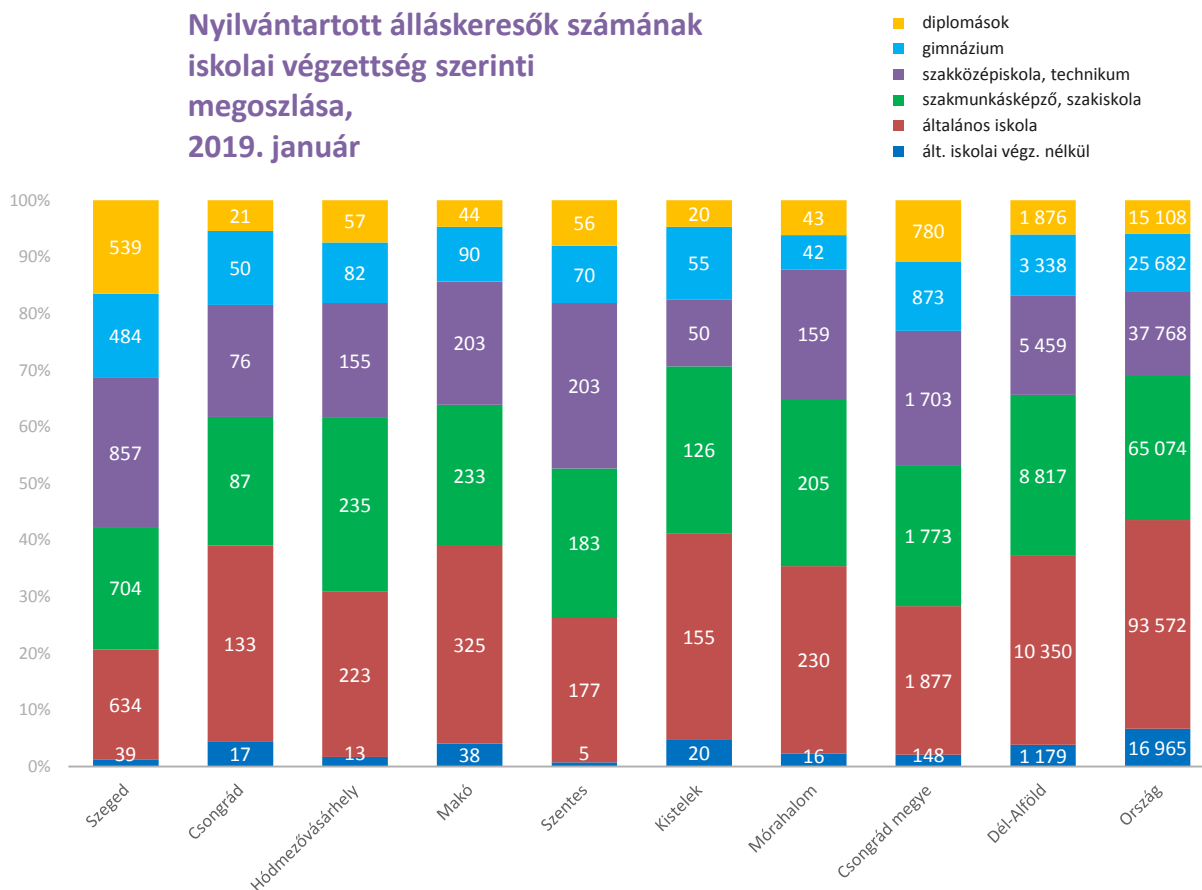
A regisztrációban a legfeljebb általános iskolát végzettek száma **egy hónap alatt 124 fővel (6,5%-kal)**, a szakmunkásoké 130 fővel (8%-kal), az érettségizetteké 234 fővel (10%-kal), a diplomásoké 65 fővel (9%-kal) nőtt. **Egy év alatt** a legfeljebb általános iskolát végzők száma 90 fővel (4%-kal), a szakmunkásoké 212 fővel (11%-kal), az érettségivel rendelkezőké 29 fővel (1%-kal) esett vissza, a diplomásoké 72 fővel (10%-kal) több lett a megyében.

Az országban nyilvántartott álláskeresők **43,5%-a** alacsony iskolai végzettségű (legfeljebb általános iskolát végzett), 25,5%-uk szakmunkás, 15%-uk szakközépiskolát, technikumot fejezett be, 10%-uk gimnáziumban érettségizett, 6%-uk diplomás.

Szeged térségében a nyilvántartásban lévők 20,7%-a rendelkezik legfeljebb általános iskolai végzettséggel, 21,6%-uk szakmunkás, 26,3%-uk szakközépiskolát, technikumot fejezett be, 14,9%-uk gimnáziumban érettségizett, a diplomások aránya **16,5%-os.**

A hódmezővásárhelyi járásban a nyilvántartott álláskeresők 30,8%-a alacsony iskolai végzettségű, 30,7%-uk szakmunkás, 20,3%-uk szakközépiskolát, technikumot fejezett be, 10,7%-uk gimnáziumban érettségizett, 7,5%-uk diplomás.

Nyilvántartott álláskeresők számának iskolai végzettség szerinti megoszlása, 2019. január

4

ÁLLÁSHELYEK

2019. január hónapban a megye foglalkoztatási osztályain bejelentett új álláshelyek száma 918 db volt. A hónap elején meglévő 1 320 álláshellyel együtt 2 238 álláslehetőséget tudtunk a hónap során felkínálni munkát kereső ügyfeleinknek.

A tárgy hónapban rendelkezésre álló állásbejelentések 41%-a (918 álláshely) volt támogatott foglalkoztatásra vonatkozó igény, az általános, nem támogatott álláslehetőségek száma 1 320 db volt. Az új állások 47%-ának betöltéséhez legfeljebb általános iskolai végzettség elegendő volt, 22%-ához szakmunkás, illetve szakiskolai végzettség, 29%-ához érettségi, 2%-ához diploma volt szükséges. A január hónapban érvényes munkaerőigények 31%-a a közigazgatás (közfoglalkoztatás), 26%-a az ipar (beleértve az építőipart is), 7% a kereskedelem, 12% az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység területéről származott.

A jegyzői feladatok változása a földforgalmi szabályozás tekintetében ¹

dr. Regős-Benák Edit

osztályvezető

Jogi és Hatósági Főosztály · Földhivatali Osztály

A Magyar Közlönyben 2018. december 27-én kihirdetésre került az egyes törvényeknek a mező- és erdőgazdasági földek forgalmával összefüggő módosításáról szóló **2018. évi CXXXVI. törvény, mely 2019. január 11. napján lépett hatályba.**

A fenti jogszabály **módosította** a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: **Földforgalmi tv.**), valamint a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: **Fétv.**) egyes rendelkezéseit.

A jegyző feladatait érintően az alábbi változásokat emelem ki.

A 2019. január 11. napját megelőzően a mezőgazdasági igazgatási szerv előtt megindult eljárások vonatkozásában az agrárkamara az állásfoglalását megküldi a jegyző részére, melyet a jegyzőnek az önkormányzat hirdetőtáblájára ki kell függeszteni, valamint közvetlen úton is közölnie kell a jogosultakkal. Az esetlegesen benyújtott kifogásokat a képviselő-testület bírálja el.

A 2019. január 11. napján vagy azt követően a mezőgazdasági igazgatási szervnél indult eljárások esetében az agrárkamara már nem küldi meg az állásfoglalását a jegyzőnek (ezért azt ki sem kell függeszteni), a jogosultak kifogással sem élhetnek az állásfoglalás ellen. A továbbiakban a jegyző feladata csak a szerződés kifüggesztésére és az iratjegyzék, elfogadó nyilatkozat, mellékletek stb. továbbítására korlátozódik (Földforgalmi tv. 21–22. §, 49–50. §).

¹ **Az Önkormányzati Helpdesken** megjelent 2019. január 9-én: onkormanyzat.csmkh.hu/a-jegyzoi-feladatok-valtozasa-a-foldforgalmi-szabalyozas-tekinteteben

A 2018. évi CXXXVI. törvény hatálybalépésekor (2019.01.11.) **folyamatban lévő eljárást** a 2018. évi CXXXVI. törvény hatálybalépése napját megelőző napon hatályos jogszabályok szerint kell lefolytatni, azzal, hogy

- a) **a bíróság a képviselő-testületnek a helyi földbizottság állásfoglalása ellen benyújtott kifogást elbíráló döntését, valamint a mezőgazdasági igazgatási szerv döntését nem változtathatja meg;**
 - b) **a képviselő-testületnek a helyi földbizottság állásfoglalása ellen benyújtott kifogást elbíráló döntése ellen jogorvoslat a mezőgazdasági igazgatási szerv döntése ellen indított közigazgatási perben kezdeményezhető;**
 - c) **a megismételt eljárást a helyi földbizottság folytatja le, az annak során hozott helyi földbizottsági állásfoglalás ellen jogorvoslati eljárás a mezőgazdasági igazgatási szerv döntése ellen indított közigazgatási perben kezdeményezhető.**
-

Hadigondozás

Volt hadiárvák, volt hadigyámoltak, volt hadigondozotti családtagok hadigondozásra jogosultsága megállapításával összefüggő jogalkalmazási problémák

dr. Bereczky Katalin

osztályvezető

Jogi és Hatósági Főosztály · Hatósági, Építésügyi és Oktatási Osztály

A hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény (Hdt.) 2015. július 4-i hatállyal történt módosítása a törvényen több lényeges ponton változtatott, azonban jelen cikk célja csak a törvény személyi hatályának a volt hadiárvákra, volt hadigyámoltakra és a volt hadigondozotti családtagokra történő kiterjesztésével összefüggésben felmerült jogértelmezési, jogalkalmazási problémák és azok megoldásának rövid ismertetése, a hadigondozási feladatok szakmai irányítójának, a Honvédelmi Minisztériumnak – a Miniszterelnökség útján érkezett – állásfoglalására figyelemmel.

A cikkben röviden utalás történik majd a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélezési gyakorlatára, illetve annak 2018. január 1. napjától, azaz az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) hatályba lépéséhez köthető változásáról is.

A Hdt. 7/A. §-a értelmében **hadigondozásra jogosult** a volt hadiárva, volt hadigyámolt és a volt hadigondozotti családtag (Hdt.), **akinek igénye 1949. január 1. napja előtt bekövetkezett veszteségen alapul** (Hdt. 14/A. §, 15/A. §.), és

- **akit** annak idején **hadigyámoltként** (Hdt. 4. §), **hadiárvaként** (Hdt. 6. §), vagy **hadigondozotti családtagként** (Hdt. 7. §) **hadigondozásba vettek, de** a pénzellátását valamilyen okból (nagykorúság, házasságkötés, politikai ok, pl. vagyoni helyzet) **megszüntették**, vagy politikai okból **szüneteltették**, vagy kérelmét politikai okból **elutasították**, illetve aki kérelmét politikai okból **elő sem terjesztette** (Hdt. 14/A. §, 15/A. §.), vagy

- **akinek a hadigondozásba vétele bármely okból elmaradt** (pl. a kérelmét politikai okból elutasították, vagy politikai okból elő sem terjesztette), **de okirattal bizonyítja, hogy**
 - **valamelyik szülője szolgálat következtében halt meg (volt hadiárva),**
 - vagy a gyermek meghatározott életkora betöltése előtt (Hdt. 4. § a)–b) pontja) valamelyik szülője hadirokkanttá vált **(volt hadigyámolt),** vagy
 - unokája, gyermeke, testvére vagy féltestvére szolgálat **(Hdt. 1. §)** következtében halt meg **(volt hadigondozotti családtag).**

A hadigondozási jogosultság megállapításával kapcsolatban leggyakrabban felmerülő bizonyítási problémák:

1. a halál hadi eredetének bizonyítása
2. a hadi eredetű fogyatkozás (egészségkárosodás) bizonyítása

1. A HALÁL HADI EREDETÉNEK BIZONYÍTÁSA

A Hdt. végrehajtásáról szóló 113/1994. (VIII. 31.) Korm. rendelet (Vhr.) 1. § (1) bekezdése szerint a hadigondozási igényjogosultság megállapítása iránti eljárás kérelemre induló eljárás, melynek során **a kérelmezőnek kell bizonyítani a fogyatkozás illetve a halál hadi eredetét.** A Vhr. 1. § (2) bekezdése értelmében a fogyatkozás, illetve a halál hadi eredetének megállapításánál kizárólag a Hdt. 2. §-ban felsorolt események vehetők figyelembe.

A halál hadi eredetét elsődlegesen okirattal kell bizonyítani, amely elsősorban hivatalos hatósági értesítés, hatósági bizonyítvány (állami anyakönyvi kivonat, de a HM szerint elfogadható az egyházi anyakönyvi kivonat is) vagy holtta nyilvánító bírósági végzés (Vht. 15. §).

Az iratok felkutatását a kérelmezőnek az elhunyt utolsó lakhelye vagy tartózkodási helye szerinti polgármesteri hivatalnál lehet kezdeményezni. A halál hadi eredetével kapcsolatos iratok a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum Központi Irattárából is kérhetők, ahol a második világháborúban veszteséglistát készítettek, továbbá a Magyar Nemzeti Levéltártól is lehet vonatkozó iratot kérni. Az eltűnt, de holtta nem nyilvánított személy esetében a Vöröskereszt is szolgálhat releváns adatokkal, mivel veszteséglistával Ők is rendelkeznek.

Az iratbeszerzés a kérelmezők részére költségmentes, annak ellenértékét a Hadi-gondozottak Közalapítványa téríti meg az iratot szolgáltató részére.

Az elsőfokú hatóságnak a hadigondozásba vételi eljárást kezdeményező kérelmező esetén – amennyiben személyesen érdeklődik – célszerű tájékoztatni az iratok előzetes felkutatásának fenti lehetőségeiről, melyhez szükséges adatfelvételi lap megfe-

lelő kitöltéséhez a hatóság segítséget tud nyújtani az ügyfél iratkereséséhez. Ilyen esetekre vonatkozóan javasolt a hatóságnak formanyomtatványt rendszeresíteni. (Erre vonatkozó mintát tartalmaz a Miniszterelnökség által 2015. évben kiadott „Módszertani Útmutató” 1. sz. melléklete)

Ha az okirati bizonyítás nem vezet eredményre, akkor kerülhet sor – ha van – a tanúval történő bizonyításra. A tanúállítás esetében szükséges, hogy a tanú a hatóság előtt megjelenjen és nyilatkozzon a hatóság jegyzőkönyvbe foglalja (Ákr. 67. §). Magyarországi lakhellyel nem rendelkező tanú megjelölése esetén a hatóság megkeresése alapján a külképviselet előtt tehet tanúvallomást.

Ha a hadi eredetű veszteségre vonatkozóan a hiányzó bizonyíték(ok) beszerzése a fenti módokon nem volt eredményes, csak akkor van lehetőség az Ákr. 64. § (1) bekezdés alapján arra, hogy az ügyfél azt nyilatkozzon, mivel ennek lehetőségét sem a Hdt. sem a Vht. nem zárja ki. Az ügyfelet ebben az esetben figyelmeztetni kell (jegyzőkönyv) a jogaira, kötelezéseire és a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú bizonyíték szolgáltatásának jogkövetkezményeire (Ákr. 64. § (3) bekezdése).

Véleményünk szerint az Ákr. 64. § (1) bekezdésének „nem beszerezhető” kitétele magában foglalja azt a feltételt, hogy megkísérelték a bizonyíték beszerzését, csak nem vezetett eredményre, tehát nyilatkozat csak a keresést követően tehető, azt nem válthatja ki automatikusan.

2. A HADI EREDETŰ FOGYATKOZÁS (EGÉSZSÉGHÁRÓSODÁS) BIZONYÍTÁSA

A leggyakrabban előforduló jogértelmezési probléma a **volt hadigyámoltként** (hadirokkant szülő gyermeke) történő gondozásba vétel iránti igény esetén a **hadi eredetű fogyatkozás (egészségkárosodás)** bizonyítási módjával kapcsolatban szokott felmerülni.

A Hdt. 2. § g) pontja szerint **hadieredetű fogyatkozás**: a megváltozott munkaképességű személyek ellátásáról és egyes törvények módosításáról szóló törvény szerinti **egészségkárosodás**, valamint a szolgálattal össze nem függő egészségkárosodásnak a szolgálat folytán bekövetkező súlyosbodása.

A Hdt. 7/A. § (2) bekezdése értelmében: **volt hadigyámolt**,

- a) akit szülője hadirokkantsága miatt hadigyámoltként hadigondozásba vettek, vagy
- b) **aki** a hadigondozásba vétel bármely okból történt elmaradása esetén **okirattal bizonyítja, hogy valamelyik szülője** a gyermek 4. § a) vagy b) pontjában meghatározott életkorának betöltése előtt **hadirokkanttá vált**, ha a 4. §-ban meghatározott feltételek már nem állnak fenn.

E szerint tehát **akkor válik jogosulttá a volt hadigyámolt** havi rendszeres járadékra (melynek mértéke – figyelemmel a Hdt. 26/A. §-ában foglaltakra – az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 34,04%-ának megfelelő összeg), **ha a kérelmező szülőjét 1949. január 1-jét megelőzően érte olyan hadi eredetű sérülés, amelyből megállapított egészségkárosodása származott**, és erre tekintettel a korabeli hadigondozó hatóság hadigondozásba vette, vagy erre vonatkozó kérelmét politikai okból nem terjesztette elő.

A Hdt. 26. § (4) bekezdése értelmében a hadigondozási jogosultság **hadi eredetét** egykorú szolgálati, katonai, kórházi iratokkal és hatósági igazolásokkal, ezek **hiányában más hitelt érdemlő módon kell igazolni**. (Az igazolás beszerzésének a lehetséges módjaira vonatkozóan a halál hadi eredetének bizonyítása kapcsán az 1. pontban foglaltak itt is irányadók.)

A HADI EREDETŰ FOGYATKOZÁS (EGÉSZSÉGHÁROSODÁS) HITELT ÉRDEMLŐ BIZONYÍTÁSA

A Honvédelmi Minisztérium állásfoglalása szerint a **fogyatkozás** (egészségkárosodás) **hadi eredetének tényét** hitelt érdemlően korabeli orvosi, kórházi iratok, vagy a korabeli Magyar Haderő katonai szerve által a sebesülés tényéről kiállított igazolások bizonyíthatják teljes körűen. **A fogyatkozás mértékét** pedig – a korábbi és jelenleg hatályos jogszabályok szerint is – **orvos-szakmai bizottság hivatott megállapítani!**

Ezt támasztja alá a Hdt. 2. §-ához fűződő indokolás is, miszerint a veszteség mértékének megállapítása a hadirokkantak esetében elsősorban orvosi szakkérdés. A veszteség típusát és a rokkantság %-os mértékét, illetve a járadékosztályba sorolásának alapját korabeli okiratok, illetve orvos-szakértői vélemény képezi. A fogyatkozás hadi eredetének bizonyítására, ha az igénybejelentő nem tud eredeti okiratot felmutatni, a megoldás ebben az esetben kizárólag orvos-szakértői vizsgálat elrendelése lehet.

A Hdt. 3. § (1) bekezdésnek megfelelően a hadirokkantat a hadieredetű fogyatkozás által bekövetkezett egészségkárosodás mértéke szerint *járadékosztályba* kell sorolni; a Hdt. 3. § (3) bekezdés szerint az igényjogosultság alapjául szolgáló hadieredetű fogyatkozást, és az általa okozott egészségkárosodás mértékének vizsgálatát és megállapítását a rehabilitációs szakértői szerv végzi.

A Hdt. 3. §-ához fűzött indokolás értelmében **a járadékosztályba sorolást a hadigondozási hatóság az eredeti okiratok alapján, ezek hiányában orvos-szakértői bizottság szakvéleménye alapján végzi**. A bizottság a munkaképesség csökkenésének mértékét elsősorban személyes vizsgálat és rendelkezésére álló orvosi dokumentációk (igazolások, zárójelentés) alapján állapítja meg, s ha ez a rokkant időközben be-

következett halála miatt már nem lehetséges, akkor a kérelmező által fellelt és csatolt orvosi dokumentációk alapján történik.

Az előzőekben részletezettek alapján tehát a szülő hadi eredetű egészségkárosodása bekövetkezte megállapításának előfeltétele, hogy a szülőt 1949. január 1. napja előtt a Hdt. 2. § g) pontja szerinti egészségkárosodás érte, az egészségkárosodása hadieredetű, és a mértékét a Hdt. 3. § (3) bekezdés szerinti rehabilitációs szakértői szerv megállapította, besorolva a járadékosztályok szerinti kategória valamelyikébe.

A Honvédelmi Minisztérium álláspontja szerint valós probléma, hogy a kérelmet benyújtók számára több évtized elteltével nehézséget okoz az okirati bizonyítékok beszerzése az egészségkárosodást illetően, de – a vélelmezett ügyféli jóhiszeműség elvétől függetlenül – **az ügyfél vagy esetleg az általa megjelölt tanú(k) laikus nyilatkozata orvosi szakkérdésben nem minősül hitelt érdemlőnek.**

Az egészségkárosodás orvos-szakértői szakvéleménnyel alátámasztott megállapítása esetén a fogatkozás **hadi eredetének bizonyítási** lehetőségeinek beszerzésére az 1. pontban foglaltak itt is irányadók. Az 1. pontban felsorolt „lelőhelyeken” kívül adatokkal szolgálhat még esetlegesen a MÁK Nyugdíjfolyósító Igazgatósága azon személyek esetében, akik részére korábban hadigondozotti pénzellátást állapítottak meg. Azon személyek esetében, akik hadifogságból tértek haza, indokolt lehet megkeresni a Magyar Nemzeti Levéltár Hajdú-Bihar megyei Levéltárát (Debrecen) tekintettel arra, hogy a hazatérő hadifoglyokat itt írták össze és vették nyilvántartásba.

Amennyiben az egészségkárosodás az orvos-szakértői vélemény alapján bizonyítást nyer, de annak hadi eredetére vonatkozó bizonyíték a fent leírt módokon nem volt beszerezhető, úgy **a megállapított fogatkozás hadi eredetére vonatkozóan** az Ákr. 64. § (1) bekezdés alapján a hiányzó bizonyítékot az ügyfél a nyilatkozatával pótolhatja, a hatóság részéről írásban is rögzített, az Ákr. 64. § (3) bekezdésben foglaltakra történő figyelemfelhívás mellett.

A fentiekén kívül szükségesnek tartom rámutatni a hadifogságban töltött idő mikénti megítélésére is, tekintettel arra, hogy sok esetben a hadigondozásba vételi igényt – hivatkozva a szülő sajnálatos módon ott elszenvedett megrázkódtatásaira – a volt hadigyámoltak ezzel indokolják.

A hadifogságban töltött idő megítélésével kapcsolatban a Honvédelmi Minisztérium álláspontja egyértelműen az, hogy a hadifogságban eltöltött idő ténye, mint hadigondozásra jogosító jogcím felsorolásra került a Hdt.-ben, de hadigondozásra való jogosultságot csak a szolgálat során vagy következtében a testi épségnek vagy egészségnek a károsodása folytán elszenvedett, fentiek szerinti hadi eredetű fogatkozás (hadirokkantság ténye) keletkeztet.

Önmagában az a tény, hogy valaki hadifogságba került, és ezen megpróbáltatásokból hivatalosan megállapított egészségkárosodás nélkül visszatért, a Hdt. értelmében nem minősül hadigondozási esetkörnek.

A Hdt. 2015. július 4-i módosításának hatályba lépése óta másodfokú eljárásainkban következetesen a fenti kérdéskörökben az ott kifejtett álláspontot képviseltük, és ezek alapján hoztuk meg döntéseinket. A másodfokú döntéseinkkel szemben benyújtott keresetek alapján lefolytatott perekben a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság is osztotta álláspontunkat, és a kereseteket rendre elutasította.

A 2018. január 1. napján hatályba lépett Ákr. alapján lefolytatott eljárásainkban hozott döntéseinket a bíróság sorra megváltoztatta, mivel úgy ítélte meg, hogy az Ákr. 64. § (1) bekezdése alapján az ügyfél nyilatkozata mind a fogyatkozás fennállása, mind a fogyatkozás hadi eredetére vonatkozóan – mivel a nyilatkozat lehetőségét sem a Hdt. sem a Vht. nem zárja ki – elfogadható, így ennek alapján a hadigondozotti jogosultság megállapítható.

Álláspontunk szerint a bíróság ezen ítéletei jogszabálysértők, így az ítéletekkel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtottunk be a Kúriához, rámutatva többek között arra, hogy az egységes jogértelmezés és az egységes jogalkalmazás érdekében szükségesnek látjuk a Kúria döntését, mivel más megyei kormányhivataloktól kapott információink szerint a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságok gyakorlata sem egységes ebben a kérdésben.

Szakmai vélemény egyszerű bejelentéshez kötött építőipari kivitelezési tevékenységek körében

Balog Gáborné

építésügyi és építésfelügyeleti hatósági szakügyintéző

Jogi és Hatósági Főosztály · Hatósági, Építésügyi és Oktatási Osztály

Az egyszerű bejelentéshez kötött építőipari kivitelezési tevékenységek **építési műszaki ellenőrzésének** és a 300 m² alatti új lakóépület, valamint a bővítés után 300 m²-t el nem érő lakóépület **szakági tervezésének** kérdésében:

*Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Épkiv.**) 22. § (1) bekezdése szerint: „Kivitelezési dokumentáció alapján végezhető*

- b)* az építési tevékenység – ideértve az építési engedélyhez nem kötött építési tevékenységet –, amely esetében
- ba)* a tartószerkezet támaszköze 5,4 méter vagy azt meghaladja,
- bb)* az épület tartószerkezete vagy annak elemei monolit vasbetonból készülnek, kivéve az 5,4 méteres fal- vagy oszlopköznél kisebb előregyártott födémszerkezethez csatlakozó vasbeton koszorút,
- bc)* az épület a rendezett terepszint felett legalább két építményszintet tartalmaz, valamint pinceszint esetén a pince padlóvonala a rendezett tereptől számítva legfeljebb 1,5 méter mélyen van és a felszíni teher legfeljebb 2,0 kN/m²,
- bd)* a tartószerkezet 1,5 méternél hosszabban kinyúló konzolt tartalmaz,
- be)* a falszerkezet vagy pillér megtámasztatlan magassága 3,0 méter vagy azt meghaladja úgy, hogy a koszorú nem számít megtámasztásnak,
- bf)* 1,5 méternél magasabb földmegtámasztó szerkezet készül és legfeljebb 2,0 kN/m² felszíni teherrel kell számolni.”

Az Épkiv. 22. § (3) bekezdés alapján „A kivitelezési dokumentációnak minden esetben része

- c) az épületgépészeti kivitelezési dokumentáció,
- d) az épületvillamossági kivitelezési dokumentáció.”

Az Épkiv. 22. § (1a) bekezdése szerint az egyszerű bejelentéshez kötött építőipari kivitelezési tevékenység legalább *a lakóépület építésének egyszerű bejelentéséről szóló 155/2016. (VI. 13.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: **Eb.**) *1. mellékletben* meghatározott munkarészeket tartalmazó kivitelezési dokumentáció alapján végezhető, mely kivitelezési dokumentáció munkarésze az *1. melléklet* I. rész 9. pontjában szereplő *Épületgépészeti és épületvillamossági rendszerleírás*.

Az Eb. 1. melléklet II. része szerint, a munkarészek elkészítéséhez az Épkiv. keretei között a kivitelezési dokumentáció tartalmi követelménye tekintetében a dokumentáció egyes munkarészeinek kidolgozottságára, a Magyar Építész Kamara, illetve az I. rész 8. és 9. pontja tekintetében a Magyar Mérnöki Kamara által kidolgozott szakmai követelményeket megállapító, a Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara együttes szabályzatát kell figyelembe venni.

A kamarai honlapon közzétett, 2017. május 25-től hatályos, az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységhez szükséges kivitelezési tervdokumentáció tartalmi követelményeiről, valamint a tervezői művezetés szabályairól szóló szabályzat 4.9. pontjában foglaltak szerint:

„4.9.1. *Épületgépészeti és épületvillamossági rendszerleírás* készül,

- a legfeljebb 300 m² összes hasznos alapterületű új lakóépület építése, valamint
- műemlék kivételével meglévő lakóépület 300 m² összes hasznos alapterületet meg nem haladó méretűre való bővítése esetén.”

„4.9.2. *Épületgépészeti és épületvillamossági kivitelezési tervdokumentáció* készül,

- a 300 m² összes hasznos alapterületet meghaladó új lakóépület építése, valamint
- meglévő lakóépület 300 m² összes hasznos alapterületet meghaladó méretűre való bővítése esetén.”

Az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Szakm.**) *1. mellékletének* III/1. része rögzíti, hogy az építészmérnöki képesítéssel magasépítési szakterületen „az általános építmények építésére, átalakítására, bővítésére, felújítására, helyreállítására, korszerűsítésére, lebontására, elmozdítására irányuló építési munkák teljes

körű építési műszaki ellenőrzése” végezhető, viszont „az ellenőrzés az Épkiv. 22. § (3) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott szakági munkára nem vonatkozik.”

Az Épkiv. 22. § (3) bekezdés c)–d) pontjai az épületgépészeti kivitelezési dokumentációt és az épületvillamossági kivitelezési dokumentációt nevesítik.

Összefoglaltan az állapítható meg, hogy amennyiben az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység épületgépészeti és épületvillamossági kivitelezési munkái épületgépészeti és épületvillamossági rendszerleírás alapján készülnek, az építési munkák építési műszaki ellenőrzése építészmérnök képesítéssel végezhető. Amennyiben ezek a kivitelezési munkák épületgépészeti és épületvillamossági kivitelezési dokumentáció alapján készülnek, az építési munkák építési műszaki ellenőrzése csak szakirányú – épületgépész, villamosmérnök – képesítéssel végezhető.

A Szakm. rendelet 1. mellékletének I/2. része rögzíti, hogy építészeti tervezési területen okleveles építészmérnöki képesítéssel lehet végezni „az általános építmények teljes körű építészeti tervezése, beleértve a helyi vagy műemléki védelem alatt álló építménnyel kapcsolatos, valamint jogszabállyal védetté nyilvánított területen (világörökség, műemléki jelentőségű területen, műemléki környezetben, tájvédelem vagy helyi védelem alatt álló területen) új építmény létesítésével és meglévő építmény tömegét megváltoztató átalakítását. A tervezési tevékenységbe –beleértve az Étv. 33/A. §-a szerinti egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység tervezését is – szakági műszaki tervezési területen jogosultsággal rendelkező tervezőt kell bevonnani az Épkiv. 22. § (1) bekezdés b) pont ba)–bf) alpontjában meghatározott méretet, jellemzőt meghaladó, valamint 22. § (3) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott esetben.” A hivatkozott Épkiv. 22. § (3) bekezdés c)–d) pontjai az épületgépészeti kivitelezési dokumentációt és az épületvillamossági kivitelezési dokumentációt nevesítik.

Összességében értékelve, ha az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység épületgépészeti és épületvillamossági kivitelezési munkái épületgépészeti és épületvillamossági rendszerleírás alapján készülnek, a szakági munkákra vonatkozó rendszerleírást okleveles építészmérnök is jogosult elkészíteni. Amennyiben ezen kivitelezési tevékenység megvalósításához kivitelezési dokumentáció készül, az csak szakirányú – épületgépész, villamosmérnök – képesítéssel végezhető.

Tájékoztatás anyakönyvvezetők részére

Kétnyelvű szerb anyakönyvi kivonatok megszünése

Ráczi Diána

anyakönyvi felügyelő

Jogi és Hatósági Főosztály · Hatósági, Építésiügyi és Oktatási Osztály

Hivatalunk értesült arról, hogy 2019. január 1. napjától Szerbiában egy központi anyakönyvi rendszer működik, melyből adódóan – **az eddig hazánkban is elfogadott – kétnyelvű (szerb és magyar) anyakönyvi kivonatok kiállítása megszűnt.**

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (továbbiakban At.) 14. § (3c) bekezdése alapján az anyakönyvi eljárásokban a nem magyar nyelven kiállított okirat – ha az ügyfajára vonatkozó jogszabály másként nem rendelkezik – csak hiteles magyar fordítással ellátva fogadható el.

A szakfordításról és tolmácsolásról szóló 24/1986. (VI. 26.) MT rendelet 5. § alapján **hiteles fordítást, fordítás hitelesítését,** valamint idegen nyelvű hiteles másolatot – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – csak **az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda (továbbiakban: OFFI Zrt.) készíthet.**

A jelenleg érvényben lévő magyar jogszabályok alapján hiteles fordítást az OFFI Zrt. mellett, még a konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény 14. § alapján **a konzulok is készíthetnek.**

Az előbbiekben leírtak alapján, mivel az At. nem teszi lehetővé azt, hogy a cirill nyelvű okiratokat anyakönyvi eljárásokban fordítás nélkül vagy nem hiteles fordítással a magyar hatóságok elfogadják, így a jövőben sem lehetséges a hiteles fordításoktól eltekinteni a szerb okiratok vonatkozásában.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 65. §-a is hiteles fordítást ír elő a nem magyar nyelvű okiratok tekintetében.

Budapest Főváros Kormányhivatala Állampolgársági és Anyakönyvi Főosztály Hazai Anyakönyvi Osztály 2. osztályvezetője, dr. Cseszlai Éva kiegészítésként azt a felvilágo-

sítást adta, hogy a fent említett kétféle fordítási lehetőségen túl a szerb állampolgárok esetében az eljárásaik során elfogadják a bírósági tolmács általi fordításokat is.

Az Egyszerűsített Honosítási Eljárás Honlapján a következő szerepel: *„Hogyha a hiteles fordítást arra – annak készítésére – feljogosított külföldi hatóság, szerv vagy személy (bírósági tolmács, közjegyző) készítette, amelynek országával az okiratok kölcsönös elfogadását jogsegélyegyezmény (Szerbia esetében: a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság között a kölcsönös jogsegélyről szóló, Belgrádban, az 1968. évi március hó 7. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1969. évi 1. tvr.) vagy viszonyossági gyakorlat biztosítja, a fordítást el kell fogadni. Tehát közjegyzői fordítások, bírósági tolmácsi fordítások is elfogadhatók.”*

Utóbbit Budapest Főváros Kormányhivatala Állampolgársági és Anyakönyvi Főosztály Egyszerűsített Honosítási Osztálya is megerősítette, így összességében elmondható, hogy a szerb állampolgárok esetében az OFFI Zrt. és a konzul általi fordításokon kívül a bírósági tolmácsok fordításai is elfogadható még.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló
2016. évi CL. törvény értelmezési kérdései

Határozat és végzés, a hatóság döntésének véglegessége¹

dr. Bihari Márta

hatósági szakügyintéző

Jogi és Hatósági Főosztály · Hatósági, Építésügyi és Oktatási Osztály

1.

A DÖNTÉS FORMÁI (ÁKR. 80. §)

A Ket.-hez hasonlóan fennmaradt az a kettősség, hogy a hatóság az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás egyéb döntéseit pedig végzésben hozza meg. Az ún. eljárásvezető döntéseket (amelyek kihatnak az eljárásra, az ügyfél eljárásjogi helyzetére vagy majd az ügy érdemében hozott döntésre is) végzés formájában kell meghozni.

Ezeknél az ún. eljárásvezető végzéseknél, melyek önállóan nem fellebbezhetőek, az Ákr. lehetővé – *de nem kötelezővé!* – teszi az egyszerűsített végzés meghozatalát. Az egyszerűsített végzés indoklásában csak azon jogszabályi rendelkezéseket kell felsorolni, amely alapján a döntést meghozták. Ha azonban a végzés az ügyfél számára valamilyen kötelezettséget állapít meg (pl. hiánypótlási vagy nyilatkozattételi felhívás), szükséges szöveges indoklással is ellátni a végzést, így biztosítva az ügyféli jogok gyakorlásának a lehetőségét (vö.: Ákr. 5. § (2) bekezdés). Nem szükséges szöveges indoklással ellátni pl. az idéző végzést vagy valamely eljárási cselekmény időpontját meghatározó végzést, illetve a megkeresést.

A Ket.-hez hasonlóan az Ákr. továbbra is tartalmazza a hatóság hallgatására vonatkozó rendelkezést, azonban továbbfejlesztve azt, bevezeti a **jogszerű hallgatás** jogintézményét. E szerint döntés hiányában, az ügyintézési határidő eredménytelen elteltével az ügyfelet megilleti a kérelmezett jog gyakorlása. Ebből következően csak akkor lehet alkalmazni, ha a kérelem jog megszerzésére irányul. Az egyes eljárási fajták tekintetében megállapított eltérő szabályok:

¹ **Forrás:** Ákr. oktatói kézikönyv, illetve „Az általános közigazgatási rendtartás alkalmazása – Módszertani útmutató”

- *automatikus* döntéshozatali eljárásban a jogszerű hallgatást főszabályként kell alkalmazni, ettől csak törvény vagy kormányrendelet térhet el (tehát nem alkalmazható, ha törvény vagy kormányrendelet kifejezetten kizárja)
- *sommás* eljárásban csak akkor van helye, ha törvény vagy kormányrendelet kifejezetten megengedi
- *teljes* eljárásban három feltételnek kell egyidejűleg teljesülnie:
 - törvény vagy kormányrendelet lehetővé teszi,
 - ne legyen helye függő hatályú döntés meghozatalának (*ld. Ákr. 43. § (8) bekezdés*). Ebben az esetben a függő hatályú döntéshez fűződő jogkövetkezmények alkalmazandók és
 - ne legyen az ügyben ellenérdekű ügyfél (az ellenérdekű ügyfél hiányát megalapozza, ha a kérelmezőn kívül más ügyfél nem vett részt az eljárásban vagy az eljárásban részt vevő további ügyfél a kérelem teljesítéséhez hozzájárult).

Az Ákr. 80. § (3) bekezdésében szabályozott aktus (a megszerzett jognak a kérelemre történő rávezetése) valójában döntéshozatalnak minősül, mellyel a hatóság elismeri, hogy az ügyfél jogszerűen gyakorolhatja a jogát, illetve abban nem hátráltathatja a hatóság „mulasztása”.

Ha utólag derül ki, hogy volt ellenérdekű ügyfél, akkor a határozatot a kérelmen lévő hivatalos feljegyzés pótolja. Ebben az esetben, ha az ügyfél iratbetekintés során észleli a jog megadását tanúsító feljegyzést, ettől az időponttól élhet jogorvoslati jogával az alakszerűtlen határozat ellen, feltéve, hogy ügyféli jogállását a hatóság végzéssel nem tagadta meg.

Ha a hatóság, a felügyeleti szerv vagy a bíróság megállapítja az ellenérdekű fél ügyféli mivoltát, a hatóság az Ákr. 123. § (1) bekezdés g) pontja alapján az alakszerűtlen határozatot visszavonja, vagy a fellebbezés folytán eljáró másodfokú hatóság a tanúsító feljegyzés téves voltának megállapítása mellett az alakszerűtlen határozatot megsemmisíti. Ezt követően az elsőfokú hatóság a továbbra is fennálló elsőfokú kérelmet – az ellenérdekű ügyfél eljárásban történő részvételével – elbírálva határozatot hoz.

Fontos kiemelni, hogy a törvény itt *kérelmezett jogról beszél, ezt el kell különíteni a bejelentéstől*, mely utóbbi nem minősül kérelemnek, az alapján nem keletkezik a hatóság számára döntési kötelezettség. A bejelentés csupán eredményezhet egy hivatalbóli hatósági eljárást – például bírságolás jogosulatlan tevékenység végzése miatt –, de a cél éppen az, hogy a közérdek szempontjából kevésbé jelentős ügyeket „elterelje” a hatósági eljárásjog hatálya alól.

Attól függően, hogy egy tevékenység gyakorolhatósága, annak hatóság általi ellenőrzése, figyelemmel kísérése mennyire van szoros kapcsolatban a közérdekkel, lehet egy adott tevékenységet *bejelentés, ún. tudomásulvétel vagy engedély alapján* gyakorolni.

Az *engedély* konstitutív hatályú, egy formalizált eljárás lefolytatását és döntés meghozatalát követően ad lehetőséget az ügyfélnek az adott tevékenység végzésére.

A *bejelentési* modell sajátossága ehhez képest, hogy a tevékenység megkezdéséhez nincs szükség hatósági eljárásra, csupán annak bejelentésére, a tevékenység azonnal gyakorolható. A hatóság pedig utólag ellenőrizheti, szükség esetén megtilthatja a tevékenység gyakorlását. A bejelentési rendszer alapjait a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXVI. törvény fektette le.

A *tudomásulvétel* pedig valahol a két „alapmodell” közt helyezkedik el.

Az ún. közigazgatási bejelentések és tudomásulvételek azonban más ágazati, különös eljárásokban is megjelentek (tipikus példa az építésügyi eljárások). Minden esetben csakis az ágazati joganyag tudja azt meghatározni, hogy mely tevékenységek végezhetők bejelentés alapján, és konkrétan milyen feltételekkel (ld. pl. kereskedelmi tevékenység folytatásának bejelentése).

2.

A DÖNTÉS TARTALMA ÉS FORMÁJA (ÁKR. 81. §)

Az Ákr. csak a döntés tartalmára vonatkozó garanciális szabályokat tartalmazza, a határozat elemeinek részletes listázását már nem.

A *rendelkező rész*, a döntés hordozója, ezért a határozat legfontosabb része. A döntésnek minden az ügy érdekéhez tartozó kérdésre ki kell terjednie, ennek tartalmát elsősorban a jogszabályok, illetve az ügyféli kérelmek határozzák meg. A tényleges tartalmi elemek az ügytípus függvényében határozhatók meg, és az ágazati szabályok tartalmazzák. Továbbra is igény, hogy a döntésnek követhetőnek és végrehajthatónak kell lennie, ez a közigazgatási per miatt fontos. A rendelkező rész tartalmazza a jogorvoslat lehetőségéről való tájékoztatást, amely a jogorvoslat jellegét, a benyújtás határidejét, helyét és címzettjét foglalja magában.

Az *indokolás* szintén garanciális eleme a döntésnek, hiszen tartalmazza azokat a hatóság által tett releváns megállapításokat, amelyek összevethetőek az alkalmazandó jogszabályokkal. Fontos követelmény, hogy a bizonyítékok az eljárás későbbi szakaszában, a közigazgatási per során is rendelkezésre álljanak, azonosíthatóak legyenek, hiányosságaira való hivatkozás jellemző tartalmi eleme a keresetleveleknek.

A mérlegelési jogkörben hozott határozat indokolásbeli követelményei továbbra is a bírósági gyakorlat által kialakított követelményekhez igazodnak. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdésben megfogalmazottak szerint a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A döntés indokolásában – a rendelkező résszel összhangban – meg kell jelennie a szakhatósági állásfoglalás indokainak is, mivel az ügyfél a szakhatósági eljárást csak a közigazgatási döntés elleni jogorvoslattal támadhatja meg.

Az indokolásnak végezetül tartalmaznia kell azokat a jogszabályhelyeket is, amelyek alapján a hatóság a határozatot hozta, ideértve a hatáskörét, illetékességét megalapozó jogszabályhelyeket. A jogszabályhelyek felhívása nem azt jelenti, hogy az indokolásba a jogszabályi rendelkezéseket szóról szóra be kell másolni, csak meg kell jelölni – bekezdésig, alpontig bezárólag – azokat a jogszabályhelyeket, amelyeket a hatóság döntése során alkalmazott, amire döntését alapozza.

Előfordul az **ügyféli adatok hibája** a határozatban. Enyhébb alkalmaknál a döntés kijavításával orvosolható, súlyosabb esetben azonban hatályon kívül helyezés szükséges (pl. ha nem a közigazgatási jogviszony alanyára/alanyaira, hanem teljesen más személyre nézve keletkezik a döntés.)

Az egyszerűsített döntésről (Ákr. 81. § (3) bek.) már fentebb volt szó, kiemelés igényel azonban, hogy az ellenérdekű ügyfél jogának vagy jogos érdekének hiánya tekintetében az Ákr. 10. § (1) bekezdésében meghatározott „közvetlen érintettséget” kell vizsgálni.

Az Ákr. 81. § (5) bekezdésében szabályozott eset, az azonnali eljárási cselekményt igénylő ügy elsősorban a hivatalbóli eljárásra utal, bár nem zárható ki, hogy az ügyfél kérelme váltja ki a hatóság döntését. Az azonnaliság indoka legtöbbször valamilyen veszély vagy kár elhárításának szükségessége, a késedelem következményeire tekintettel ebben az esetben a hatóságnak nem kell írásba foglalni a döntését. A döntést ilyenkor szóban közölheti a hatóság az ügyféllel, a döntés pedig a hatóság cselekvésében ölt testet. Ezekben az esetekben a döntés végrehajtása megelőzi annak írásbeli megjelenítését, a döntést a hatóság csak utólag foglalja írásba, és ebben a formában utólag közli az ügyféllel. A jogorvoslat lehetősége pedig a kézbesítés napjától nyílik meg.

3.

A HATÓSÁG DÖNTÉSÉNEK VÉGLELESSÉGE (ÁKR. 82. §)

Az Ákr. azzal, hogy a jogorvoslati rendszer teljes reformját hajtja végre, és a közigazgatási eljárások általános, rendes jogorvoslatává a közigazgatási szerven kívüli közigazgatási bíróság előtti közigazgatási pert teszi, egyszerűbbé teszi az ügyfelek számára a jogorvoslat és a végrehajthatóság megértését saját ügyükben.

Az ún. alaki jogerő és anyagi jogerő fogalma – tudományos fogalom lévén – nehezen érthető mind az ügyfelek, mind az ügyintézők számára. Ezért az Ákr. a német közigazgatás-tudományban elfogadott álláspontot tükrözve különbséget tesz *bíróság döntéséhez kapcsolódó jogerő és a közigazgatási hatósági döntéshez kapcsolódó véglegesség között*. Az anyagi jogerő, azaz a döntés megtámadhatatlansága és megváltoztathatatlansága ugyanis kizárólag a bíróság döntéséhez kapcsolódhat.

A döntés véglegessége fogalom kifejezésre juttatja, hogy a végleges döntés a hatósági eljárás befejezése, azt már a hatóság nem módosíthatja, abból jogok és kötelezettségek fakadnak, tehát a hatóság döntési joga tekintetében véglegesnek minősül.

A véglegessé válásra vonatkozó rendelkezések tartalmilag megegyeznek a Ket. (alaki) jogerőre vonatkozó rendelkezéseivel.

Ha a törvény megengedi a fellebbezést, csak olyan döntés esetében lehet a fellebbezésről lemondani, amelyet a fellebbezésre jogosulttal közöltek.

A részvéglegességről akkor lehet szó, ha a határozatnak – ha törvény a fellebbezést megengedi – a fellebbezéssel nem támadott része önmagában is értelmezhető döntést tartalmaz. Ekkor a fellebbezés csak a támadott rész tekintetében akadályozza meg a véglegessé válást, a nem támadott rész véglegessé válik.

A részvéglegesség megállapításánál figyelembe kell azt is venni, hogy a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság teljes felülvizsgálati jogkörrel rendelkezik, amely adott esetben a fellebbezéssel nem támadott rendelkezések megváltoztatását, megsemmisítését is eredményezheti.

Ide kapcsolódik az Ákr. 143. § (3) bekezdés a) pontja, mely kimondja, hogy a Ket. alapján kiadott jogerős hatósági döntéseket az Ákr. alkalmazásában véglegessé vált döntésnek kell tekinteni. Az Ákr. alkalmazásában, ahol jogszabály közigazgatási hatóság jogerős döntését említi, azon a hatóság végleges döntését kell érteni.

A jegyzői hatáskörbe tartozó végrehajtás néhány kritikus pontjáról

dr. Kovács Anita

hatósági szakügyintéző

Jogi és Hatósági Főosztály · Hatósági, Építésügyi és Oktatási Osztály

2018. január 01. napjától kezdődően az adóvégrehajtás területén is több jogszabály rendelkezései között eligazodva kell megkeresni a jogszabályszerű végrehajtáshoz vezető, nem mindig egyenes utat. A következőkben az önkormányzati adóhatóságoknál lefolytatott felügyeleti ellenőrzés során tapasztaltak alapján néhány problémás témára hívnám fel a figyelmet.

Az adóhatóság végrehajtási tevékenysége során a következő jogszabályokat alkalmazza:

- az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.),
- az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air),
- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (új Art.),
- a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.).

Az adóhatóság által foganatosított végrehajtási eljárásban az elsődleges jogszabály az Avt., melynek eltérő rendelkezése hiányában sor kerülhet az Air. és az Art. szabályainak alkalmazására. Amennyiben az Avt., az Air. és az Art. nem rendelkeznek eltérően, a Vht. előírásait kell alkalmazni. Az Avt. háttérjogszabálya tehát a bírósági Vht., amely csak annyiban állapít meg az általánostól eltérő részletszabályokat, amennyiben ez valóban indokolt.

Ellenőrzéseink alkalmával mindig felhívjuk a jegyző kollégák figyelmét arra, hogy az adóhatósági munka megszervezése során az adóketés mellett fordítsanak nagyobb figyelmet az adózók adófizetési gyakorlatának ellenőrzésére, vagyis a kivetett vagy önadózással bevallott adó befizetésének ellenőrzésére, és az adózók adófizetési hajlandóságát kíséreljék meg következetes végrehajtási gyakorlattal növelni.

Ha szükséges, készítsenek saját maguknak erre vonatkozóan egy belső munkatervet, szabályzatot arról, hogy milyen időközönként (pl. negyedévente) ellenőrzik a tu-

lajdonosváltásokat, annak érdekében, hogy az új tulajdonosok eleget tegyenek az adófizetési kötelezettségüknek.

1.

FIZETÉSI FELSZÓLÍTÁS

A végrehajtási eljárásra akkor kerül sor, ha a kötelezett esedékességkor önként nem tesz eleget adófizetési kötelezettségének.

Az Art. pontosan meghatározza azt, hogy az adózó mely időpontig (esedékesség) tehet pótlékmentesen eleget fizetési kötelezettségének. Az egyes adók megfizetésének esedékességét az Art. 2. számú melléklete írja elő, míg a határozatban megállapított adókat annak jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell megfizetni.

Az adóhatóság, amennyiben az önkéntes teljesítés elmaradását észleli, az adósnak fizetési felszólítást küldhet, de ez nem kötelező, a végrehajtási eljárás megindításának nem feltétele, azonban *alkalmazása célszerű*.

A fizetési felszólításban ajánlott részletesen leírni, hogy az adósnak milyen adónemben, milyen összegben és lejáráttal van hátraléka; bele kell foglalni, hogy a tartozást hogyan fizetheti meg rövid határidővel anélkül, hogy a hatóság vele szemben végrehajtási eljárást indítana.

Fel kell hívni az adós figyelmét arra is, hogy a végrehajtási eljárást jövedelmére és vagyontárgyaira a fokozatosság elvére tekintet nélkül folytathatja le az adóhatóság, melynek során akár a gépjármű-, ingatlan- és cégnyilvántartás adatai alapján is foglалhat, valamint arra is, hogy a végrehajtási eljárás valamennyi költsége őt fogja terhelni.

2.

VÉGREHAJTHATÓ OKIRAT

A végrehajtási eljárásban az Avt. szabályai szerint *végrehajtható okirat* többek között

- a fizetési kötelezettséget tartalmazó, véglegessé vált hatósági döntés;
- önadózás esetén (helyi iparűzési adó, talajterhelési díj) a fizetendő adót, adóelőleget, adóelőleg kiegészítést tartalmazó bevallás;
- adóhatósági adómegállapítást tartalmazó határozat;
- az adók módjára behajtandó köztartozás esetén a behajtást kérő megkeresése.

A hatósági döntés végrehajthatóságához szükséges, hogy az végleges legyen.

A véglegesség a döntés közlésével áll be, vagyis azzal, hogy azt szabályszerűen, hivatalos iratként vagy elektronikusan, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015.évi CCXXII törvény (Eüsztv.) alapján küldték ki az ügyfélnek.

Az Air. szabályai szerint az adóhatósági iratot – ideértve a döntést is – a meghatalmazott képviselővel rendelkező adózó esetében a képviselőnek kell kézbesíteni hivatalos iratként vagy az Eüsztv.-ben meghatározott elektronikus úton. Az eljárás során az adózó kérheti, hogy az adott ügyben az adóhatóság akkor is a számára kézbesítse az iratokat, ha meghatalmazott képviselője van.

Az adóhatósági irat – a meghatalmazott képviselő mellett – a meghatalmazott képviselővel rendelkező adózó részére is kézbesíthető, ilyenkor az iratot az adózó és a meghatalmazottja részére ugyanazon a napon kell postára adni, illetve az irat kézbesítéséhez biztonságos kézbesítési szolgáltatást is igénybe lehet venni.

A fellebbezési eljárás során meghozott döntést az elsőfokú adóhatóság útján kell közölni az adózóval, ami azt jelenti, hogy a jegyző a részére hivatali kapun érkezett, elektronikusan hitelesített dokumentumot küldi meg, továbbítja az elektronikus kapcsolattartásra köteles ügyfélnek, vagy képviselőjének. Olyan természetes személy esetében, akinek nincs elektronikus kapcsolattartásra köteles meghatalmazottja, a másodfokú adóhatóság döntését postai úton is megküldi a jegyzőnek abból a célból, hogy az adózó részére a döntés ezen kiadmánya kerüljön megküldésre. A jegyző ugyanis az elektronikusan megküldött másodfokú határozatról az Eüsztv. szerint nem állathat ki hiteles papír alapú kiadmányt, mivel az iratot nem ő állította elő.

A végrehajtás elrendelésére adóügyekben nincs szükség, és hangsúlyozni szükséges, hogy a tartozás után felszámított pótlék, kamat, végrehajtási költségátalány és költségminimum is az adótartozásra vonatkozó végrehajtható okirat alapján hajtható végre.

3.

FELLEBBEZÉS BENYÚJTÁSA

Ha az adott ügytípusban törvény megengedi a fellebbezést, az adóhatóság döntése véglegessé válik, ha ellene nem fellebbeztek és a fellebbezési határidő letelt, vagy a fellebbezésről lemondtak/fellebbezést visszavonták, vagy a felettes szerv az elsőfokú adóhatóság döntését helybenhagyta/megváltoztatta, akkor a másodfokú döntés közlésével.

A fellebbezésnek a döntés végrehajtására halasztó hatálya van, vagyis a jegyző döntése ellen benyújtott fellebbezés esetén annak elbírálásáig nem lehet az első fokú döntést véglegesnek tekinteni. A fellebbezést annak beérkezésétől számított 15 na-

pon belül kell felterjeszteni az ügy összes iratával együtt a másodfokú szervhez; a felterjesztésben ismertetnie kell a jegyzőnek a fellebbezésről kialakított álláspontját.

A fellebbezés alapján a jegyzőnek lehetősége van arra, hogy a megtámadott döntését saját hatáskörben módosítsa vagy visszavonja. Ha a jegyző mégis a fellebbezést felterjesztése mellett dönt, akkor a digitalizált formában felterjesztett iratok megküldésével további teendője az ügyben nincs a másodfokú döntés meghozataláig: vagyis a végrehajtás iránt intézkednie nem kell. Ha az adózó időközben mégis teljesít, akkor azt nem kell visszautalnia a részére, kivéve, ha a másodfokú hatóság nem helybenhagyó döntést hoz.

A fellebbezés elbírálásának időszakában az adózó benyújthat méltányossági, vagy fizetési könnyítési kérelmet is az adóhatósághoz, melynek elbírálását a fellebbezés elbírálásáig az új jogszabályok alapján már nem lehet függeszteni. Mivel előfordulhat, hogy a másodfokú adóhatóság döntése az adózóra nézve kedvező lesz, célszerű az adózóval a kérelem benyújtásakor ezt közölni, és amennyiben szándékát nem másítja meg, és azt nem vonja vissza, úgy a kérelem elbírálásával a másodfokú döntést megvárni. Amennyiben a másodfokú döntés nem születik meg a 30 napos ügyintézési határidőn belül, úgy lehetőség van arra, hogy a jegyző azt további 30 nappal meghosszabbítsa arra hivatkozással, hogy a fellebbezés elbírálása olyan előkérdés, amelynek eldöntése más szerv hatáskörébe tartozik.

Célszerű azonban ennek elkerülése érdekében a másodfokú adóhatóságot a méltányossági kérelem benyújtásáról tájékoztatni.

4

A VÉGREHAJTÁSI ELJÁRÁS AKADÁLYAI

A végrehajtási eljárás tehát megindítható, ha az adós a végleges, vagy végrehajtható okiraton alapuló tartozását esedékességkor nem fizette meg, és nem állnak fenn az eljárás megindítását akadályozó tényezők.

Szünetelés miatt nincs lehetőség végrehajtási cselekmények foganatosítására az Avt. 16. §-a szerint abban az esetben,

- ha az adós fizetési kedvezmény iránti kérelmet nyújtott be, a benyújtást követő naptól a döntés véglegessé válásáig, feltéve, hogy az adós a tartozás esedékességét követően 8 napon belül benyújtotta erre irányuló kérelmét;
- ha az adóhatóság az adós részére fizetési halasztást vagy részletfizetést engedélyezett;
- ha az adóhatósági határozat ellen indított közigazgatási per során az első alkalommal előterjesztett halasztó hatály iránti kérelmet jogerősen még nem bírálták el;

- ha a gazdálkodó szervezet adós adótartozásáért a rá vonatkozó anyagi jogi szabályok szerint helytállni köteles tagot vagy vezető tisztségviselőt kötelezték a tartozás megfizetésére és az adóssal szemben felszámolási eljárás indult.

Ezen esetekben a szünetelés a törvény erejénél fogva áll be, arról az adóhatóságnak külön rendelkeznie nem kell.

Felhívom a figyelmet arra, hogy az adósnak lehetősége van a fizetési kedvezmény (adómérséklés, fizetési halasztás és részletfizetés) iránti kérelmét akár a végrehajtási eljárás előtt, de akár aközben is benyújtania. A fizetési kedvezmény iránti kérelem elbírálásakor a hatóságnak fokozott körültekintéssel kell eljárnia, és az automatikus részletfizetés esetét leszámítva fizetési kedvezményt csak akkor kell adnia, ha a kérelemben foglaltakat az adós kellőképpen igazolta vagy valószínűsítette. Mindezeket a körülményeket az adóhatóságnak döntése indokolásában ismertetnie kell.

Amennyiben adózó ilyen tárgyú kérelmére az adóhatóság fizetési halasztást vagy részletfizetést engedélyezett, a meghatározott ütemezés és feltételek szerint teljesítheti fizetési kötelezettségét. Ez idő alatt az engedélyezett fizetési könnyítéssel érintett összeg tekintetében kényszerintézkedéseket az adóhatóság nem fogantósíthat.

Abban az esetben, ha az adózónak – fizetési könnyítéssel nem érintett – lejárt esedékességű tartozása keletkezik, vagy az engedélyezett részleteket nem megfelelően teljesíti az adózó, annak visszarendezésére kerül sor. Ilyen esetben a tartozás újra egy összegben esedékessé válik és az a továbbiakban nem akadályozza a végrehajtási eljárás lefolytatását.

A *végrehajtás felfüggesztése* joghatásában a szüneteléssel azonos: a felfüggesztés beálltának időpontjától nem indítható végrehajtás, valamint további végrehajtási cselekmény nem fogantósítható.

A végrehajtási eljárás felfüggesztése az adóhatóság, illetve a bíróság hatáskörébe tartozik.

Az ADÓHATÓSÁG a döntés végrehajtását hivatalból felfüggesztheti vagy felettes szerve rendelkezésére felfüggeszti, ha a fizetési kötelezettséget előíró döntés megváltoztatása vagy megsemmisítése várható.

- Az adós kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtási eljárást, ha az adós a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és az adóssal a végrehajtási eljárás során korábban e törvény alapján nem sújtották eljárási bírsággal.
- A behajtást kérő kezdeményezésére az adóhatóság a végrehajtási eljárást az Avt. 111. § (2) felfüggeszti, és ha a végrehajtási eljárás folytatását 6 hónapon belül nem kéri, akkor az eljárást megszünteti.

- A felfüggesztésről a hatóság végzésben dönt, mely ellen fellebbezésnek van helye; a fellebbezésnek a döntés végrehajtására azonban nincs halasztó hatálya.
- Végzést kell a hatóságnak hoznia a felfüggesztés megszüntetéséről abban az esetben, ha az arra okot adó körülmény megszűnt.

A BÍRÓSÁG a fizetési kötelezettséget megállapító határozat felülvizsgálata iránt indított közigazgatási per során felfüggesztheti a határozat végrehajtását, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 50. §-a alapján.

- Az azonnali jogvédelem a Kp. rendelkezései szerint a végrehajtás felfüggesztésének a helyébe lépett, mely adóigazgatási eljárásban a halasztó hatály elrendelésének lehetőségét jelenti.
- A jegyzőnek ilyen esetben 3 napon belül kell a keresetet elektronikusan felterjesztenie a másodfokú hatósághoz, és ügyelnie kell arra, hogy a kérelem elbírálásáig a végrehajtást ne foganatosítsa, szükség esetén pedig haladéktalanul intézkedjen a végrehajtási cselekmények visszavonása iránt.
- A bíróság a halasztó hatály elrendeléséről 15 napon belül hoz döntést, melyet a másodfokú hatóság továbbít a jegyzőnek, ahogyan az annak jogerőre emelkedéséről küldött értesítést is.
- Ameddig a bíróság döntése nem lesz jogerős, nem lehet a végrehajtás iránti intézkedni.

A végrehajtáshoz való jog *elévülése* szintén egy korlátot jelent a hatóság végrehajtási tevékenységében, ugyanis az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtásához való jog, valamint az önkormányzati adóhatóságok hatáskörébe tartozó fizetési kötelezettségek végrehajtásához való jog az Avt. szerint az *esedékesség napjára évének utolsó napjától számított négy év* elteltével évül el. Ha az adóhatóság végrehajtási cselekményt foganatosított, az elévülés 6 hónappal meghosszabbodik.

Az elévülési időt bármely végrehajtási cselekmény megszakítja. Ez azt jelenti, hogy az elévülési idő mindaddig nyugszik, amíg a végrehajtási cselekmények foganatosítása folyik. Ha pedig a megindult végrehajtási eljárás valamilyen okból nem folytatható, akkor a legutolsó végrehajtási cselekménytől kezdődően újból megindul az elévülési idő folyása.

5.

KÖLTSÉGÁLTALÁNY – KÖLTSÉGMINIMUM – KÉSZKIADÁS

Az Avt. a végrehajtási eljárást olyan többletfeladatnak tekinti, amit az adós mulasztásával idéz elő, ezért kimondja, hogy a végrehajtással kapcsolatban felmerült valamennyi költség (készkiadás, költségminimum és költségátalány) az adóst terheli.

Az adóhatóságot pénzkövetelés végrehajtásának foganatosításáért 5.000,- Ft végrehajtási *költségátalány* illeti meg minden más költségtől és költségátalánytól függetlenül.

A *költségminimum* az az összeg, amelyet ingó- és ingatlan-végrehajtás foganatosításakor meg kell fizetni, függetlenül a felmerült költség tényleges összegétől; összege ingó- és ingatlanfoglalás esetén 5 ezer forint. Járműnyilvántartáson alapuló ingófogalás és ingatlanfoglalás esetén a költségminimumot foglalásonként külön-külön kell felszámítani.

Az adóhatóság a költségátalányról, illetve költségminimumról azok felszámításától számított 8 napon belül az adóst értesíti. A költségátalány, illetve költségminimum felszámítását az adós az azok alapjául szolgáló végrehajtási cselekménnyel szemben benyújtható végrehajtási kifogásban sérelmezheti. A költségátalányhoz hasonlóan a költségminimum felszámítása is külön végzés nélkül történik.

Az adóhatóság a költségekről végzést hoz, mely ellen fellebbezésnek van helye.

Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárás során felmerült végrehajtási költségek és a végrehajtási költségátalány megállapításának és megfizetésének részletes szabályait a 8/2018. (III. 19.) NGM rendelet tartalmazza.

6.

JOGORVOSLATOK

A végrehajtási eljárásban már végrehajtható okiratokon alapuló kötelezettségek behajtására kerül sor, ezért a követelés jogalapjának vitatására, az érdemi határozat megtámadására ekkor már nincs lehetőség; a megfelelő jogorvoslatot erre az alap-eljárásban az adózó részére biztosítják a jogszabályok.

A végrehajtási eljárásban hozott döntés elleni *fellebbezés* kivételes jogorvoslati eszköz, melyet a végrehajtási eljárásban hozott határozattal és végzéssel szemben lehet igénybe venni. A végrehajtási cselekményekkel okozott jog és érdeksérelem általános jogorvoslati eszköze a *végrehajtási kifogás*, melyet általánosságban már nem, csak pontosan megjelölt intézkedés ellen lehet benyújtani, megjelölve azt is, hogy a kifogásolt intézkedés megsemmisítését vagy megváltoztatását az előterjesztő milyen okból kívánja.

A végrehajtási kifogás benyújtására a sérelmezett intézkedésről való tudomást szerzéstől számított 15 napon belül van lehetőség, ezért fontos, hogy az adóhatóság a végrehajtási intézkedéseiről (pl. a letiltásról) az adóst is megfelelően, tértivevényes levéllel értesítse.

A végrehajtási kifogást 15 napon belül kell felterjeszteni a fellebbezéshez hasonlóan, az ügy összes iratával együtt, és arról a másodfokú hatóság is 15 napon belül hoz döntést.

Az Avt. értelmében a végrehajtási kifogást nem kell felterjeszteni, hanem azt a jegyző utasítja vissza, ha az elkésett, nem a jogosulttól származik, vagy indokolás nélkül került benyújtásra. A visszautasításról rendelkező végzés ellen is önálló fellebbezés nyújtható be.

7

ADÓK MÓDJÁRA BEHAJTANDÓ KÖZTARTOZÁSOK

Azon köztartozások, igazgatási és bírósági szolgáltatási díjak és egyéb tartozások végrehajtása során, amelyekre törvény az adók módjára való behajtást rendeli el, a *természetes személy* adós vonatkozásában a belföldi lakóhelye, szokásos tartózkodási helye vagy a szokásos fellelhetőségi helye, ennek hiányában az utolsó ismert belföldi lakóhelye, egyéni vállalkozó esetén a székhelye szerint illetékes önkormányzati adóhatóság (jegyző) az eljárásra jogosult szerv, míg *jogi személy és egyéb szervezet* köztartozásai ügyében a NAV jár el.

Az adók módjára behajtandó köztartozások vonatkozásában az önkormányzati adóhatóság végrehajtói hatásköre jelentősen leszűkült 2018. január hó 1. napja óta: csak azon köztartozások (Art. 7. § 34. pont), igazgatási és bírósági szolgáltatási díjak és egyéb tartozások végrehajtására korlátozódik, melyekre együttesen teljesülnek az alábbi feltételek:

1. nem az Ákr.-en alapulnak és
2. azokra törvény az adók módjára való behajtást írja elő, és
3. a kötelezett természetes személy, és
4. az adók módjára behajtást előíró törvény nem az állami adóhatóságot nevesíti végrehajtó hatóságként, vagy nem rendelkezik a végrehajtást fogyanatosító szervről.

A fizetési határidő lejártát, illetve ha a behajtást kérőt törvény valamely eljárási cselekmény fogyanatosítására kötelezi, ennek eredménytelen megtételét követő 30 nap elteltével elektronikus úton keresi meg a behajtást kérő a hatáskörrel rendelkező adóhatóságot behajtás végett, ha a tartozás összege eléri vagy meghaladja a 10 ezer forintot. Törvény ennél alacsonyabb összegű értékhatárt is megállapíthat, de az nem lehet alacsonyabb 5 ezer forintnál.

Abban az esetben, ha a hátralék későbbi megfizetése igazoltan veszélyeztetett, az adóhatóság soron kívül is megkereshető; ekkor a behajtási megkeresésben a kötelezettség veszélyeztetettségét az okok megjelölésével részletesen indokolni kell.

A megkeresett adóhatóság az Avt. 106. § (4) bekezdés szerinti behajtási megkeresés alapján tudja megindítani a végrehajtási eljárást.

Adók módjára behajtandó köztartozás végrehajtása során a megkereső felelősséggel tartozik a megkeresésében közölt adatok helytállóságáért, így azért is, hogy a megkeresésben feltüntetett követelése végrehajtható (esedékes és el nem évült legyen).

Az adóhatóság az adók módjára behajtandó köztartozásokra késedelmi pótlékot nem számíthat fel, azzal összefüggésben felszámolási eljárást nem kezdeményezhet, a folyamatban lévő csőd-, felszámolási, végelszámolási, kényszertörlési, adósságrendezési eljárásban e kötelezettségeket hitelezői igényként nem jelentheti be, a követeléseket behajthatatlanként nem tarthatja nyilván, a végrehajtásához való jog elévülését nem állapíthatja meg, illetve a kötelezettséggel összefüggésben mögöttes felelősséget nem érvényesíthet az Avt. 108. §-ban foglaltak alapján.

Az adók módjára behajtandó köztartozásokra irányuló fizetési kedvezmény iránti kérelem a végrehajtás elrendelését követően előterjeszhető az Avt. 109. § szerint a jegyzőnél is, és azt a jegyző az Art. fizetési kedvezményekről szóló fejezetében foglaltak szerint bírálja el azzal, hogy a tartozást kizárólag a behajtást kérő előzetes hozzájárulása alapján mérsékelheti.

Az adóhatóság a mérséklésre irányuló kérelem egyidejű megküldése mellett felhívja a behajtást kérőt az előzetes hozzájárulásra vonatkozó nyilatkozat megtételére, melyre 8 napja van. Ha a behajtást kérő nem járul hozzá a mérsékléshez, e nyilatkozata az adóhatóságot köti. Ha a behajtást kérő határidőn belül nem nyilatkozik, vagy a mérséklést nem ellenzi, vagy az adóhatóságot arról tájékoztatja, hogy a nyilatkozat megtételére nincs hatásköre, az adóhatóság a rendelkezésre álló információk alapján dönt.

Ha a fenti kérelmet a végrehajtás elrendelését követően a behajtást kérőhöz nyújtották be, akkor a behajtást kérő a kérelmet annak elbírálása érdekében – mérséklési kérelem esetén az előzetes hozzájárulásra vonatkozó nyilatkozatával egyidejűleg – elektronikus úton, haladéktalanul megküldi a jegyző részére.

AZ EGYES VÉGREHAJTÁSI CSELEKMÉNYEK

Az adóvégrehajtási eljárásban a fokozatosság elve már nem érvényesül: az eljáró adóvégrehajtó döntése, hogy milyen végrehajtási cselekményt fogantat.

A végrehajtási cselekmények sorrendjét, időpontját az adóhatóság az Avt. keretei között maga határozza meg. Azon cselekmény fogantatása indokolt, amely gyors és hatékony, költségkímélő eszköz és az arányosság elvének figyelembe vételével az adósra nézve a legkisebb mértékű korlátozással jár.

A törvényhez fűzött indokolás szerint e korlátozásra tekintettel a végrehajtást fogantatosító adóhatóság lényegében szabadon állapíthatja meg az adott esetben leghatékonyabb végrehajtási cselekményt, illetve dönthet egyidejűleg több cselekmény fogantatosításáról is.

Egy konkrét, garanciális jellegű korlátozást is tartalmaz a törvény, a Vht.-hez hasonlóan: a lefoglalt ingatlant csak akkor lehet értékesíteni, ha a követelés az adós egyéb vagyontárgyaiból nincs teljesen fedezve, vagy csak aránytalanul hosszú idő múlva elégíthető ki. E korlátozás annak érdekében került szabályozásra, hogy az adós tulajdonát képező ingatlan csak akkor kerüljön értékesítésre, ha más lehetőség nincs az adott ügyben a követelés ésszerű időn belül történő behajtására, védve ezáltal az ingatlantulajdonhoz fűződő jogot.

Túlfizetés nyilvántartása esetén a túlfizetés összegét az adóhatóság a tartozásokra elszámolhatja; az Avt. 31. § (3) bekezdése alapján a tartozást elsősorban így kell behajtani, melyről az adóst értesíteni kell.

Hatósági átutalási megbízás/inkasszó benyújtásához a gazdálkodó szervezet adósok esetében az e-cegjegyzek.hu oldalról ingyenesen elérhető céginformációs adatok között szereplő bankszámlaszámok nagy segítséget jelentenek.

A végrehajtási eljárás során a követelés kielégítésének leggyorsabb és legegyszerűbb módja az adós pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt pénzeszközeinek végrehajtás alá vonása. Bankszámlával is rendelkező adózók esetén – amennyiben a tartozás várhatóan a pénzügyi intézmény által kezelt összegre vezetett végrehajtással is behajtható – a végrehajtási eljárást hatósági átutalási megbízással indokolt ezért megindítani.

A pénzforgalmi szolgáltató az inkasszó fogantatosításakor elsősorban a végrehajtó által benyújtott inkasszóban megjelölt bankszámlán lévő összeget tekinti alapnak. Amennyiben ez nem fedezi az inkasszóban megjelölt valamennyi követelést, úgy a végrehajtó további intézkedése nélkül kiterjeszti az inkasszót az általa kezelt további fizetési számlákra.

A pénzügyi intézmény a kiterjesztést az alábbi sorrend szerint végzi el:

1. a pénzforgalmi számlán kezelt összeg,
2. a pénzforgalmi számlán betétszerződés alapján kezelt összeg,
3. a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvényben meghatározott fizetésiszámla-szerződés alapján kezelt összeg,
4. a betétszerződés alapján elhelyezett összeg, ha azt a hitelintézet a fizetésiszámla-szerződés szabályainak megfelelően kezeli,
5. a takarékbetét-szerződés alapján elhelyezett összeg, ha azt a hitelintézet a fizetésiszámla-szerződés szabályainak megfelelően kezeli.

Felhívom a figyelmet, hogy lakástakarék-pénztári megtakarítás nem tartozik ebbe a körbe, tehát arra a végrehajtást adótartozás miatt kiterjeszteni nem lehet.

A pénzügyi intézménynél több számlatulajdonos tulajdonában álló számlán kezelt pénzösszeg bármelyik számlatulajdonossal szemben fennálló követelés fejében végrehajtás alá vonható. Ebben az esetben a pénzügyi intézmény köteles közölni a nem adós számlatulajdonos értesítési címét, amely alapján a végrehajtó e személyt haladéktalanul értesíti a számla megterheléséről.

A Vht. 79/A. § szerint a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adóst megillető pénzösszeg teljes egészében végrehajtás alá vonható, kivéve a magánszemélyt megillető pénzösszegeket. A magánszemélyt megillető összegből az öregségi nyugdíj legalacsonyabb összegének négyszerese feletti összeg (114.000,- Ft) korlátlanul végrehajtás alá vonható, az ez alatti összegből pedig az öregségi nyugdíj legalacsonyabb összege és az öregségi nyugdíj legalacsonyabb összegének négyszerese közötti rész 50%-a vonható végrehajtás alá (42.750,- Ft).

Végrehajtás alól mentes az öregségi nyugdíj legalacsonyabb összegének megfelelő összeg, ez 2019-ben 28.500,- Ft. Ha a végrehajtás gyermektartásdíj vagy szüléssel járó költség behajtására folyik, ennek az összegnek az 50%-a is végrehajtás alá vonható.

Mindezen korlátozások betartása a pénzügyi szolgáltató feladata.

A mentességi korlátozást a pénzforgalmi szolgáltató által több szerződés alapján kezelt, adóst megillető pénzösszegek együttes összegére kell alkalmazni.

Hangsúlyozni szükséges, hogy a végrehajtás fogantatásának szabályai eltérőek attól függően, hogy az adós mely vagyontárgyaira történik a végrehajtás. A különféle vagyontárgyak végrehajtására vonatkozó eltérő szabályok nem keveredhetnek, így nincs lehetőség a Vht. IV. fejezetébe foglalt munkabérre vezetett végrehajtás szabályainak és a Vht. V. fejezetébe foglalt, pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összeg végrehajtási szabályainak együttes alkalmazására, ahogyan arról a Kúria jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság az EBH.2011.2321. számú döntésében foglalt állást.

A döntés lényege abban áll, hogy a levonás végrehajtása során a pénzügyi intézet nincs abban a helyzetben, hogy a bankszámlán lévő pénzösszeg eredetét vizsgálja, ezért előfordulhat, hogy olyan juttatás került inkasszálásra, amely letiltás esetén mentes lenne a végrehajtás alól.

A döntés indokolása szerint *nincsen lehetőség a Vht. IV. és V. Fejezeteibe foglalt szabályok együttes alkalmazására: azt, hogy az adott esetben az említettek közül melyik fejezet rendelkezései az irányadók a végrehajtás alá vont pénzösszeg jellege dönti el. Ha a felperes (azaz a végrehajtási eljárás adósa) ellen pénzkövetelés végrehajtása körében a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összeg kerül végrehajtás alá,*

ennek foganatosítására a Vht. V. Fejezete irányadó, míg a munkabérre (és a Vht. 7. §-a értelmében az ezzel egy tekintet alá eső jövedelmekre) vezetett letiltás során a Vht. IV. Fejezetének rendelkezései kerülnek alkalmazásra.

... A II. rendű alperesre irányadó rendelkezések nem tették lehetővé a folyószámlán kezelt pénzösszeg rendeltetésének a vizsgálatát, s mivel a II. rendű alperes pénzforgalmi szolgáltató – s nem munkabért fizető munkáltató – nem alkalmazhatta a Vht. IV. Fejezetébe foglalt rendelkezéseket, így a Vht. 69. § (2) bekezdése foglalt, a családi pótlék mentességére vonatkozó rendelkezést sem. A IV. Fejezet rendelkezései akkor kerülnek alkalmazásra, ha a végrehajtó letiltást bocsát ki az adós munkabérére (vagy egyéb, a Vht. 7. § (1) bekezdésében említetteknek megfelelő járandóságára), s a letiltást az adós munkáltatója foganatosítja. A II. rendű alperes pénzintézetnek a Vht. 79/A. § (2)–(3) bekezdésének megfelelő számítás elvégzését követően (amelynek eleget tett) az átutalást teljesítenie kellett, a számlán kezelt összeg rendeltetését kizárólag a Vht. 79/D. § esetben (ügyleti biztosíték céljára elkülönítetten kezelt pénzösszeg) vizsgálhatta, azonban nem térhetett át a letiltást foganatosító munkáltató Vht. IV. fejezetébe foglalt kötelezettségeire. (Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy abban az általánossá vált esetben, ha a munkabért kezelik folyószámlán, a Vht. 79/A. § (2)–(3) bekezdéseibe foglalt korlátozásokkal számított, azaz a folyószámlán „mentesen maradó” összeg közel azonos a munkabérből letiltás során mentesen maradó munkabér-hányaddal.)

Hasonló ügyben a Szegedi Ítéltábla a Pf.20.207/2016/3. számú ítéletében arra a megállapításra jutott, hogy a banknak a Vht. 79/A. § (2)–(3) bekezdésének megfelelő számítás elvégzését követően az átutalást teljesítenie kellett, a számlán kezelt összeg rendeltetését kizárólag a Vht. 79/D. § esetben (ügyleti biztosíték céljára elkülönítetten kezelt pénzösszeg) vizsgálhatta, azonban nem térhetett át a Vht. IV. fejezetében foglaltakra. Ugyanebből az okból nem kellett a végrehajtónak sem tájékoztatást nyújtania a bank felé a Vht. 74. §-a szerinti [letiltás alól mentes juttatások] mentességi esetekről. Ezekre – döntése alapján – az adósnak kell hivatkoznia végrehajtási kifogás formájában. Ez ezért van így, mert a bankszámlára érkező pénzösszeg jogcímenek, eredetének pénzintézeti vizsgálata technikailag lehetetlen, a számla egyenlege ugyanis nem ad információt arra vonatkozóan, hogy az azon lévő összegek milyen jogcímen kerültek jóváírásra, és arra sem, hogy a különböző jogcímű összegek, illetve maradványaik milyen arányban képezik részét a számlaegyenlegnek. A Vht. 79/A. §-a ezzel szemben nem az adott pénzösszeg eredetére, hanem a számlaegyenleg összegére figyelemmel biztosít mentességet.

Döntésében a behajtási eljárás jogszerűségét állapította meg az Ítéltábla, mivel a kifogásolt hatósági átutalási megbízás elrendelése a Vht. szabályai szerint történt.

LETILTÁS

A letiltási rendelvénnyben a hatóság az adós munkabérét letiltja, és ilyen módon lefoglalja, a munkáltatót pedig felhívja, hogy a letiltásban szereplő összeget az adós munkabéréből vonja le, és utalja át a megadott számlára.

Munkabérnek minősül a munkaviszonnyal összefüggésben kapott munkabér jellegetű juttatás (munkabér, munkadíj, illetmény), a betegszabadság idejére kifizetett összeg, a végkielégítés, a prémium és a jutalom is. A munkabérre vonatkozó szabályok alkalmazandók a társadalombiztosítási jogviszonyon alapuló járandóságokra, így a nyugellátások és az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira is.

A munkabérből való levonás alapját a nettó bér képezi, vagyis a tipikusan az szja előleg és a járulékok levonása után fennmaradó rész, melyből általában legfeljebb 33%-ot, kivételesen 50%-ot lehet levonni.

Az adóست megillető nyugdíjból szintén legfeljebb 33%-ot, kivételesen 50%-ot lehet levonni, hasonlóan a pénzbeli egészségbiztosítási ellátásokhoz és a megváltozott munkaképességűek ellátásához.

A gyermekek ellátásához kapcsolódó juttatásokból, így a családi pótlékból is csak ugyanilyen jogcímen fennálló tartozásra, míg az álláskeresők ellátásaiból hasonló jogcímen valamint tartásdíjra lehetséges a levonás.

A levonás során mentes a végrehajtás alól a havonta kifizetett munkabérnek, nyugellátásnak az öregségi nyugdíjminimum összegével megegyező része (28.500,- Ft), azonban korlátozás nélkül végrehajtás alá vonható a havonta kifizetett bérnek az a része, amely meghaladja az öregségi nyugdíjminimum ötszörösét (142.500,- Ft).

Mentes a letiltás alól:

- a nemzeti gondozási díj és a hadigondozottak pénzbeli ellátása, az életűktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvény szerint járó életjáradék,
- a települési támogatás, a rendkívüli települési támogatás, az aktív korúak ellátására való jogosultság keretében megállapított pénzbeli ellátás, az időskorúak járadéka, a munkanélküliek jövedelem pótló támogatása, a gyermekek otthongondozási díja, az ápolási díj, a tartós ápolást végzők időskori támogatása,
- az anyasági támogatás,
- a rokkantsági járadék és a vakok személyi járadéka,
- az egészségkárosodásra tekintettel járó keresetkiegészítés, az átmeneti keresetkiegészítés, a jövedelemkiegészítés, az átmeneti jövedelemkiegészítés, a bányászok egészségkárosodási járadéka,

- a törvényen alapuló tartásdíj, ideértve a bíróság által előlegezett gyermektartásdíjat is, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényen alapuló gyermekvédelmi pénzbeli ellátások,
- a nevelőszülő részére a gondozásába ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek, utógondozói ellátásban lévő fiatal felnőtt ellátását szolgáló nevelési díj, külön ellátmány és családi pótlék,
- az ösztöndíj, a tudományos továbbképzési ösztöndíjas munkabér jellegű ösztöndíjának kivételével,
- a kiküldetéssel, külszolgálattal és munkába járással összefüggő költségtérítés,
- a meghatározott kiadás fedezésére szolgáló összeg,
- a fogva tartott adós részére a kapcsolattartó által célzottan befizetett összeg,
- a fogyatékosági támogatás.

A letiltásban a jegyzőnek ismertetnie kell a munkáltató letiltással kapcsolatos kötelességeit a Vht. 75–77. §-ban foglaltak szerint, melyek a következők:

- A munkáltató köteles az adós munkabéréből a letiltásban meghatározott összeget levonni és – a letiltásban foglalt felhívás szerint – kifizetni a végrehajtást kérőnek, vagy átutalni a megadott számlára.
- A munkáltató kötelessége, hogy legkésőbb a letiltás átvételét követő munkanapon értesítse az adóst a letiltásról, és
 - intézkedjen, hogy a munkabér esedékessé válásakor (a kifizetésének napján) a letiltott összeget a munkabérből vonják le, és fizessék ki a végrehajtást kérőnek, illetőleg kivételesen utalják át a végrehajtói letéti vagy más számlára, és
 - értesítse a letiltás foganatosításának akadályáról a jegyzőt.
- Ha az adós munkabéréből a rendszeresen, időszakonként visszatérő részletekben levonandó követelést valamelyik hónap folyamán részben vagy egyáltalán nem lehetett levonni, az elmaradt részleteket le kell vonni, mihelyt lehetséges.

A letiltásban ismertetni kell a munkáltató felelőssége körében a Vht. 79. §-ban foglalt szabályt, miszerint a munkabérrre vezetett végrehajtásra vonatkozó kötelesség megszegése esetén a munkáltató a le nem vont összeg erejéig készfizető kezesként felel a jegyzőnek.

Mindezeken túlmenően a letiltásba bele kell foglalni azt is, hogy az Avt. 41. § (2) bekezdése értelmében a munkáltató a letiltás kézbesítését követő 15 napon belül – ha a letiltás elektronikus úton érkezett, akkor elektronikus úton – az adós egyidejű tájé-

koztatása mellett tájékoztatja az adóhatóságot a havonta letiltható jövedelem összegéről, valamint a letiltást befolyásoló körülményekről, különösen a folyósított jövedelem összegéről, valamint az azt terhelő egyéb végrehajtói letiltásokról.

A letiltható jövedelem összegét befolyásoló körülményekről, illetve a letiltható jövedelem összegének a változásáról a munkáltató a letiltás teljes időtartama alatt, az ok bekövetkezésétől számított 15 napon belül – ha a letiltás elektronikus úton érkezett, akkor elektronikus úton – tájékoztatja az adóhatóságot.

A végrehajtási kifogásra vonatkozó tájékoztatást szintén bele kell foglalni a letiltásba, és azt a munkáltató mellett az adósnak is meg kell küldeni, mivel végrehajtási intézkedés a letiltás, melyről neki is tudomást kell szereznie.

Az adóhatóság határozattal kötelezheti a *kötelezettségét elmulasztó munkáltatót* az adótartozás megfizetésére az Avt. 102. §-a szerint, ha az adóhatóság felhívása ellenére a követelés fennállásáról nem nyilatkozik, a levonást elmulasztja, vagy nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően teljesíti. A határozat ellen fellebbezés nyújtható be.

INGÓFOGLALÁS

Az ingófoglalás hatálya a foglalási jegyzőkönyvben való összeírással beáll, attól függetlenül, hogy a foglalásra nyilvántartás adatai alapján, az adóhatóság hivatali helyiségében vagy a helyszínen kerül sor. A Vht. 104. § (2)–(3) bekezdése szerint a *foglalás az ingóságon elidegenítési és terhelési tilalmat keletkeztet*, ami azt jelenti, hogy a lefoglalt ingóság elhasználása, elzálogosítása, elidegenítése, megsemmisítése vagy a végrehajtás alól más módon történő elvonása polgári jogi oldalról semmisséget, büntetőjogi oldalról pedig bűncselekmény megvalósítását, zártörést eredményez.

A foglalási jegyzőkönyvbe ezt a figyelmeztetést az adóhatóságnak bele kell foglalnia.

A Vht. szabályai szerint a foglalást az adósnak vagy képviselőjének, távollétükben pedig az adóssal együtt lakó nagykorú családtagnak a jelenlétében kell elvégezni.

Lefoglalni az adós birtokában, őrizetében levő vagy más olyan ingóságot lehet, amelyről valószínűsíthető, hogy az adós tulajdonában van. Nem lehet lefoglalni az adós birtokában, őrizetében levő ingóságot, ha a rajta levő jelből vagy más körülményből kétségtelenül megállapítható, hogy az ingóság nincs az adós tulajdonában.

A házassági életközösség tartama alatt a házastársaknak vagy bármelyiküknek a vagyontárgyát bármelyik házastárs ellen külön vezetett végrehajtás során is le lehet foglalni, kivéve, ha az a házastárs, aki ellen a végrehajtás nem irányul, kétséget kizáróan igazolja, hogy az érintett vagyontárgy az ő különvagyonához tartozik.

GÉPJÁRMŰ FOGLALÁSA

Az adóhatóság az adós tulajdonában lévő gépjárművet a járműnyilvántartás adatai alapján is lefoglalhatja, majd a foglalási jegyzőkönyv másolatának megküldése mellett az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzése érdekében megkeresi a közlekedési igazgatási hatóságot, aki e felhívásnak haladéktalanul eleget tesz.

Az adóhatóság a lefoglalt jármű forgalomból történő kivonása iránt legkésőbb az árverési hirdetmény kitűzésével egyidejűleg intézkedik. A végrehajtó megkeresésére az okmányiroda haladéktalanul intézkedik a gépjármű forgalomból történő kivonása iránt.

Az adóhatóság köteles a forgalmi engedélyt és a törzskönyvet is lefoglalni a Vht. 103. §-a alapján. Ha a járműnyilvántartásban a vásárláshoz kölcsönt nyújtó pénzügyi intézmény javára opciós jog van bejegyezve, akkor a törzskönyvet nem lehet lefoglalni, mivel az a banknál biztosítékként letétben van, de a járművet le kell foglalni.

Lízingbe vett gépjármű esetében a gépjármű a tulajdonosa a lízingbeadó pénzügyi intézmény, ezért azt nem lehet végrehajtás alá vonni.

Mentességi esetek gépjárműfoglalás esetén:

- Természetes személy adós foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlen (kizárólag a személy- és áruszállítási tevékenységhez szükséges) gépjárműve a 13/2001. (X. 10.) IM rendelet értelmében mentes a foglalás alól, ha a becsértéke nem éri el a rendelet szerinti összeget. Ha eléri, akkor csak a gépjárművet és a törzskönyvet kell lefoglalni, a forgalmi engedély az adósnál marad, aki az értékesítésig azt használhatja. Ez a kedvezmény csak 1 db járműre vonatkozik.
- Mozgáskorlátozott adós gépjárműve is mentes a végrehajtás alól, melynek igazolására parkolási igazolványát, vagy az annak igényléséhez kiállított parkolási igazolványát kell bemutatnia.
- Vállalkozási tevékenységet végző adós (egyéni vagy társas vállalkozó) tevékenységéhez szükséges üzemi vagy üzleti gépjárművénél szintén csak a gépjárművet és a törzskönyvet kell lefoglalni; ha a tarozását a foglalástól számított 6 hónapon belül nem fizeti meg, a forgalmi engedélyt is le kell foglalni. Ezen időtartam alatt a tevékenysége végzéséhez rendeltetésszerűen használhatja a gépjárművet.

Üzemi vagy üzleti célú az a gépjármű, amelyeknek a használatát a vállalkozó költségként elszámolja, illetve, amelyik az eszköz-nyilvántartásában szerepel, vagy jövedelemszerző tevékenységét képező árunak, szolgáltatásnak az előállításához, értékesítéséhez használja.

Abban az esetben, ha a végrehajtásra részben vagy egészben gépjárműadó tartozás miatt kerülne sor, a legcélravezetőbb megoldás az, ha a jegyző az egy évi adótételt meghaladó adótartozásra tekintettel először a gépjármű forgalomból való kivonását kezdeményezi az okmányirodánál a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény alapján.

INGATLAN-VÉGREHAJTÁS

Mivel nincs kötelező sorrendiség, ingatlan-végrehajtásra az egyéb végrehajtási cselekményekkel egyidejűleg is sor kerülhet, de ez lehet akár az első végrehajtási cselekmény is.

Az adós tulajdonában lévő ingatlan korlátozás nélkül végrehajtás alá vonható, azonban nincs helye olyan ingatlan esetében, ami a természetes személy (ideértve az egyéni vállalkozót is) és a vele együtt élő közeli hozzátartozók lakhatását közvetlenül szolgálja, ha a tartozás összege az 500.000,- Ft – ot nem haladja meg.

A földhivatalnak küldött megkeresés alapján a földhivatal a végrehajtási jogot soron kívül bejegyzí az ingatlan-nyilvántartásba, melyről az adóst tájékoztatni kell, ugyanis ellene végrehajtási kifogással élhet. A foglalás a végrehajtási jog bejegyzésével valósul meg.

A foglalást mellőzni lehet, ha az ingatlan terhelő jelzálogjog miatt a követelés kielégítése nem várható. Ebben az esetben a tartozás és járulékai erejéig az adós ingatlanára jelzálogjogot jegyeztethet be a jegyző. Ugyanez a helyzet akkor, ha a tartozás összege miatt nincs helye a végrehajtásnak, vagy amiatt, hogy az lakhatásul szolgál.

A földhivatal a végrehajtási jogot soron kívül jegyzi be a Vht. 138. § (3) bekezdése alapján, ha a végrehajtási költségként megelőlegezett igazgatási szolgáltatási díj meg van fizetve.

Az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésért és az onnan való törlésért díjat kell fizetni, melyet végrehajtási költségként az adós visel. A végrehajtási jog bejegyzésének, törlésének és a jelzálogjog törlésének a díja ingatlanonként 6.600,- Ft, míg a jelzálogjog bejegyzésének a díja 12.600,- Ft.

Az ingatlan lefoglalása nem jelent elidegenítési tilalmat; a végrehajtási jog dologi hatályú, mindenkivel szemben érvényes.

A lefoglalt ingatlanon további jogokat szerezni, így pl. jelzálogjogot alapítani csak a végrehajtási jog jogosultjának a hozzájárulásával és csak akkor lehet, ha az a végrehajtási jog jogosultjának a jogát nem sérti és a végrehajtás célját nem hiúsítja meg.

A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Kormányrendeletben meghatározott méltányolható lakásigény mértékének felső határát meg nem haladó nagyságú, az adós és a vele együtt élő közeli hozzátartozók lakhatását közvetle-

nül szolgáló lakástulajdon a végrehajtás során csak akkor értékesíthető, ha a végrehajtás más formái nem vezettek eredményre.

9.

ELJÁRÁSI BÍRSÁG

Az Avt. szabályai szerint természetes személy adós 200 ezer forintig, más adós 500 ezer forintig terjedő eljárási bírsággal sújtható, ha a végrehajtási eljárást a megjelenési kötelezettség elmulasztásával, az együttműködési kötelezettség megsértésével vagy más módon akadályozza. A bírság kiszabásakor az Air. vonatkozó szabályainak megfelelő alkalmazásával kell eljárni. Ismételt jogsértés esetén a kiszabható eljárási bírság összege természetes személy adós esetén 500 ezer forintig, más adós esetén 1 millió forintig terjedhet.

A korábbi szabályozáshoz képes új elemként vezeti be a törvény az adósnak nem minősülő személy bírságolásának lehetőségét is, melynek indoka, hogy a gyakorlatban gyakran előfordul, hogy a végrehajtást nem maga az adós, hanem például valamely hozzátartozója, illetve egyéb, az eljárásban nem érdekelt harmadik személy akadályozza.

10.

FOGLALÁSI JEGYZŐKÖNYV

A végrehajtó a helyszíni eljárásáról és a törvény szerinti más végrehajtási cselekményekről foglalási jegyzőkönyvet készít. A Vht. 35. § (2) bekezdése tartalmazza a jegyzőkönyv tartalmára vonatkozó előírásokat.

A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a felek és a jelen levő más érdekeltek nevét és lakóhelyét, valamint a végrehajtó és a jogi képviselő nevét és irodájának címét;
- az eljárás helyét és idejét,
- a végrehajtandó követelés jogcímét és összegét,
- a végrehajtható okirat megnevezését és ügyszámát,
- a végrehajtási cselekmény leírását,
- a felek és más érdekeltek kérelmét és észrevételét,
- a törvényben meghatározott egyéb adatokat és körülményeket.

Az eljárási cselekményről a jegyzőkönyvön kívül indokolt esetben kép- és hangfelvétel is készíthet a jegyző, azonban ügyelni kell arra, hogy a felvételeket az iratoktól elkülönítve, az ügy irattárba helyezésétől számított 5 évig tárolja, ezt követően azokat meg kell semmisíteni.

A becsérték meghatározása a forgalmi érték alapul vételével történik; ha az adós kéri, vagy arra a lefoglalni kívánt ingóság speciális természete miatt szükség van, a végrehajtó a foglalásnál szakértő becsüt alkalmaz. Abban az esetben, ha az eljárás bármely szakaszában az adós kérésére sor került szakértő becsüs kirendelésére, akkor az adós a költség megelőlegezésére kötelezett.

A foglalási jegyzőkönyvet az adósnak, illetve meghatalmazottjának hivatalos iratként kell kézbesíteni, és abban tájékoztatni kell a foglalással szemben benyújtható jogorvoslati lehetőség, a végrehajtási kifogás benyújtásának módjáról.

Álláspontom szerint a jegyző akkor jár el helyesen, ha a foglalási jegyzőkönyvet csak azt követően küldi meg a földhivatalnak, illetve az okmányirodának, ha a jogorvoslatra nyitva álló határidő eredménytelenül telt el. Mindezt alátámasztja a Fővárosi Bíróság gépjárműadó ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozott ítélete, melynek indokolásából kiemeltem egy részt:

„...A közlekedési igazgatási hatóság – többek között – akkor rendeli el a gépjármű forgalomból való kivonását, ha a gépjárművet közigazgatási végrehajtás során az adóhatóság lefoglalta. A felhívott jogszabály és a Vht. 103. §-ának (2) bekezdése alapján a kivonás feltétele a végrehajtási eljárás megindulása, a gépjármű adóvégrehajtó általi lefoglalása, valamint a gépjármű kivonásának kezdeményezése a közlekedési igazgatási hatóságnál. Ebből következően, amennyiben vitatott az adóvégrehajtó intézkedése, a gépjármű lefoglalás jogszerűsége, elsődlegesen abban kell döntenie, mivel az a lefoglalásnak [kivonásnak?] előkérdése. Helyesen akkor járt volna el alperes, ha a gépjármű kivonásáról akkor határoz, amikor a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv a végrehajtási kifogást érdemben elbírálta...”
(Fővárosi Bíróság K.34.473/2007/14.)

11.

VÉGREHAJTÁS A NAV ÚTJÁN

Az állami adó- és vámhatóság az adók módjára behajtandó köztartozások behajtására irányadó szabályok szerint jegyző megkeresése alapján végrehajtja helyi adóval, illetve gépjárműadóval összefüggő tartozásokat. A helyi adóhatóság havonta előzetes fizetési felszólítás nélkül, a hónapot követő hó 15. napjáig keresheti meg a NAV-ot a legalább 50 ezer forintot elérő tartozás végrehajtása céljából. A NAV megkeresése előtt a jegyző megkísérli a tartozás átvezetését, ha ennek feltételei fennállnak.

A jegyzőnek továbbra is lehetősége van a visszatartási jog kezdeményezésére az állami adóhatóságnál, az Art. 76. § (2) bekezdése alapján, mely az SZJA, illetve ÁFA visszaigénylés időszakában különösen eredményes lehet, saját adótartozás esetén.

A visszatartás jogát a saját adótartozás mellett az adók módjára behajtandó köztartozásokra akkor lehet alkalmazni, ha a visszatartás jogát az jegyző maga gyakorolja.

Összegzőképpen elmondható, hogy az adóhatóságnak nemcsak a kivetési, hanem a végrehajtási eljárásban is kellő körültekintéssel kell eljárnia, mely eljárása során a hatályos jogszabályok helyes alkalmazása mellett arra is törekednie kell, hogy az adózóból adóssá lett ügyfél jogai ne sérüljenek, a végrehajtási kényszerintézkedések közül lehetőleg a „soft” megoldásokkal éljen, előmozdítva ezzel az adózó jövőbeni jogkövető magatartását.

Mi mennyi 2019-ben? ¹

dr. Ürmös Helga

jogi referens

Jogi és Hatósági Főosztály · Jogi és Törvényességi Felügyeleti Osztály

1. MUNKABÉREK, ILLETMÉNYEK (MINIMÁLBÉR, GARANTÁLT BÉRMINIMUM)

	Havi bér Ft/hó	Heti bér Ft/hét	Napi bér Ft/nap	Órabér Ft/óra
Minimálbér 324/2018. (XII. 30.) Korm.rend. 2. § (1) bek.	149.000	34.260	6.860	857
Garantált bérminimum* 324/2018. (XII. 30.) Korm.rend. 2. § (2) bek.	195.000	44.830	8.970	1.121
Közfoglalkoztatási bér 170/2011. (VIII. 24.) Korm.r. 1. § (1) bek.	81.530	18.740	3.748	–
Garantált közfoglalkoztatási bér** 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rend. 2. § (1) bek.	106.555	24.495	4.899	–
Munkavezetőt megillető közfoglalkoztatási bér 170/2011. (VIII. 24.) Korm.r. 2/A. § (1) bek.	89.705	20.620	4.124	–
Munkavezetőt megillető közfoglalkoztatási garantált bér*** 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rend. 2/A. § (2) bek.	117.245	26.955	5.390	–
Közfoglalkoztatási pontokban 6 órában foglalkoztatottak speciális közfoglalkoztatási bére 170/2011. (VIII. 24.) Korm.r. 2/C. § (1) bek.	42.805	9.840	1.968	–
Közfoglalkoztatási pontokban 6 órában foglalkoztatottak speciális garantált közfoglalkoztatási bére**** 170/2011. (VIII. 24.) Korm.r. 2/C. § (2) bek.	55.940	12.860	2.572	–

* A garantált bér a legalább középfokú iskolai végzettséget, illetve középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalót illeti meg

** A garantált közfoglalkoztatási bér a legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakörben foglalkoztatott közfoglalkoztatottat illeti meg

*** A közfoglalkoztatási jogviszonyban foglalkoztatott munkavezetőt közfoglalkoztatási garantált bér a legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakörben, teljes munkaidő teljesítése esetén illeti meg

**** A közfoglalkoztatási pontokban legalább 6 órában foglalkoztatottakat speciális garantált közfoglalkoztatási bér a legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén illeti meg

¹ Forrás: perfekt.blog.hu/2019/01/16/mi_mennyi_2019-ben

Köszölgélati tisztviselők illetményalapja 2018. évi L. tv. 60. § (1) bek. (Költségvetési tv.) – 2011. évi CXCI. tv. (Kttv.) 132. §	38.650,- Ft
Közalkalmazotti illetménypótlék számítási alapja 2018. évi L. tv. 61. § (1) bek. b) pont (Költségvetési tv.) – 1992. évi XXXIII. tv. (Kjt.) 69. §	20.000,- Ft
Legalacsonyabb bírói, ügyészi alapilletmény – 1. fizetési fokozat 2018. évi L. tv. 64. § (1)–(2) bek. (Költségvetési tv.) – 2011. évi CLXII. tv. 169. § (2) és 2011. évi CLXIV. tv. 59. § (3) bek.	453.330,- Ft
Jogi segítői óradíj, kirendelt ügyvédi óradíj 2018. évi L. tv. 64. § (3) bek. (Költségvetési tv.) – 2003. évi LXXX. tv. 1. § (3) bek.	5.000,- Ft/óra
Helyettes szülői díj legalacsonyabb összege – gyermekenként, fiatal felnőttenként 2018. évi L. tv. 66. § (1) bek. d) pont (Költségvetési tv.) – 1997. évi XXXI. tv. 66/L. §	15.000,- Ft/hó
A nevelőszülőt a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya fennállásának időtartama alatt (függetlenül attól, hogy helyezték-e el nála gyermeket, fiatal felnőttenként) megillető alapdíj legalacsonyabb összege 1997. évi XXXI. tv. 66/H. § (3) bek.	minimálbér 30%-a 44.700,- Ft/hó
A nevelőszülőt az alapdíjon felül a nála elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt után megillető kiegészítő díj minimális összege – gyermekenként, fiatal felnőttenként 1997. évi XXXI. tv. 66/H. § (4) bek.	minimálbér 20%-a 29.800,- Ft/hó
A nevelőszülőt az alap- és kiegészítő díjon felül a speciális vagy különleges ellátási szükségletű gyermek után megillető többletdíj legkisebb összege – a speciális vagy különleges ellátási szükségletű gyermekek után, gyermekenként 1997. évi XXXI. tv. 66/H. §(5) bek.	minimálbér 5%-a 7.450,- Ft/hó

2. A 2017. DECEMBER 31-ÉT KÖVETŐEN MEGÁLLAPÍTOTT NYUGDÍJAK, NYUGDÍJSZERŰ ELLÁTÁSOK MINIMUMA

Öregségi nyugdíj legkisebb összege 168/1997. (X. 6.) Korm. rend. 11. §	28.500,- Ft/hó
Árvaellátás legkisebb összege 168/1997. (X. 6.) Korm. rend. 64/D. §	24.250,- Ft/hó
Saját jogú nyugellátás és az özvegyi nyugdíj, baleseti özvegyi nyugdíj együttfolyósítási összeghatára 2019. január 1-jétől 168/1997. (X. 6.) Korm. rend. 62. § (7) bek.	93.540,- Ft/hó
Rehabilitációs pénzbeli ellátás minimális összege – foglalkoztathatóság rehabilitációval helyreállítható 2011. évi CXCI. tv. 9. § (1) bek. a) pont, (2) bek. a) pont, 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101.560,- Ft) 30%-a – 30.468,- Ft/hó
Rehabilitációs pénzbeli ellátás minimális összege – tartós foglalkoztatási rehabilitáció 2011. évi CXCI. tv. 9. § (1) bek. b) pont, (2) bek. b) pont, 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101.560,- Ft) 40%-a – 40.624,- Ft/hó
Rokkantsági ellátás minimális összege – rehabilitációja nem javasolt , egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek a) és (2) bek a), 327/2011 (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101.560,- Ft) 30%-a – 30.468,- Ft/hó
Rokkantsági ellátás minimális összege – rehabilitációja nem javasolt , egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek b) és (2) bek. b), 327/2011 (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101.560,- Ft) 45%-a – 45.702,- Ft/hó
Rokkantsági ellátás minimális összege – rehabilitációja nem javasolt , kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható, 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek. c) (2) bek. c), 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101.560,- Ft) 50%-a – 50.780,- Ft/hó
Rokkantsági ellátás minimális összege – rehabilitációja nem javasolt , egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek d) (2) bek d), 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101.560,- Ft) 55%-a – 55.858,- Ft/hó

3. ÁLLÁSKERESŐK TÁMOGATÁSA, KERESETPÓTLÓ JUTTATÁS

	Ellátás összege
Álláskeresői járadék maximuma (folyósítási idő maximum 90 nap) 1991. évi IV. tv. 26. § (5) bek., 27. § (3) bek.	munkaerő-piaci járulékalap 60%-a, <i>legfeljebb</i> a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg: 6.860,- Ft/nap
Nyugdíj előtti álláskeresői segély 1991. évi IV. tv. 30. § (2) bek.	a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos minimálbér 40%-a: 59.600,- Ft/hó 1.987,- Ft/nap (előbbi összegnél alacsonyabb járadékalap esetén a havi összeg a járadékalap 40%-a, a napi összeg pedig ennek harmincad része)
Keresetpótló juttatás 1991. évi IV. tv. 14. § (6) bek.	a keresetpótló juttatás megállapításakor hatályos minimálbér 60–100%-a közötti mértékben megállapított összeg: 89.400,- Ft/hó – 149.000,- Ft/hó

4. MUNKAADÓK (KIFIZETŐK) ÁLTAL FIZETENDŐ KÖZTERHEK

Szociális hozzájárulási adó 2018. évi LII. tv. 2. § (1) bek.	az adó mértéke az adóalap 19,5 százaléka
Rehabilitációs hozzájárulás 2011. évi CXCI. tv. 23. § (1), (3) és (5) bek.	a tárgyév első napján a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított alapbér kötelező legkisebb összegének kilenczere/fő/év (a 25 főnél több személyt foglalkoztató munkaadók fizetik, a kötelező foglalkoztatási szintből hiányzó létszám alapján)
Szakképzési hozzájárulás 2011. évi CLV. tv. 4. § (1) és (2) bek.	A szakképzési hozzájárulás mértéke a szakképzési hozzájárulás alapjának 1,5 százaléka

5. MUNKAVÁLLALÓK ÁLTAL FIZETENDŐ KÖZTERHEK

Munkavállaló egyéni járulék és magánnyugdíj-pénztári tagdíjfizetési kötelezettsége 1997. évi LXXX. tv. (Tbj.) 19. § (2)–(3) bek.	Nyugdíjjárulék	10%	
	Egészség- biztosítási és munkaerő-piaci járulék	Természetbeni egészségbiztosítási járulék	4%
		Pénzbeli egészségbiztosítási járulék	3%
	Munkaerő-piaci járulék	1,5%	
	Összesen	8,5%	
Mindösszesen	18,5%		

6. EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSI JÁRULÉK 7.500,- Ft/hó (250,- Ft/nap)

Egészségügyi szolgáltatási járulékot köteles fizetni az a belföldi személy, aki nem biztosított és egészségügyi szolgáltatásra a törvény alapján nem jogosult, továbbá a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, illetve a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után a társas vállalkozás, valamint a szövetkezetekről szóló törvényben meghatározott tagi munkavégzés esetén a szociális szövetkezet. [Tbj. 19. § (4) bek., 39. § (2) bek.]

7. ADÓSÁVOK, ADÓKEDVEZMÉNYEK

Adósávok 1995. évi CXVII. törvény (Szja. tv.)
8. § (1) bek.

Az e törvény hatálya alá tartozó jövedelem után az adó mértéke – ha e törvény másként nem rendelkezik – az adóalap 15 százaléka

Adóalap Szja. tv. 29. §.

Az összevont adóalap az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó, valamint egyéb bevételből megállapított jövedelem, továbbá átalányadózás esetén az egyéni vállalkozói, a mezőgazdasági kistermelői bevételből az átalányban megállapított jövedelem. Ha a jövedelem után a magánszemély kötelezett a szociális hozzájárulási adó (19,5%) megfizetésére (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt számára megtérítették), a megállapított jövedelem 84 százalékát kell jövedelemként figyelembe venni.

Adóalap kedvezmények

családi kedvezmény Szja. tv. 29/A § (1)–(2) bek.,

A családi kedvezményt érvényesítő magánszemély az összevont adóalapját [29. §] a családi kedvezménnyel csökkenti. A családi kedvezmény – az eltartottak lélekszámától függően – kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként

- egy eltartott esetén 66.670,- Ft-tal,
- két eltartott esetén:
 - 2016-ban 83.330,- Ft-tal,
 - 2017-ben 100.000,- Ft-tal,
 - 2018-ban 116.670,- Ft-tal,
 - 2019-től 133.330,- Ft-tal,
- három és minden további eltartott esetén eltartottanként és jogosultsági hónaponként 220.000,- Ft-tal csökkenthető.

első házások kedvezménye Szja tv. 29/C.
§ (1), (3) és (4) bek.

Az első házások kedvezményét érvényesítő magánszemély az összevont adóalapját [29. §] az első házások kedvezményével csökkenti. Jogosultsági hónapként a házassági életközösség fennállása alatt a házasságkötést követő hónaptól (azt első jogosultsági hónapnak tekintve) legfeljebb 24 hónap vehető figyelembe, a házastársak által együttesen összesen havi 33.335,- Ft-tal csökkenthető az adóalap. Az első házások kedvezménye a családi kedvezményt megelőző sorrendben érvényesíthető.

Kedvezményes adózású béren kívüli juttatások

Szja. tv. 69. § (1)–(2) bek. 70. § 71. §

Az adó a kifizetőt terheli.

Béren kívüli juttatás esetében jövedelemnek minősül a juttatás értéke, ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott termék, szolgáltatás esetén annak szokásos piaci értéke vagy abból az a rész, amelyet a magánszemély nem köteles megfizetni. A kifizetőt terhelő **adó alapja** béren kívüli juttatás esetében az **előzőek szerinti jövedelem**.

Az adó mértéke:

15% szja és 19,5% szocho –
összesen: 34,5%

[Szja. tv. 8. § (1) bek., 69. § (1),
(2) bek., 2018. évi LII. tv.
(új szocho tv.) 1. § (4) bek.]

pl. Béren kívüli juttatásnak minősül – ha a juttató a munkáltató – a munkavállalónak az adóévben a Széchenyi Pihenő Kártya
a) szálláshely alszámlájára utalt, kormányrendeletben meghatározott szálláshely-szolgáltatásra felhasználható – több juttatótól származóan együttség – **legfeljebb évi 225 ezer forint támogatás**;
b) vendéglátás alszámlájára utalt, melegkonyhás vendéglátóhelyeken (ideértve a munkahelyi étkeztetést is) kormányrendeletben meghatározott étkezési szolgáltatásra felhasználható – több juttatótól származóan együttség – **legfeljebb évi 150 ezer forint támogatás**;
c) szabadidő alszámlájára utalt, a szabadidő-eltöltést, a rekreációt, az egészségmegőrzést szolgáló, kormányrendeletben meghatározott szolgáltatásra felhasználható – több juttatótól származóan együttség – **legfeljebb évi 75 ezer forint támogatás**
feltéve, hogy a fenti jogcímen adott juttatások együttes értéke nem haladja meg az éves rekreációs keretösszeget (költségvetési szerveknél **200.000,- Ft/év**, más munkáltatóknál **450.000,- Ft/év**).

Kedvezményes adózású egyes juttatások**Az adó mértéke:**

(alapja a kiadott juttatás értékének
1,18-szorosa után 15% szja
és 19,5% szocho – összesen: 40,71%)
[Szja. tv. 69. § (2) bek.,
2018. évi LII. tv.
(új szocho tv.) 1. § (4) bek.]

**Jövedelemként adóznak a továbbiakban
következő juttatások**

(2019. január 1-jétől az SZJA tv. átmeneti
89. § (6) bekezdésének hatályon
kívül helyezésével)
[Szja tv. 69. (1), (2) bek. §, 70. §]

pl:

- a SZÉP-kártyán az egyes alszámlákra meghatározott keretösszeget felül
adott juttatás,
- csekély értékű ajándék: a minimálbér 10%-át meg nem haladó értékű
termék, szolgáltatás (évente 1 alkalommal adható), e fölött jövedelemként
adózik

pl. önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulás, egészségpénztári, önszegélyező
pénztári hozzájárulás, munkahelyi étkeztetés, Erzsébet-utalvány, helyi bérlet,
iskolakezdési támogatás, pénzösszeg-juttatás, kulturális belépő,
sportrendezvényre szóló belépő, lakhatási támogatás (mobilitási célú),
lakáscélú támogatás, Diákhitel-támogatás stb.

Mezőgazdasági őstermelőknek az e
tevékenységből származó Szja. tv. 23. § szerint
figyelembe veendő jövedelme [1995. évi
CXVII. tv. (Szja. tv.) 23. §]

600.000,- Ft

8. PÉNZBELI TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI ELLÁTÁSOK ÉS CSALÁDTÁMOGATÁSOK

Csecsemőgondozási díj (CSED)

1997. évi LXXXIII. tv. (Eb. tv.) 42. §

a naptári **napi alap 70%-a** (Eb.tv. 42. § (1)a) a naptári **napi jövedelem 70%-a**

(Eb.tv. 42. §

pont), illetve

(1) b) pont)

Gyermekgondozási díj (GYED)

1997. évi LXXXIII. tv.

(Eb. tv.) 42/D. § (1) bek.

a naptári **napi alap 70%-a, de legfeljebb havonta** a mindenkori
minimálbér kétszeresének 70%-a (2019-ben 208.600,- Ft/hó)**a táppénz alapjának 60%-a** (folyamatos biztosítási időszak alatt
legalább 730 nap biztosításban töltött nappal rendelkezik)**a táppénz alapjának 50%-a** (az előző pontban meghatározottnál
rövidebb biztosításban töltött idő esetében, vagy fekvőbeteg-
gyógyintézeti ellátás esetén, vagy ha a szülő azért vesz igénybe
táppénzt, mert 12 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelésének
időtartama alatt gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást
nyújtó intézményben)a táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a
jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének
harmincad részét! (9.933,- Ft-ot)**Táppénz** 1997. évi LXXXIII. tv. (Eb. tv.)
48. § (7) bek.

egy gyermekes család esetén

12.200,- Ft/hó

egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén

13.700,- Ft/hókétgyermekes család esetén
gyermekenként**13.300,- Ft/hó**két gyermeket nevelő egyedülálló esetén
gyermekenként**14.800,- Ft/hó**három, vagy több gyermeket nevelő
család esetén gyermekenként**16.000,- Ft/hó****Családi pótlék (CSP)**1998. évi LXXXIV. tv. (Cst.) 11. §
(1) bek.

	három vagy több gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 17.000,- Ft/hó
	tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén, valamint intézményben (gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés- végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben) élő, továbbá nevelőszülőnél elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermekenként 23.300,- Ft/hó
	tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan illetve súlyosan fogyatékos gyermekenként beteg 25.900,- Ft/hó
	saját jogán nevelési ellátásra jogosult tartósan beteg illetve súlyosan fogyatékos esetén, ha nem nevelőszülőnél és nem intézményben él, az ilyen személy után személyenként 20.300,- Ft/hó
	a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, továbbá nevelőszülő által nevelt nem tartósan beteg és nem súlyosan fogyatékos gyermek, valamint a Gyvt. 72. § (1) bek. alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy, valamint a saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult személy esetén az ilyen gyermek illetve jogosult után személyenként 14.800,- Ft/hó
	Az öregségi nyugdíjminimum 225%-a: 64.125,- Ft Ikergyermekek esetén 300%-a: 85.500,- Ft
Anyasági támogatás LXXXIV. tv. (Cst.) 31. § 1998. évi LXXXIV. tv. (Cst.) 31. §	A támogatás a szülést követően igényelhető, ha az anya legalább négyszer – koraszülés esetén egyszer – részt vett várandósgondozáson, továbbá a szülést követő 6 hónapon belül támogatást igényelhet az az örökbefogadó szülő és az a gyám, aki a gyermek születését követő 6 hónapon belül végleges határozat alapján vált örökbefogadóvá illetve gyámmá (Cst. 29. és 32. §).
Gyermekgondozást segítő ellátás (GYES) (korábbi neve: gyermekgondozási segély) 1998. évi LXXXIV. tv. (Cst.) 26. § (2) bek.	Azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével: 28.500,- Ft/hó . Az egyazon várandósságból született ikergyermekek esetében az ellátás havi összege megegyezik az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének és az ikergyermekek számának szorzatával (2 ikergyermekek esetén $28.500 \cdot 2 = 57.000,- Ft$). Törédékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár. A gyermek 3 éves koráig, ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után a gyermek 10 éves koráig vehető igénybe (Cst. 20. §).
Gyermeknevelési támogatás (GYET) 1998. évi LXXXIV. tv. (Cst.) 26. § (1) bek.	Azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével: 28.500,- Ft/hó , törédékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad (950.- ft/nap) része jár. A támogatásban az a szülő és gyám – ide nem értve a gyermekvédelmi gyámot és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülő – részesülhet, aki saját háztartásában 3 vagy több kiskorút nevel, és a legfiatalabb 3 és 8 év közötti (Cst. 23. §)

9. SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) 1993. évi III. tv. (Szoc. tv.) 37. § (1), (4) bek.

Jogosult

Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

- a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, gyermekgondozási díjban, csecsemő gondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

Havi összege

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér *mindenkori* kötelező legkisebb összege személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáruulékkel csökkentett összegének 90%-át azzal, hogy ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, a rendszeres szociális segély összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözétét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj *mindenkori* legkisebb összege 95%-ának **(2019-ben az öregségi nyugdíjminimum 95%-a: 27.075,- Ft)** szorzatával.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) 1993. évi III. tv. (Szoc. tv.) 35. §

Jogosult

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították, kivéve azt, aki EGYT-re jogosult (a fent hivatkozottak szerint)

Havi összege

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj *mindenkori* legkisebb összegének 80%-a: **(2019-ben 22.800,- Ft/hó)**

Időskorúak járadéka 1993. évi III. tv. (Szoc. tv.) 32/B § (1) bek. és 32/C §

Jövedelemmel nem rendelkező időskorúak jogosult

a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személy, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj *mindenkori* legkisebb összegének 85%-át,

az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személy, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj *mindenkori* legkisebb összegének 100%-át,

az egyedülálló, 75. életévét betöltött személy, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj *mindenkori* legkisebb összegének 135%-át.

Havi összege

a) a *mindenkori* öregségi nyugdíj minimum 85%-a: **(2019-ben 24.225,- Ft/hó)**

b) a *mindenkori* öregségi nyugdíj minimum 100%-a: **(2019-ben 28.500,- Ft/hó)**

c) a *mindenkori* öregségi nyugdíj minimum 135%-a: **(2019-ben 38.475,- Ft/hó)**

Jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az időskorúak járadékának havi összege a fentiek szerint járó összeg és a jogosult havi jövedelmének a különbözete, de legalább 1.000,- Ft.

<p>Ápolási díj 1993. évi III. tv. (Szoc. tv.) 44. §</p>	<p>Jogosult</p> <p>Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [Ptk. 8:1. § (1) bek. 2. pontja], ha állandó és tartós gondozásra szoruló</p> <ul style="list-style-type: none"> - súlyosan fogyatékos, vagy - tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi és az előbb említett ápoltság tekintettel a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága neki vagy hozzátartozójának nem áll fenn. (Szoc. tv. 41. § (1) bek.) <p>A járási hivatal – kérelemre – kiemelt ápolási díjra való jogosultságot állapít meg annak a személynek, aki</p> <p>a) komplex minősítés alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 3. § (2) bekezdés b) pont <i>bd</i>) alpontja szerinti minősítési kategóriába sorolt hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy</p> <p>b) olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosra tekintettel folyósítják. (Szoc. tv. 43. § (1) bek.)</p> <p>A járási hivatal a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végző, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek meg nem felelő személy kérelmére emelt összegű ápolási díjat állapít meg. (Szoc. tv. 43/A. § (1) bek.)</p>	<p>Havi összeg</p> <p>Költségvetési tv.-ben meghatározott alapösszeg (32.600,- Ft) 115%-a: 37.490,- Ft</p> <p>a Költségvetési tv.-ben meghatározott alapösszeg (32.600,- Ft) 207%-a (kiemelt ápolási díj): 67.482,- Ft</p> <p>a Költségvetési tv.-ben meghatározott alapösszeg 173%-a (emelt összegű ápolási díj): 56.398,- Ft</p>
<p>Gyermekek otthongondozási díja 1993. évi III. tv. (Szoc. tv.) 38. § (1) bek. a)–b) pontja, 39. § (1) bekezdése és 39/A. § (1) és (3) bekezdése</p>	<p>Jogosult</p> <p>az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki a súlyos fogyatékossgából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről, vagy a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik, (Egyazon gyermekre tekintettel csak egy szülő számára állapítható meg), vagy a szülőn kívül a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozó, ha a szülőnek az ellátásra való jogosultságát a gyermekek tekintettel korábban már megállapították, de a szülő meghalt, a szülői felügyeleti joga a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a), c), e) vagy h) pontja vagy 4:186. § (2) bekezdése alapján szünetel, illetve azt a bíróság megszüntette, vagy a gyermek állandó és tartós gondozásában a saját egészségi állapotára figyelemmel akadályozottá vált</p>	<p>Havi összeg</p> <p>A gyermekek otthongondozási díjának havi összege a 2019. évben 100 000 forint.</p> <p>Ha a szülő több olyan gyermekéről is gondoskodik, akire tekintettel a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága megállapítható lenne, számára havi összeg másfélszeresében megállapított ellátást kell folyósítani (150 000 Ft).</p> <p>A gyermekek otthongondozási díjának havi összege a más rendszeres pénzellátásban – <i>ide nem értve a Szoc. tv. 39/B. § (5) bekezdés a) pontja szerinti rendszeres pénzellátásokat, ha az ott meghatározott feltételek fennállnak, továbbá a szülő részére folyósított csecsemőgondozási díjat, gyermekgondozási díjat vagy gyermekgondozást segítő ellátást, ha azt nem a gyermekek otthongondozási díjára jogosító gyermekek tekintettel állapították meg, továbbá a gyermeknevelési támogatást</i> – részesülő jogosult esetén a megállapított összegnek és a jogosult részére folyósított más rendszeres pénzellátás havi bruttó összegének a különbözete. Ha a különbözet az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ellátást kell megállapítani</p>

10. KIS ÖSSZEGŰ KÖVETELÉS ÉRTÉKHATÁRA

100.000,- Ft

[2018. évi L. tv. (Költségvetési tv.) 69. §]

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 97. § (3) bekezdés alapján az államháztartás alrendszerében – az önkéntes teljesítésre történő felhíváson kívül – a fenti értékhatárt el nem érő kis összegű követelést behajtásra előírni nem kell.

11. AZ EGYSZERŰSÍTETT FOGLALKOZTATÁS SORÁN TÖRTÉNŐ MUNKAVÉGZÉSRE TEKINTVE FIZETENDŐ KÖZTEHER

	Egyszerűsített foglalkoztatási forma	A közteher mértéke (Ft/nap)
1.	mezőgazdasági idénymunka	500,- Ft
2.	turisztikai idénymunka	500,- Ft
3.	alkalmi munka	1.000,- Ft
4.	filmipari statisztika	3.000,- Ft

Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (Efo. tv.) 8. § (2) bekezdés alapján.

12. BÉRGARANCIA TÁMOGATÁS MAXIMUMA 2019-BEN

Bérgarancia támogatás maximuma 2019-ben:

1.485.000,- Ft

(1994. évi LXVI. tv. 7. § (1)–(2) bek., Hivatalos Értesítő 2018. évi 9. száma)

A felszámoló a támogatási igény meghatározása során a támogatásra jogosult gazdálkodó szervezetnek a jogosultakkal szemben, a bérfizetési napon fennálló bértartozását, de egy felszámolási eljáráson belül jogosultanként legfeljebb a tárgyévvel megelőző második év – Központi Statisztikai Hivatal által közzétett – nemzetgazdasági havi bruttó átlagkeresetének (a továbbiakban: bruttó átlagkereset) ötszörösét veheti figyelembe. Ha a gazdálkodó szervezet a támogatást ugyanazon jogosult tekintetében egy felszámolási eljáráson belül több részletben veszi igénybe, és a felszámolási eljárás egyes naptári éveiben a bruttó átlagkereset mértéke eltérő, a jogosultság szempontjából a magasabb bruttó átlagkereset alapján számított támogatási mértéket kell figyelembe venni.

Ha a felszámolási eljárás kezdetétől egy év eltelt, azon jogosultak esetében, akikre vonatkozóan az addig igénybe vett összeg kimerítette az említett ötszörös mértéket, jogosultanként további, legfeljebb kettő havi bruttó átlagkeresetnek megfelelő támogatást igényelhet a felszámoló, ha annak e törvényben meghatározott egyéb feltételei fennállnak (függetlenül attól, hogy a támogatás megállapítására a bérgarancia törvény 2/B. § (1) vagy (3) bekezdése alapján

A Központi Statisztikai Hivatalnak a különböző ellátások alapjául szolgáló főbb statisztikai adatokról szóló közleménye (Hivatalos Értesítő 2018. évi 9. száma) szerint a havi bruttó átlagkereset 2017-ben: 297.000,- Ft

A fenti összeg ötszöröse: 1.485.000,- Ft

Önkormányzati határidőnapló 2019

dr. Kucsó Dóra

törvényességi felügyeleti szakügyintéző

Jogi és Hatósági Főosztály · Jogi és Törvényességi Felügyeleti Osztály

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK 2019. ÉVI HATÁRIDŐS FELADATAI

Feladatok	Határidő	Jogszabály
1. A nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás felülvizsgálata (az esetleges módosításokat 30 napon belül szükséges átvezetni a helyi és a nemzetiségi önkormányzat SZMSZ-ében)	2019. január 31.	Njtv. 80. § (2) bek.
2. Önkormányzati képviselő vagyonyilatkozat-tételi kötelezettsége	2019. január 31.	Mötv. 39. § (1) bek.
3. A polgármester előző évben igénybevett szabadsága mértékének megállapítása	2019. január 31.	Kttv.225/C. § (3) bek.
4. Költségvetési rendelet-tervezet benyújtása	2019. február 15.	Áht. 24. § (3) bek.
5. Költségvetési rendelet elfogadása	<i>legkésőbb</i> 2019. március 15.	Áht. 25. § (1) bek.
6. A helyi önkormányzat a saját bevételeinek és adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő fizetési kötelezettségeinek a költségvetési évet követő 3 évre várható összegének meghatározása	<i>legkésőbb</i> a költségvetési rendelet elfogadásáig	Áht. 29/A. § 353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 5. § (3) c) pont
7. A polgármester szabadság-tervének jóváhagyása	2019. február 28.	Kttv. 225/C. § (2) bek.
8. Nemzetiségi önkormányzatokkal kötött megállapodás alapján a megállapodás szerinti működési feltételek rögzítése a helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában	2019. március 2.	Njtv. 80. § (2) bek.
9. Adósságot keletkeztető ügyletre vonatkozó előzetes adatszolgáltatási kötelezettség	költségvetési rendelet, határozat elfogadását követően, de legkésőbb március 16-áig	353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. § (1) bek.

	Feladatok	Határidő	Jogszabály
10.	Éves képzési terv	egyéni terv elkészítése: február 1-je és március 15-e között; intézményi terv elkészítése, megküldése: március 15.	Kttv. 75. § (1) bek. g) pont 273/2012 (IX. 28) Korm. rendelet 8. § (1) bek.
11.	Belső ellenőrzést társulásban ellátó önkormányzatok esetében az éves ellenőrzési jelentés megküldése	2019. március 20.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 56. § (8)–(9) bek.
12.	Éves összesített közbeszerzési terv elfogadása	2019. március 31.	Kbt. 42. § (1) bek.
13.	A polgármester a tárgyévre vonatkozó éves belső ellenőrzési jelentést képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra	a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 49. § (3a) bek.
14.	Zárszámadási rendelet-tervezet képviselő-testület elé terjesztése	oly módon, hogy az a képviselő-testület elé terjesztését követő 30 napon belül, de legkésőbb 2019. május 31-éig hatályba lépjen	Áht. 91. § (1) bek.
15.	Vagyonkimutatás-kötelezettség a vagyonállapotról	éves zárszámadással egyidejűleg	Mötv. 110. § (2) bek., Áht. 91. § (2) bek. c)
16.	Óvodai beiratást megelőző hirdetmény közzététele	a beiratkozási idő (2019. április 20-május 20. közé eső) első határnapját legalább 30 nappal megelőzően	20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 20. § (1) bek.
17.	A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról átfogó értékelés készítése	2019. május 31.	Gyvt. 96. § (6) bek.
18.	Adósságot keletkeztető ügylet engedélyezése iránti kérelem benyújtása	2019. november 10.	353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 5. § (2) bek.
19.	Vízkar-elhárítási tervek (ár- és belvív) felülvizsgálata	2019. december 10.	232/1996. (XII. 26) Korm. rendelet 8. § (3) bek.
20.	Helyi önkormányzat éves belső ellenőrzési tervének jóváhagyása	2019. december 31.	Mötv. 119. § (5) bek.
21.	Helyi önkormányzati költségvetési szerv éves ellenőrzési tervének jóváhagyása	2019. december 31.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 32. § (4) bek.

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK EGYÉB FELADATAI

	Feladatok	Teljesítés gyakorisága	Jogszabály
1.	Közmeghallgatás	évente	Mötv. 54. § bek.
2.	Költségvetési rendelet – negyedévenkénti – módosítása	negyedévente (az első negyedév kivételével)	Áht. 34. § (4) bek.
3.	Tájékoztató a képviselők tevékenységéről a választópolgárok számára	évente	Mötv. 32. § (2) k) pont
4.	Jegyzői beszámoló a hivatal tevékenységéről a képviselő-testületnek	évente	Mötv. 81. § (3) bek. f) pont
5.	Adóztatásról szóló jegyzői beszámoló	évente	Hatásköri tv. 138. § (3) bek. g) pont
6.	Helyi adóbevételi tájékoztató a költségvetési beszámoló részeként	évente	Htv. 8. § (2) bek.
7.	Temetői díjmérték felülvizsgálata	évente	Ttv. 40. § (3) bek.
8.	Társulások működéséről szóló beszámoló	évente	Mötv. 93. § 14. pont
9.	Helyi építési szabályzat felülvizsgálata	4 évente	314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 16. § (1) bek.
10.	Településszerkezeti terv felülvizsgálata	10 évente	314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 16. § (1) bek.
11.	Középtávra szóló integrált településfejlesztési stratégia végrehajtásáról szóló beszámolóról döntés	évente	314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 6. § (3) bek.
12.	Középtávra szóló integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálata	4 évente	314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 7. §
13.	A településképi arculati kézikönyvvel és a településképi rendelettel kapcsolatban beérkezett vélemények kiértékelése és ismertetése a képviselő-testülettel (főépítész)	évente	314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 43/B. § (3), (4) bek.
14.	Helyi esélyegyenlőségi program áttekintése	2 évente	Ebktv. 31. § (4) bek.
15.	A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény szakmai munkájának értékelése	évente	Szt. 92/B. § (1) bek. d) pont
16.	A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó intézmény munkájának értékelése	évente	Gyvt. 104. § (1) bek. e) pont
17.	A lakosság tájékoztatása a környezet állapotáról és a lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról	szükség szerint, de évente legalább egyszer	Kvt. 46. § (1) bek. e) pont, 51. § (3) bek.

	Feladatok	Teljesítés gyakorisága	Jogszabály
18.	Megyei értéktár bizottság beszámolója	félévente, legkésőbb a félévet követő hónap utolsó napjáig	114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet 3. § (1) bek. c) pont
19.	Rendőrségi beszámoló	évente	Rtv. 8. § (4) bek.
20.	Beszámoló a település tűzvédelmi helyzetéről	évente	Tűtv. 30. § (5) bek.
21.	Szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálta, aktualizálása (legalább kétezer lakosú települési önkormányzat esetében)	2 évente	Szt. 92. § (3) 1/2000. (I. 7) SzCsM rendelet 111/A. § (5) bek.
22.	Gazdasági program	alakuló ülést követő 6 hónapon belül	Mötv. 116. § (5) bek.
23.	A közművelődési rendelet felülvizsgálata a Közművelődési Kerekasztallal és a települési nemzetiségi önkormányzattal való egyeztetés keretében	5 évente	Kmtv. 83/A. § (2) bek.
24.	Energia-megtakarítási intézkedési terv, valamint az energia-megtakarítási intézkedési terv végrehajtásáról szóló jelentés készítése és a készítés évében március 31-ig történő megküldése a Nemzeti Energetikusi Hálózat területileg illetékes irodája felé	5 évente	Energiatv. 11/A. § a), b) pont
25.	Belső ellenőrzési stratégiai terv	4 évente	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 30. § (1) bek.
26.	Vezetői nyilatkozat a belső kontrollrendszer működéséről	tárgyévét követő év április 30-áig	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 11. §
27.	Vagyongazdálkodási terv közép- és hosszútávú	szükség szerint, de legalább 2 évente	Nvtv. 9. § (1) bek.
28.	Likviditási terv	évente	Áht. 78. § (2) bek.
29.	Helyi közúthálózat fejlesztési terv	5 évente és szükség szerinti módosítás	Kkt. 10. § 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet
30.	Stratégiai zajtérkép	5 évente felül kell vizsgálni és szükség szerint módosítani	Kvt. 46. § (4) bek. 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 8. § (1) bek.
31.	Helyi vízi közüzemi tevékenység fejlesztésére terv	szükség szerint	Vgtv. 4. § (1) bek. a) pont
32.	Energiaellátási tanulmány	szükség szerint	Hatásköri tv. 65. § (2) bek.
33.	Sportkoncepció	szükség szerint pályázati határidőnek megfelelően	Sport tv. 55. § (1) bek.

Feladatok	Teljesítés gyakorisága	Jogszabály
34. Egészség-terv	szükség szerint, pályázatoktól függően	Eü. tv. 152/B. §
35. Települési veszély-elhárítási terv	települési veszély-elhárítási tervet a polgármester szükség esetén soron kívül felülvizsgálhatja, egyebekben minden év március 31-ig	234/2011. Korm. rendelet 26. § (1); 28. § (4)
36. Települési polgári védelmi szervezet megalakítási terve	3 évente	62/2011. (XII. 29.) BM rendelet 19. §
37. Ebrendészeti feladatok elvégzése érdekében, illetve a veszethez elleni oltás járványvédelmi vonatkozásaira tekintettel ebösszeírás	3 évente, legalább egy alkalommal	Állatvédelmi tv. 42/B. (1) bek.
38. Árvíz és belvíz védekezési terv	évente, december 10-ig	10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet 3. § (1) bek; 6§.
39. Füstködriadó terv	szükség szerint	Kvt. 48. § (4) bek.

A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK 2019. ÉVI HATÁRIDŐS FELADATAI

Feladatok	Határidő	Jogszabály
1. A helyi önkormányzattal kötött megállapodás felülvizsgálata (az esetleges módosításokat 30 napon belül szükséges átvezetni a helyi és a nemzetiségi önkormányzat SZMSZ-ében)	2019. január 31.	Njtv. 80. § (2) bek.
2. Nemzetiségi önkormányzati képviselő vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettsége	2019. január 31.	Njtv. 103. § (1) bek.
3. Adósságot keletkeztető ügyletre vonatkozó előzetes adatszolgáltatási kötelezettség	költségvetési határozat elfogadását követően, de legkésőbb március 16-áig	353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. § (1) bek.; 1. § bek. alapján
4. Költségvetési határozat-tervezet benyújtása	2019. február 15.	Áht. 24. § (3) bek.; 26. §
5. Költségvetési határozat elfogadása	<i>legkésőbb</i> 2019. március 15.	Áht. 25. § (1) bek.; 26. §
6. Saját bevételeinek és adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő fizetési kötelezettségeinek a költségvetési évet követő 3 évre várható összegének meghatározása	legkésőbb a költségvetési rendelet elfogadásáig	Áht. 29/A. §
7. Éves összesített közbeszerzési terv elfogadása	2019. március 31.	Kbt. 42. § (1) bek.

Feladatok	Határidő	Jogszabály
8. A feladatalapú (I.2. pont szerinti) támogatásról szóló szakmai és pénzügyi beszámoló benyújtása a miniszter számára	támogatás felhasználását követő 45 napon belül, de legkésőbb 2021. március 15-éig	Költségvetési tv. 9. számú melléklet II. Kiegészítő szabályok 3. e) pont
9. Zárszámadási határozat	oly módon, hogy az a testület elé terjesztését követő 30 napon belül, de legkésőbb 2019. május 31-éig hatályba lépjen	Áht. 91. § (3) bek.

A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK EGYÉB FELADATAI

Feladatok	Teljesítés gyakorisága	Jogszabály
1. Költségvetési határozat negyedévenkénti módosítása	negyedévente (az első negyedév kivételével)	Áht. 34. § (5) bek.
2. Közmeghallgatás	évente	Njtv. 97. § bek.
3. Társulások működéséről szóló beszámoló	évente	Njtv. 143. § (2) bek.

AZ ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁSOK 2019. ÉVI FELADATAI

Feladatok	Teljesítés gyakorisága	Jogszabály
1. Költségvetési határozat-tervezet benyújtása	2019. február 15.	Áht. 26. §
2. Költségvetési határozat elfogadása	<i>legkésőbb</i> 2019. március 15.	Áht. 24. § (3) bek.; 26. §
3. Saját bevételeinek és adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő fizetési kötelezettségeinek a költségvetési évet követő 3 évre várható összegének meghatározása	legkésőbb a költségvetési rendelet elfogadásáig	Áht. 29/A. §
4. Adósságot keletkeztető ügyletre vonatkozó előzetes adatszolgáltatási kötelezettség	költségvetési határozat elfogadását követően, de legkésőbb március 16-áig	353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. § (1) bek.; 1. § bek. alapján
5. Éves összesített közbeszerzési terv elfogadása	2019. március 31.	Kbt. 42. § (1) bek.

Feladatok	Teljesítés gyakorisága	Jogszabály
6. Zárszámadási határozat	oly módon, hogy az a testület elé terjesztését követő 30 napon belül, de legkésőbb 2019. május 31-éig hatályba lépjen	Áht. 91. § (3) bek.
7. Költségvetési határozat negyedévenkénti módosítása	negyedévente (az első negyedév kivételével)	Áht. 34. § (5) bek.
8. Szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálta, aktualizálása (legalább kétezer lakosú települési önkormányzat esetében)	2 évente	Szt. 92. § (3) SzCsM rendelet 111/A. § (5) bek.

ALKALMAZOTT RÖVIDÍTÉSEK

Áht.	Az államháztartásról szóló 2011. CXCV. törvény
Állatvédelmi tv.	Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény
Ebktv.	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
Étv.	Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. LXXVIII. törvény
Energiatv.	Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény
Eütv.	Az egészségügyről szóló 1997. CLIV. törvény
Gyvt.	A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
Hatásköri tv.	A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény
Htv.	A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény
Kbt.	A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény
Kttv.	A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény
Kkt.	A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény
Költségvetési tv.	Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény
Kvt.	A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény
Kmtv.	A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény
Vgtv.	A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény
Mötv.	Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
Njtv.	A nemzetiségek jogairól szóló 2011. CLXXIX. törvény
Nvtv.	A nemzeti vagyonról szóló 2011. CXCVI. törvény
Rtv.	A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény
Sport tv.	A sportról szóló 2004. évi I. törvény
Szt.	A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
Ttv.	A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény
Tűtv.	A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet	az árvíz- és a belvízvédekezésről
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet	a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
30/1988. (IV. 21.) MT rendelet	a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény végrehajtásáról
62/2011. (XII. 29.) BM rendelet	a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól
114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet	a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról
232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet	a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól
234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet	a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet	a közszolgálati tisztviselők továbbképzéséről
280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet	a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről
314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet	a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet	az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól
370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet	a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről

A nemzetiségi önkormányzatok belső ellenőrzésének ellátása

dr. Gyüre Izabella

törvényességi felügyeleti szakügyintéző

Jogi és Hatósági Főosztály · Jogi és Törvényességi Felügyeleti Osztály

A helyi önkormányzatok vonatkozásában az Möt.v.¹ egyértelműen rögzíti, hogy a jegyző feladata működtetni az önkormányzat minden tevékenységének – különösen a költségvetési bevételek és kiadások tervezésének, felhasználásának és elszámolásának, valamint az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásának – vizsgálatára irányuló belső ellenőrzést.

A nemzetiségi önkormányzatok működését szabályozó Njtv.² nem rendelkezik ilyen konkrétan a belső ellenőrzési feladatok ellátásáról. A 80. § (3) bekezdés d) pontjában mindössze annyit ír elő, hogy a helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat között létrejött együttműködési megállapodásban rögzíteni kell a belső ellenőrzéssel, valamint az ezeket végző személyek kijelölésének rendjével kapcsolatos előírásokat, feltételeket. E rendelkezés már önmagában azt érzékelteti, hogy a nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzését is a székhelye szerinti települési önkormányzat hivatala látja el, e ténymegállapítás azonban biztosabb jogszabályi alappal is alátámasztható, amelyeket jelen cikkünkben ismertetünk.

Az Áht.³ 70. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „*a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni.*”

E rendelkezést a belső ellenőrzésről szóló Bkr.⁴ 15. § (4) bekezdése azzal egészíti ki, hogy „*a gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervek belső ellenőrzését a gazdasági szervezetének feladatait ellátó költségvetési szerv, vagy az irányító szerv által kijelölt szerv végzi.*”

¹ Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119. §

² A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

³ Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény

⁴ A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet

A nemzetiségi önkormányzat önálló költségvetési gazdálkodást folytató jogi személy („kvázi költségvetési szerv”), amely azonban nem rendelkezik önálló gazdasági szervezettel, így esetében a Bkr. 15. § (4) bekezdése tekintendő irányadónak.

A nemzetiségi önkormányzat gazdálkodási és adminisztratív végrehajtási feladatait az Njtv. 80. § (1) bekezdése a helyi önkormányzat önkormányzati hivatalának feladatkörébe utalja.

Ezzel összhangban lévő rendelkezést tartalmaz az Áht. 6/C. § (2) bekezdése is:

„(...) b) a helyi nemzetiségi önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adat-szolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról a helyi nemzetiségi önkormányzattal kötött szerződés alapján az az önkormányzati hivatal gondoskodik, amelyik a helyi nemzetiségi önkormányzat székhelye szerinti helyi önkormányzat önkormányzati hivatali feladatait ellátja (...)”

Leszögezendő, hogy a két típusú önkormányzat között nincs irányítási jogviszony, sem alá-fölérendeltségi viszony,⁵ a nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzését (a teljes körű gazdálkodási feladatellátás részeként) az idézett rendelkezések szabják a helyi önkormányzati hivatal feladatául.

Az önkormányzati hivatal akár belső létszámmal, akár külső szolgáltató útján is megvalósíthatja a nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzését, melynek kialakítása és működtetése a jegyző felelősségi körébe tartozik – az együttműködési megállapodásban rögzített szabályozási keretek között –, a feladatellátáshoz kapcsolódó költségeket pedig a helyi önkormányzat viseli.⁶

Hangsúlyozni szükséges, hogy a nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzése a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testületének megbízásából és számára készül,⁷ így ezekről az ellenőrzésekről nem a települési önkormányzat számára kell beszámolni, hanem a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete felé.

Az Állami Számvevőszék korábban számos jelentésében mutatott rá arra, hogy a nemzetiségi önkormányzatok belső ellenőrzése nem biztosított, melynek alapvető oka, hogy az együttműködési megállapodás nem vagy nem kellő részletességgel rendezi a nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzésének megvalósítását. Ennek következtében került módosításra 2017. december 21-i hatállyal az Njtv. 80. § (3) bekezdés d) pontja, mely a belső ellenőrzéssel kapcsolatos előírásokat is a megállapodás kötelező tartalmi elemei közé emelte.

⁵ Njtv. 76. § (5) bekezdés

⁶ Njtv. 80. § (1) bekezdés g) pontja

⁷ Njtv. 76. § (3) bekezdés

A belső ellenőrzés feltételeinek megállapodásba foglalásának jelentőségét hangsúlyozta az Alapvető Jogok Biztosa is az AJB-6683/2012. számú jelentésében, mely szerint az együttműködési megállapodás részletszabályai nélkül – azok pótlásáig – jogszerűen nem folytatható le a nemzetiségi önkormányzat gazdálkodását érintő belső ellenőrzés, mert a gazdasági szervezettel nem rendelkező nemzetiségi önkormányzat autonómiáját nemcsak behatárolja, de védi is az együttműködési megállapodás.

Világosan látszik tehát, hogy a nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzésének szabályozási és végrehajtási szintje kettős: a nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzésének szabályozási kereteit a helyi önkormányzattal együtt alkotja meg az együttműködési megállapodásban, ezen túl önállóan szabályoz saját szervezeti és működési szabályzatában; a belső ellenőrzés végrehajtását pedig az önkormányzati hivatal látja el.

A kérdés teljes körű áttekintése érdekében érintőlegesen említést teszünk arról az esetről is, amikor a nemzetiségi önkormányzat saját intézményt (pl. nemzetiségi óvodát), azaz saját költségvetési szervet alapít feladatai ellátására. Az Áht.⁸ és a Bkr.⁹ alapján fő szabály szerint a nemzetiségi önkormányzat által fenntartott intézmény belső ellenőrzéséről az intézményvezetőnek kell gondoskodnia. Ez alól azonban a Bkr. a 15. § (4) bekezdés és (7) bekezdés b) pontja szerinti esetekben eltérést enged, amikor a nemzetiségi önkormányzatnak, mint irányító szervnek lehetőséget ad arra, hogy meghatározza az általa fenntartott intézmény belső ellenőrzésének ellátását.

⁸ Áht. 70. § (1) bekezdés

⁹ Bkr. 2. §

Kúriai mérték az építmény- és telekadóban ¹

dr. Semperger Zsolt

törvényességi felügyeleti szakügyintéző

Jogi és Hatósági Főosztály · Jogi és Törvényességi Felügyeleti Osztály

A Kúria tavaly számos esetben döntött helyi építmény- és telekadó-rendeletek törvényességéről mind Csongrád megyét, mind az ország más településeinek önkormányzatait érintően. Az e döntésekben kifejtett jogértelmezések hasznos támpontokat nyújtanak a vagyoni típusú adók mértékének jogszerű, azaz többek között:

- megfelelően differenciált [Htv.² 6. § d) és 7. § g) pont],
- de mégsem diszkriminatív [Ebktv.³ 4. § és 7. § e) pont],
- túlzásoktól mentes [Htv. 6. § c) és 7. § c) és g) pont],
- a lakás-adókedvezmények törvényi szempontjait figyelembe vevő [Htv. 6. § d) pont]
- és az adótárgyak törvényi meghatározásához pontosan igazodó [Htv. 1. §, 7. § a) pont, 11. § (1) bek. és 17. §]

helyi szabályozásához.

1

DIFFERENCIÁLÁS KÖVETELMÉNYE

A Htv. 7. § g) pontja alapján „az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, hogy: [...]

g) az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy állapíthatja meg, hogy azok összességükben egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének, [...]”

¹ **Forrás: a Kúria honlapja** – Határozatok egyedi ügyekben – Önkormányzati ügyek (kuria-birosag.hu/hu/onkugy), valamint a **Belügyminisztérium Önkormányzati Hírlevele** 2018. évi 1–15. szám (kormany.hu/hu/dok?source=1&type=301)

² 1990. évi C. törvény a helyi adókról [Htv.]

³ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról [Ebktv.]

A képviselő-testületnek lehetősége és kötelessége is az adómértéket differenciálni a különböző építmények között, ha ezt a különbségtételt

- a települési sajátosságok,
- az adózók teherviselő-képessége,
- az építmények rendeltetése és földrajzi elhelyezkedése,
- az építmények értékében a településen belül jelentkező eltérések

szükségessé teszik.

Az adómérték differenciálásának elmaradása miatt 2018-ban több önkormányzati rendelet esetében is megsemmisítésre került sor, például:

- „A helyi önkormányzatoknak a telekadó mértékének meghatározása során tekintettel kell lenni a telkek – közművesítettségében, közúton történő megközelíthetőségében rejlő – értékére is.” (Köf.5.021/2016/3. számú határozat [12] pont)
- „Az eltérő adottságokkal rendelkező telkek vonatkozásában a forgalmi értékbeli eltéréshez igazodó, helyi sajátosságokat tükröző telekadó mérték felel meg differenciált adómegállapítás követelményének.” (Köf.5.019/2018/4. számú határozat [50] pont)
- „Az eltérő adottságokkal rendelkező telkek vonatkozásában a forgalmi értékbeli eltéréshez igazodó, helyi sajátosságokat tükröző telekadó mérték felel meg differenciált adómegállapítás követelményének.” (Köf.5.019/2018/4. számú határozat [50] pont)
- „A Helyi adó tv. 6. § c) pontja alapján az adózók teherbíró képességére, a helyi sajátosságokra és az önkormányzat gazdálkodási követelményeire is figyelemmel kell lenni. Ezért az önkormányzatnak értékelnie kell az illetékességi területe alá tartozó telkek rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését, a településre jellemző forgalmi értékeket általában és a településen belüli forgalmi értékekben jelentkező eltéréseket is. [...] A hasonló helyzetben lévő – homogén csoportba tartozó – adózókat egyenlően terhelő adó nem minősíthető az adózó tevékenységét közvetlen és nem a közteherviselés révén befolyásoló gazdasági szabályozó eszköznek.” (Köf.5.008/2016/4. számú határozat [29]–[30] pont)

Ugyanakkor ahhoz is tarja magát a Kúria, hogy a differenciálás csak olyankor és csak akkora mértékben kötelező, amennyiben tényleg indokolt. Ha pl. az egyes településrészek átlagos ingatlan-négyzetméterára között nincs jelentős eltérés (jellemzően kistelepülések esetén), nem kötelező adómérték-körzeteket kialakítani:

- „[...] differenciált mértékű (övezetek szerinti) telekadó akkor lett volna indokolt, ha belterületen, a [...] területen lévő ingatlanok és a nagyközség területén fekvő – eltérő tulajdonságokkal rendelkező – építési telkek átlagos forgalmi értéke között jelentős eltérés lenne kimutatható. Az át-

lagos forgalmi értékre vonatkozóan a bírósági szakértő (16.452Ft/m²), az önkormányzat által megbízott szakértők szakvéleménye (18.840 Ft/m², illetve 20.119 Ft/m²) azonban nem mutat jelentős eltérést a bíróság által elfogadott szakvéleményben rögzített [...] Nagyközség átlagos telekáraitól (21.007 Ft/m²). Erre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy nem indokolt a belterületi telkekre vonatkozó differenciált mértékű telekadó kivetése.” (Köf.5.021/2018/4. számú határozat [33] pont)

- „Nem sérti a telekadó mértékére vonatkozó törvényi szabályokat az az adómérték, amely az adómaximum alatt úgy került meghatározásra, hogy kellően differenciál a rendelet hatálya alá tartozó adóalanyok és a telkek sajátosságait is figyelembe véve.” (Köf.5.013/2017/4. számú határozat [24] pont, valamint Köf.5.021/2017/4. számú határozat [31] pont)

2.

DISZKRIMINATÍV ADÓMÉRTÉK TILALMA

A másik végletre is figyelnie kell a képviselő-testületnek az adómérték differenciálása során. A rendelet a diszkrimináció tilalmába sem ütközhet, azaz teljesítenie kell az Ebktv.-ben rögzített követelményt, mely szerint az olyan megkülönböztetés tekinthető jogszerűnek, amelyet az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indok alapol meg [Ebktv. 4. § és 7. § (2) bek. b) pont].

Az adómértékekben tehát olyan módon lehet különbséget tenni, hogy ez az előző pontban ismertetett szempontok alapján megalapozott legyen, ezt pedig alá is lehessen támasztani az önkormányzati rendelet indokolásában és hatástanulmányában igazolható módon.

A hátrányos megkülönböztetés tilalmával a következő tavalyi döntések foglalkoznak:

- „Közvetett hátrányos megkülönböztetés valósul meg akkor, ha a telekadó fizetésére szóló helyiadó-fizetési teher legitim adópolitikai cél nélkül – formálisan normatívan meghatározott tárgya ellenére – ténylegesen csak célzottan, egyedileg kötelezett adóalanyt érint.” (Köf.5.010/2018/3. számú határozat [49] pont)
- „Közvetett hátrányos megkülönböztetés valósul meg akkor, ha az építményadó fizetésére szóló helyiadó-fizetési teher legitim adópolitikai cél hiányában, formailag normatív meghatározás nélkül, ténylegesen egyedileg meghatározott adóalanyokra vonatkoztatva állapít meg másokénál lényegesen terheesebb kötelezettséget.” (Köf.5.022/2018/4.

számú határozat [53] pont; valamint Köf.5.025/2018/4. számú határozat [52] pont)

- „A Kúria szerint az Ör. vitatott szabályozása nem normatív, mert adófizetési kötelezettség tekintetében az Ör. által kötelezni kívánt homogén csoportot (vagyis az építménytulajdonosokat) közteherviselési szempontból indokolhatatlanul, gyakorlatilag nevesítetten felismerhető alanyra kiterjedően, ezáltal megkülönböztetően differenciálja. [...] Az a szabályozás, amelyik az ingatlantulajdonosoknak lényegében egyenként azonosítható módon való kötelezésére épül, sérti az Etv. 9. §-át. Kivételt az képezhet, ha az ilyen szabályozás alkotmányos értéken alapul, ami jelen esetben azonban nem mutatható ki. [...] Különösen sérül az egyenlő elbánás azáltal, hogy az egyedileg kiválasztott adóalanyok terhelése átmenet nélkül jelentősen (800 Ft/m²-ről 1850 Ft/m²-re) változott.” (Köf.5.022/2018/4. számú határozat [28], [30]–[31] pont)

Itt is találunk azonban ellenpéldát, amikor a Kúria a megtámadott rendeletről megállapította, hogy az *nem* diszkriminatív:

- „A Kúria szerint ezért a szabályozás önmagában nem tekinthető diszkriminatívnak, mivel a teremgarázs-építmény és az önálló garázsépítmény közötti megkülönböztetés, figyelemmel az építményadó tárgyára (az adótárgyra és az adókötelezettség tárgyára is) – nem indokolatlan. Az Alaptörvénynek az indítványban fölhozott XV. cikk (1), (2) bekezdéseibe és XXX. cikk (1) bekezdésébe ütközés így nem állapítható meg. Jogszerű megkülönböztetést pedig az önkormányzat szabályozásában alkalmazhat.” (Köf.5.002/2017/5. számú határozat [30] pont)

3.

TÚLZÓ ADÓMÉRTÉK TILALMA

Az építmény- és telekadó mértékével kapcsolatban az utóbbi években egyre gyakrabban merül fel, hogy a vagyon adóztatásáról van szó ugyan, ám ez nem jelentheti a vagyon „elkobzását”, nem lehet konfiskáló mértékű, azaz belátható időn belül nem emésztheti fel az adótárgy értékét:

- „A Kúria Köf. 5024/2016/5. számú határozatában a telek értékének 64%-át kitevő éves adómértéket minősítette konfiskálónak arra tekintettel, hogy a következő adóévekben az adóteher összege meghaladta a telek értékét. A Köf.5081/2013. számú ügyben pedig az adótárgy értékének 70%-át kitevő adóteher minősült túlzónak azzal, hogy az eloldódott a vagyontömeg értékétől.” (Köf.5.010/2018/3. számú határozat [46] pont)

- „[...] a külterületi telek értékének közel 70%-át tette ki. Az Ör. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely arra utalna, hogy az érintett Önkormányzat figyelemmel lett volna akár az egyes külterületi ingatlanok között meglévő különbségekre, akár az egyes adóalanyok teherbíró képességére az adómérték megállapításakor. Az adó ilyen mértéke ezért túllép az adókénti funkción. [...] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 3. § (2) és (3) bekezdése a Hatv. 6. § c) pontjába ütközik, [...]” (Köf.5.081/2012/4. számú határozat II. 8. és 10. pont)
- „Súlyosan aránytalan a forgalmi érték 200% -át elérő mértékű éves telekadó, mert az egy félév alatt felemészti az adóztatott ingatlan értékét.” (Köf.5.001/2018/5. számú határozat [36] pont)
- „[...] a telekadó konfiskáló jellegének eldöntése esetén tekintettel kell lenni a több évet átfogó adóztatási szabályokra, a tulajdon értékének változására és egyéb körülményekre is.” (Köf.5026/2018/4. [29] pont)
- „Az a vagyoni típusú adó, amely egy év alatt felemészti az ingatlan forgalmi értékét, ellentétes a közteherviselés általános elveivel, ezért ebben az esetben a több évet átfogó adóztatási gyakorlat vizsgálatára nincs szükség.” (Köf.5.042/2016/5. számú határozat [33] pont)

A képviselő-testületek ugyanakkor alapvetően szabadon dönthetnek róla, hogy a törvényi határok és szempontok betartásával hogyan állapítják meg az adómértékeket. A Kúria csak az egyértelműen jogsértő esetekben semmisíti meg a rendeletet, ennek hiányában nem avatkozik bele a helyi szabályozásba:

- „Az adómérték akkor ütközik a Helyi adó tv. 6. § c) pontjába, amennyiben az bizonyítható a Kúria előtt folyamatban lévő normakontroll eljárásban.” (Köf.5.027/2016/4. számú határozat [21] pont)
- „[...] Egy adott adóalany gazdasági teljesítőképességének növekedése vagy csökkenése nem ad alapot a helyi adó törvényellenességének megállapítására.” (Köf.5.011/2017/4. számú határozat [37] pont)
- „A Kúria jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az önkormányzatnak normatív módon kell szabályozni a vagyoni típusú adó mértékét és nem az egyes építmények műszaki állapotához kell igazítani az adózót terhelő építményadó fizetési kötelezettséget. [...] A fenti mentességi szabályok alapján is látható, hogy az önkormányzat az építményadó tekintetében differenciálta az adókötelezettséget, további adómentességek biztosításával is hozzájárult ahhoz, hogy a normatív szabályok az adóalanyok teherviselő-képességét is figyelembe vevő helyi adózást alakítsanak ki.” (Köf.5.035/2017/3. számú határozat [22] és [25] pont)

4.

LAKÁSHOZ KÖTŐDŐ ADÓKEDVEZMÉNY SZEMPONTJAI

A Htv. a helyi adókedvezmények lehetőségének szabályozásakor kiemeli a lakásokra vonatkozó, a lakók szociális helyzetéhez kapcsolódó kedvezmények lehetőségét:

*„6. § Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy:
d) az e törvény második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítékaul szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel kibővítsé, [...]”*

Az, hogy a törvény itt kifejezett szempontokat határoz meg, behatárolja a képviselő-testületek mozgásterét a lakásra vonatkozó adókedvezmények feltételeinek meghatározásakor. Ebben a témában a korábbi években is számos kúriai döntés született, a tavalyi évből pedig a következőket ajánljuk az önkormányzatok figyelmébe:

- *„Az Ör. akkor hatályos szövege szerint: »[...] mentes az adó alól [...] valamennyi lakás céljára szolgáló ingatlan, melyet bejelentett állandó lakosként a tulajdonos, vagyoni értékű jog jogosultja, illetve azoknak a Ptk. szerinti közeli hozzátartozója lakja [...]« [...] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az igazgatási aktushoz kötött feltételt a Htv. 6. § d) pontja szerinti nem megengedhető többletfeltételként értékelte, ezért megállapította az Ör. 4. § (4) bekezdés »bejelentett állandó lakosként« fordulatainak törvényellenességét.” (Köf.5.006/2017/3. számú határozat [14]–[15] pont)*
- *„[...] az adókötelezettség alóli mentesülés nem lehet az adóalany igazgatási jellegű nyilvántartásának függvénye.” (Köf.5.035/2018/3. számú határozat [24] pont)*

5.

ADÓTÁRGYAK ÖSSZEIVONÁSÁNAK TILALMA

Szem előtt kell tartanunk, hogy az építményadó és a telekadó tekintetében az adó tárgya nem az ingatlan, hanem az azon álló építmény, illetve a telek (azaz a beépítetlen földterület). Ennélfogva egy ingatlanon több adótárgyat is találhatunk, ami nemcsak egy építményadó- és egy telekadó-tárgyat jelenthet, hanem pl. több építményadó-tárgyat is. A Kúria egyértelművé tette, hogy a különálló épületek mindenképp külön adótárgyat jelentenek, függetlenül attól, hogy azonos ingatlal-

non (azonos helyrajzi számon) található-e (és attól is, hogy azonos-e az adóalany). Ennek különös jelentősége lehet sávós adómérték esetén:

- „[...] az Önkormányzat az építményadóról szóló önkormányzati rendelete [...] szerint az építményadó mértékének kiszámításánál adótárgyanként az egy helyrajzi számon lévő lakás, illetve az egy helyrajzi számon lévő nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész összesített adóköteles hasznos alapterületét kell az adó alapjának tekinteni. Így az építményadó összege a fenti helyrajzi számon található 36 különálló épület hasznos alapterületét összeszámítva, ennek következtében a sávosan progresszív skála legmagasabb adósávjába tartozóan került megállapításra. [...] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a jelen ügyben az önkormányzat a törvényi felhatalmazáson túlterjeszkedett, amikor a fizetendő adó összegét az egyes adótárgyak összevont alapterülete alapján rendelte megállapítani. [...] Építményadó esetén a fizetendő adó összegét – azonos adóalany esetében is – adótárgyanként (építményeként) kell megállapítani.” (Köf.5031/2018/5. számú határozat [1], [23] és [25] pont)

6.

ÖNKORMÁNYZATI AUTONÓMIA

Amint az egyes részkérdések tárgyalásából is kitűnt, a helyi adók szabályozása körében alapvetően az önkormányzati önállóság érvényesül, csupán a törvényi kereteket egyértelműen átlépő helyi rendeletek esetében kerül sor megsemmisítésre.

A helyi autonómiát tavaly is több esetben megerősítette a Kúria:

- „A Kúria az Alaptörvény és a Bszi. által lehetővé tett normakontroll során az önkormányzati rendeletek célszerűségi vizsgálatát nem végezheti el. Felhatalmazása arra terjed ki, hogy az önkormányzati rendeletek jogszerűségét, más jogszabályokkal való ellentétét vizsgálja, és az ellentét megállapítása esetén az önkormányzati rendeletet megsemmisítse. [...]” (Köf.5.002/2017/5. számú határozat [26] pont, Köf.5.003/2017/4. számú határozat [28] pont, valamint Köf.5.008/2017/4. számú határozat [31] pont)
- „Az Önkormányzatnak elvitathatatlan joga, hogy településpolitikája részeként ingatlangazdálkodási politikát folytasson és ahhoz – a jogszerűség keretei között – helyiadó-rendszeri eszközöket is igénybe vegyen.” (Köf.5.007/2017/4. számú határozat [25] pont)
- „A törvény által biztosított esélyegyenlőséget meghaladó „megkülönböztetés”, amit például a településpolitikai vagy tervezési döntések

közvetítenek, pusztán e jellegzetesség folytán nem minősül jogellenesnek.” (Köf.5.009/2018/9. számú határozat [38] pont)

- „Megállapítható, hogy az Ör. a mérlegelési jog gyakorlása körében a törvény szabta keretek között maradt. A helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodva ugyanis a prioritások meghatározása a mérlegelési jog körébe tartozik, aminek jogszerű keretek között való gyakorlása ugyanakkor bíróság által nem bírálható felül.” (Köf.5.027/2018/4. számú határozat [30] pont)
- „Az a körülmény tehát, hogy a képviselő-testületi döntés a helyi önkormányzati gazdasági érdekre figyelemmel van, és ezzel érinti természetesen az adózók teherviselését, külön sérelem híján, nem jogellenes. Sem a Htv. 6. § c) pontja, sem 7. § g) pontja ezt a lehetőséget nem zárják ki. [...] A települési önkormányzat képviselő-testülete helyi ügyek körébe tartozó mérlegelése keretében – törvény szabta határok között – szabadon differenciálhat, akár közös szabály általánosságának kiterjesztése (azaz a különbözőkre szóló differenciálás mentesség útján való megállapításának mellőzése) útján is. Az Ör. korábbi mentességi szabályának szűkítése tehát az indítvány által hivatkozott alapokon nem kifogásolható.” (Köf.5.014/2018/4. számú határozat [29]–[31] pont)

Az önkormányzatok láthatóan igen komplex feladat előtt állnak, amikor helyi adórendszerük kialakítása, évenkénti finomítása során figyelemmel kell lenniük a Htv. és a kapcsolódó jogszabályok teljes követelményrendszerére. A törvényben megfogalmazott elvek értelmezésében, gyakorlati kibontásában ezért érdemes a Kúria döntéseire támaszkodni, különösen az olyan nehezen megfogható előírások tekintetében, mint pl. a helyi sajátosságoknak megfelelő adómegállapítás vagy az olyan látszólagos ellentmondások esetében, amilyenek pl. a differenciálás követelménye és a diszkrimináció tilalma tűnik.

Bár a kúriai döntések mennyisége további komplikációt jelent, reméljük, a fenti áttekintés segítséget fog jelenteni, hogy a lakosokkal és a vállalkozásokkal szemben „fair” módon kerüljenek beszedésre a települések üzemeltetéséhez, fejlesztéséhez szükséges források.

Közigazgatási határozatokat érintő jogegységi döntéseket hozott a Kúria

dr. Csongrádi Helga

osztályvezető

Jogi és Hatósági Főosztály · Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztály

A Kúria az elmúlt időszakban két jogegységi döntést is közreadott, amelyekben egyrészt a közigazgatási határozatok kézbesítésének módjára, perelhetőségére, másrészt a közigazgatási határozatok semmisségének megítélésére vonatkozóan foglalt állást. Bár a Kúria jogegységi tevékenysége elsősorban a bíróságok részére irányadó, az újonnan kiadott jogegységi döntések a közigazgatási szerveknél, így a kormányhivatalnál, járási hivataloknál feladatot ellátó ügyintézők részére is hasznos iránymutatásként szolgálhatnak. A döntések lényegi elemei az alábbiak:

1.

1/2019. KMJE JOGEGYSÉGI HATÁROZAT

A Kúria ebben a döntésében kimondta, hogy amennyiben az ügyfél a közigazgatási eljárásban jogi képvisellet vesz igénybe, abban az esetben a közigazgatási határozat és végzés (a továbbiakban együtt: döntés) közlése akkor tekinthető joghatályosnak és szabályszerűnek, ha a kézbesítés a jogi képviselő részére történik. **Amennyiben az eljáró hatóság a döntést nem a jogi képviselőnek (hanem pl. közvetlenül az ügyfélnek) kézbesíti, a közlés nem joghatályos, ezért a jogorvoslati (a fellebbezés, illetve a keresetlevél benyújtására nyitva álló) határidő nem kezdődik meg.**

A döntés kiküldésénél tehát fontos figyelemmel lenni arra, hogy az ügyfél rendelkezik-e jogi képviselővel. Amennyiben az ügyfél rendelkezik jogi képviselővel, és ennek ellenére a hatóság a döntést – tévesen – az ügyfél részére kézbesíti a jogi képviselő helyett, ez a közlés hiányát jelenti.

Amennyiben a nem szabályszerű kézbesítés miatt a döntés nem tekinthető közöltnek, azonban **az ügyfél – mivel tudomást szerzett a döntés tartalmáról – a törvényes határidőn belül jogorvoslati kérelmet nyújt be, a jogorvoslati kérelem**

elbírálása nem tagadható meg, mivel a nem szabályszerű közlésnek nem lehet az a jogkövetkezménye, hogy az ügyfél jogorvoslati joga sérüljön. Tehát ebben az esetben is továbbítani kell a jogorvoslati kérelmet az azt elbíráló szerv (másodfokú hatóság, bíróság) részére.

A jogi képviselővel való eljárás esetén tehát az ügyfél részére történő kézbesítéshez fő szabály szerint joghatály nem fűződik, a jogorvoslati határidő nem nyílik meg, csak akkor, ha az ügyfél a döntéstartalmáról a nem szabályos kézbesítés révén vagy egyéb módon tudomást szerez. Ilyen esetben a jogorvoslati határidő megtartottsága tekintetében azt kell megvizsgálni, hogy az ügyfél mikor szerzett tudomást a közigazgatási hatóság döntéséről.

2.

1/2019. KMPJE JOGEGYSÉGI HATÁROZAT

A Kúria ebben a határozatában a közigazgatási döntés semmisségéhez kapcsolódóan a hatáskör gyakorlása és a kiadmányozási jog gyakorlása közötti összefüggéseket vizsgálta. **A Kúria kimondta, hogy a közigazgatási döntés semmisségét csak a törvényben meghatározott okokból lehet megállapítani, a semmisségi okok köre jogértelmezés útján nem bővíthető.** (A semmisségi okokat az Ákr. 123. §-a, a korábbi eljárások tekintetében a Ket. 121. §-a rögzíti.)

A közigazgatási szervre, vagy a szerv vezetőjére jogszabályban delegált hatáskör átruházása nem azonos a kiadmányozási jog átengedésével. A semmisségi okok között szerepel, ha a döntés úgy született meg, hogy az ügy nem tartozott az eljáró hatóság hatáskörébe. **Az a tény, hogy a hatóság hatáskörébe tartozó döntést nem ténylegesen a szerv vezetője, hanem a kiadmányozási szabályzatban erre feljogosított személy (helyettes) írta alá, nem teszi a döntést semmissé.** Amennyiben pedig a kiadmányozási szabályzatban foglaltakba ütköző módon történt meg a döntés aláírása, az eljárási jogszabálysértésnek fog minősülni.

Mindkét jogegységi határozat teljes szövege megjelent a Magyar Közlöny 2019. évi 12. számában, valamint elérhető a Kúria honlapján (www.kuria-birosag.hu).

Tájékoztatás a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos jogszabály-változásokról

dr. Csongrádi Helga

osztályvezető

Jogi és Hatósági Főosztály · Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztály

A Magyar Közlöny 2018. évi 207. számában megjelent az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvény, amely 2019. január 1. napjától számos változást hozott a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak megállapítása kapcsán.

1.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) rendelkezései értelmében a megváltozott munkaképességű személyek ellátása (rehabilitációs pénzbeli ellátás, rokkantsági ellátás) annak a kérelmezőnek állapítható meg, aki – az egyéb feltételek fennállása mellett – rendelkezik a törvényben előírt mértékű biztosítási idővel, amely a kérelem benyújtásának napját megelőző:

- a) 5 éven belül legalább 1095 nap,
- b) 10 éven belül legalább 2555 nap,
- c) 15 éven belül legalább 3650 nap.

A biztosítási időként figyelembe vehető időszakok tekintetében változás, hogy **a 2019. január 1. napját követően benyújtott kérelmek alapján indult eljárásokban a gyermekek otthongondozási díja és az ápolási díj folyósításának időtartama a biztosítási időbe beszámításra kerül.**

Az ápolási díj folyósításának időtartama, bár a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény rendelkezései értelmében az öregségi nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idő meghatározásánál figyelembe vehető, 2018. december 31. napjáig az Mmtv. szerinti ellátások megállapítása során nem minősült biztosítási időnek. A törvénymódosítás ezt a helyzetet változtatta meg, amennyiben

a 2019. január 1. napját követően indult ügyekben az ápolási díj időtartama biztosítási időként már figyelembe vehető. A hatályba lépéskor – azaz 2019. január 1. napján – folyamatban lévő ügyekre az új jogszabály nem vonatkozik.

2.

Módosult a rehabilitációs pénzbeli ellátás felfüggesztésére vonatkozó szabályozás. A rehabilitációs ellátásban részesülő személy a rehabilitációs hatósággal történő együttműködésre köteles, amely kötelezettség megszegése – az ellátásban részesülőnek felróható okból nem teljesítése – esetén a rehabilitációs hatóság a rehabilitációs ellátás folyósítását felfüggeszti. A gyakorlatban több alkalommal előfordult, hogy bár az ellátás folyósítását a hatóság felfüggesztette, azonban az erről szóló értesítés a kifizetést teljesítő Magyar Államkincstárhoz csak a kifizetés teljesítését követően jutott el, emiatt az ellátás az ügyfél részére – jogalap nélkül – kifizetésre került. Az így kifizetett ellátást az ügyféltől vissza kellett követelni.

A 2019. január 1. napjától hatályba lépett rendelkezés értelmében [Mmtv. 7. § (4c) bekezdése] abban az esetben, ha a folyósítás felfüggesztésének időtartama alatt a rehabilitációs ellátás kifizetésre kerül, úgy az ellátást csak akkor kell visszakövetelni, ha a felfüggesztés időtartamának leteltét követően az ellátás megszűnik, vagy megszüntetésre kerül. **Amennyiben a felfüggesztés időtartamának lejártá után az ellátást továbbfolyósítják, úgy a jogalap nélkül kifizetett ellátást a felfüggesztés időtartamának lejártát követően folyósított ellátásból le kell vonni, így az ügyfélnek nem kell ténylegesen visszafizetnie a jogalap nélkül kapott ellátást, hanem azt az ellátás összegének csökkentése útján hajtja be a folyósító szerv.**

A levonás legfeljebb a rehabilitációs pénzbeli ellátás összegének 50%-áig terjedhet.

3.

Az Mmtv. alapján 2018. évtől lehetőség van az ún. kivételes rokkantsági ellátás igénylésére, amely különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén – az egyéb jogosultsági feltételek megléte mellett – a szükséges biztosítási idő hiánya esetén is lehetővé teszi a megváltozott munkaképességen alapuló pénzbeli ellátás megállapítását. Tekintettel arra, hogy ezen ellátás megállapítása méltányossági alapon történik, az ebben a körben hozott hatósági döntés ellen nem biztosított fellebbezési jogot a törvény, így jogorvoslattal közigazgatási eljárás keretében nem, kizárólag bírósági úton, közigazgatási per keretében lehet élni.

A közigazgatási per iránti keresetlevél benyújtásával kapcsolatban az Mmtv. előírta, hogy a közigazgatási perben kizárólag semmisségre lehet hivatkozni, más ok alapján a per megindítására nincs mód. Az Mmtv. 2019. január 1. napjától hatályos módosítása ezt a megkötetést hatályon kívül helyezte, így **a keresetlevél benyújtására nem csak semmisségi okból, hanem az általános szabályok szerint, jogsérelemre hivatkozással is lehetősége van az ügyfélnek.**

4.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak megállapításához a rehabilitációs hatóság komplex minősítést végez, amelynek során felmérésre kerül az ügyfél egészségi állapota, valamint szociális és foglalkoztatási szempontú rehabilitálhatóságának lehetősége. A komplex minősítés eredményéről készült szakvélemény főszabályként az abban megjelölt időtartamban hatályos, a jogszabály alapján azonban bizonyos esetekben a szakvélemény időbeli hatálya a megváltozott munkaképességű személy haláláig tart, vagyis a hatóság részéről újabb felülvizsgálat előírására már nem kerül sor.

A rehabilitációs hatóság nem ír elő kötelező felülvizsgálatot:

- a végleges egészségi állapotú ügyfél esetében;
- amennyiben az ügyfél részére korábban rokkantsági ellátás került megállapításra, és a megállapító határozatban megjelölt felülvizsgálati időpontban, vagy a felülvizsgálati eljárás megindításának időpontjában az ügyfél esetében az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralévő időtartam nem haladja meg az 5 évet;
- a 2012. január 1. napjától ún. átfordult ellátásban részesülő személy esetében, ha az esedékes felülvizsgálati eljárás megindításának időpontjában az ügyfél esetében az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralévő időtartam nem haladja meg az 5 évet.

2019. január 1. napjától a fenti lista kibővült az alábbi esetkörrel, azaz a hatóság nem rendel el felülvizsgálatot:

- azon ügyfél esetében, aki bár rehabilitációja lehetséges lenne, de az ellátás iránti kérelme benyújtásának, vagy a legutóbbi felülvizsgálatának időpontjában a az ügyfél esetében az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralévő időtartam nem haladja meg az 5 évet, és emiatt nem rehabilitációs, hanem rokkantsági ellátás került részére megállapításra.

5.

2019. január 1. napjától megszűnt a Rehabilitációs Kártya, amely a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásával kapcsolatos adókedvezmények igénybevitelének igazolásához szükséges, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiállított okmányként funkcionált. A továbbiakban a megváltozott munkaképességű foglalkoztatottak után járó adókedvezmény igénybevitelére a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény 13. §-ában meghatározottak szerint van lehetőség a munkáltatóknak.

6.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (Mmr.) 13/A. §-a felhatalmazást ad a rehabilitációs szakértői szervek részére, hogy a komplex minősítés során az ügyfél

szociális helyzetére, szociális ellátásra való jogosultságára vonatkozó adatokról tájékoztatást kérjenek a települési önkormányzat jegyzőjétől. **Az Mmr. 2019. január 1. napjától hatályos módosítása alapján a rehabilitációs hatóság már nem csak a komplex minősítés tekintetében, hanem az Mmr. 22/F. §-a szerinti esetben is megkereséssel élhet a jegyző felé.**

Az Mmr. 22/F. §-a a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 72. §-ában szabályozott, a magánszeméllyel szemben jogalap nélkül felvett, illetőleg igénybe vett ellátás visszatérítése, illetőleg megtérítése címen fennálló követelés méltányosságból történő mérséklése, elengedése, vagy részletfizetés engedélyezése iránti kérelem ügyében lefolytatott eljárás kapcsán tartalmaz rendelkezéseket. Ezekben az ügyekben a rehabilitációs hatóság megvizsgálja a magánszemély jövedelmi helyzetét, életkörülményeit, pénzügyi helyzetét, amelyekre vonatkozóan – az új szabályozás szerint – a hatóság adatot kérhet a települési önkormányzat jegyzőjétől.

Fontosabb változások a szociális igazgatás területén

dr. Haraszti Szilvia

szociális szakügyintéző

Jogi és Hatósági Főosztály · Szociális, Igazságügyi és Gyámügyi Osztály

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) módosításával 2019. január 1-jétől bevezetésre került az önmagukat ellátni képtelen gyermeküket ápolók számára biztosítandó „**gyermek otthongondozás díja**” (GYOD) nevű ellátás, és módosult az **ápolási díj (ÁPD) állapotvizsgálati rendszere**.

Módosultak továbbá a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet **(Pr.)** vonatkozó szabályai is.

Jelen tájékoztató a 2019. január 1-jétől hatályos változásokról ad áttekintő tájékoztatást.

A GYERMEKEK OTTHONGONDOZÁSI DÍJÁNAK BEVEZETÉSE

I.1. JOGOSULTSÁGI FELTÉTELEK

A GYOD-ra jogosult az a **vér szerinti vagy örökbefogadó szülő**, aki

- a) súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbefogadott gyermekéről, vagy
- b) tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről

gondoskodik.

A jogosultság a **gyermek életkorától függetlenül** megállapítható, kizárólag a szülő-gyermek viszony releváns.

Az ellátást főszabály szerint csak a vérszerinti, illetve az örökbefogadó szülő veheti igénybe. Egyéb hozzátartozó csak a szülő halála esetén válhat jogosulttá az ellátásra, illetve akkor, ha a szülő egészségi állapotából adódóan nem tudja gyermeke ápolá-

sát tovább ellátni, a szülő szülői felügyeleti joga szünetel, vagy bíróság által megszüntetésre kerül.

I.2. A GYOD ÖSSZEGE ÉS KAPCSOLÓDÓ JOGOSULTSÁGOK

A GYOD összege 2019-től bruttó 100 000 forint. Ha a szülő több, önellátásra képtelen gyermekről is gondoskodik, részére másfélszeres összegben kell az ellátást folyósítani.

Az ellátást a tárgyhónapot követő hó 5. napjáig kell folyósítani, első alkalommal a 2019. január havi ellátást 2019. február 5-ei időponttal.

A GYOD-ra való jogosultság időtartama – az ápolási díjhoz hasonlóan – nyugellátásra és egészségügyi szolgáltatás igénybevételére jogosít.

A nyugdíjbiztosítási járulékot – az ápolási díjra való jogosultsághoz hasonlóan – a már nyugdíjra jogosult személyek esetében nem kell vonni.

A GYOD előzetes biztosítási időnek számít 2019. január 1-jétől a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira való jogosultság szempontjából.

Az ápolók munkaerő-piaci integrációjának elősegítése érdekében háromhavi ellátás folyósítására kerül sor akkor, ha az ellátásra való jogosultság megszűnése az ápolónak nem róható fel (az ápoló személy intézményi elhelyezése, az önellátásra való képtelenség megszűnése, illetve az ápoló személy halála esetén).

I.3. AZ AUTOMATIKUSAN ÁTFORDULÓ ELLÁTÁSOKRA VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK ÉS ALKALMAZÁSUK

A GYOD megállapítása iránt 2019. január 1-jét követően lehet kérelmet benyújtani.

Ugyanakkor a törvényjavaslat szerint annak a vér szerinti vagy örökbefogadó szülőnek, akinek 2018. december 31-én végleges döntés alapján a gyermekére tekintettel ápolási díjra való jogosultsága állt fenn, a járási hivatal – legkésőbb 2019. január 15-éig meghozott döntésével – 2019. január 1-jére visszamenőleg **hivatalból, a jogosultsági feltételek vizsgálata nélkül** megállapítja a GYOD-ra való jogosultságát, és ezzel egyidejűleg rendelkezik az ápolási díjra való jogosultság 2018. december 31-ei időponttal történő megszüntetéséről. **(a továbbiakban: átforduló ellátások)**

2018. december 31-én fennálló ápolási díjra való jogosultságok átfordulása GYOD-ba:

- 2019. január 1-jétől hivatalból (kérelem benyújtása nélkül) megállapításra kerül a GYOD minden olyan vér szerinti vagy örökbefogadó szülő részére, aki 2018. december 31-én gyermeke ápolása révén ápolási díjra jogosult.

- A gyermekek otthongondozási díjára való jogosultság megállapításával egyidejűleg az ápolási díjra való jogosultság 2018. december 31. napjával megszűnik.
- A gyermekek otthongondozási díjára való jogosultságról a járási hivatal 2019. január 15-éig hozott határozatot.
- A gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsági feltételek vizsgálatára nem kerül sor azok esetében, akik részére az ellátás hivatalból kerül megállapításra.

Fenti szabályozás alapján az átforduló ellátások esetén a hatóságnak csak az alábbiakat kellett vizsgálnia:

- az ápolási díjra való jogosultság fennállását 2018. december 31-én,
- a szülő-gyermek kapcsolatot (vérszerinti/ örökbefogadó),
- a megállapítható támogatás összegét: amennyiben a szülő rendszeres pénzellátás folyósítására tekintettel részösszegű ápolási díjban részesült, részére részösszegű GYOD biztosítandó. (Ez alól kivételt jelent a GYET, illetve a másik gyerekre tekintettel folyósított GYED, GYED, GYES, mivel ezen családtámogatási ellátások a GYOD tekintetében nem tekinthetők rendszeres pénzellátásnak!)

NYILVÁNTARTÁSOKBA TÖRTÉNŐ RÖGZÍTÉS

A tárca információi szerint a lokális szociális szoftvereket a folyamatban lévő fejlesztések révén alkalmassá tették a GYOD-dal kapcsolatos feladatok végrehajtására, illetve arra, hogy a 2018. december 31-én ápolási díjra jogosult szülők ellátásának adatai automatikus átemelésre kerüljenek a GYOD jogosultság megállapítására szolgáló felületre. **A döntés felületen történő rögzítése és a döntés véglegessé válásának rögzítése a hatóság feladata.** Az EMMI előzetesen arra kérte a hatóságokat, hogy a véglegessé válás rögzítésére fordítsanak különös figyelmet, tekintettel arra, hogy e nélkül a jogosultság nem válik a nyilvántartás részévé. A módosult jogosultságokat interfészen keresztül át kell adni a PTR részére.

2018. DECEMBER 31-ÉN ÁPOLÁSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSA IRÁNT FOLYAMATBAN LÉVŐ ÜGYEKET ÉRINTŐ ELJÁRÁS:

Ha 2018. december 31-én ápolási díj iránti kérelem volt folyamatban, akkor az ápolási díjra irányadó, 2018. december 31-én hatályos szabályok szerint kellett a kérelmet elbírálni (december 31-ig volt megállapítható az ápolási díj). Ha a 2018. december 31-én folyamatban lévő eljárás lefolytatásának eredményeként vérszerinti vagy örökbefogadó szülő számára került az ápoltság tekintetével a jogosultság megállapításra, a járási hivatal a kérelem benyújtása és 2018. december 31.

közötti időtartamra ápolási díjat állapított meg, mellyel egyidejűleg 2019. január 1-jétől hivatalból megállapította a szülő részére a GYOD-ra való jogosultságot.

A HIVATALBÓL ÁTFORDULÓ ELLÁTÁSOK ESETÉBEN A JOGOSULTSÁG FELÜLVIZSGÁLATÁNAK ÜTEMEZÉSE:

A hivatalból átforduló ellátások esetén a felülvizsgálatot 2019. június 30-ét követően kell megkezdeni az alábbiak szerint:

- 2019. július 1-je és december 31-e között meg kell vizsgálni a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultságot azon szülők esetében, akik
 - 2018. december 31-én alapösszegű ápolási díjra voltak jogosultak.
 - 2018. december 31-én emelt összegű, vagy kiemelt ápolási díjra voltak jogosultak és ápolási díjra való jogosultságuk felülvizsgálata (a szociális törvény rendelkezései szerint) 2019. évben lett volna esedékes.
- Ha a szülő részére 2019. január 1-jétől hivatalból került megállapításra a GYOD-ra való jogosultság és a szülő 2018. december 31-én emelt összegű, vagy kiemelt ápolási díjra volt jogosult, ámde annak felülvizsgálata csak 2019. december 31-ét követően lett volna esedékes, a GYOD-ra való jogosultságának felülvizsgálatát abban az időpontban kell lefolytatni, amely időpontban az ápolási díjra való jogosultságot vizsgálták volna felül.

I.4. KÉRELEMRE INDULÓ ELJÁRÁSOK

Azokban az esetekben, amikor a GYOD megállapítása nem hivatalból, hanem kérelemre indult eljárásban kerül megállapításra, a hatóságoknak vizsgálniuk kell az ellátásra jogosító valamennyi feltételt, tehát az ápolat gyermek egészségi állapotára és önellátási képességére vonatkozó feltételeket is.

A GYOD-ra való jogosultság feltétele az ápolat gyermek önellátásra való képtelensége. Az önellátásra való képtelenséget a Pr.-ben meghatározott feltételeknek megfelelő szakértő állapítja meg. Az önellátási képesség mértékének megállapítására irányuló vizsgálatot

- **6 év alatti** ápolat személy esetén a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségek és fogyatékoságok igazolására miniszteri rendelet alapján kijelölt szakorvos igazolja,
- **6 év feletti** ápolat esetén legalább középfokú iskolai végzettséggel, valamint egészségügyi szakképesítéssel rendelkező, az egészségügyi ágazatban vagy személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi

ellátáshoz kapcsolódóan legalább öt év szakmai tapasztalattal rendelkező személy végezheti el.

Az EMMI javasolta a kormányhivatal által jelenleg szakértőként alkalmazott személyek körének áttekintését annak érdekében, hogy a szakértői vizsgálatok határidőben történő elvégzéséhez szükséges kapacitás biztosított legyen.

A jogosultsági feltételek igazolásának részletes rendjét, és az azok alapjául szolgáló dokumentumok körét a Pr. határozza meg.

KÉRELEM BENYÚJTÁSHOZ CSATOLANDÓ DOKUMENTUMOK

Nyomtatvány típusa	Esetek	Fellelhetőség
GYOD iránti kérelem formanyomtatvány	A kérelem formanyomtatványt minden esetben be kell nyújtani, az ápolat gyermek életkorától függetlenül	A nyomtatványt a tárca rendszeresítette és tette közzé.
A magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségek és fogyatékoságok igazolására miniszteri rendelet alapján jogosult szakorvos igazolása az ápolat gyermek súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg állapotáról, illetve önellátási képességének mértékéről [Pr. 20. § (3) bek. a) pont]	6 év alatti gyermek esetében	A nyomtatványt, a tárca rendszeresítette és tette közzé. Az önellátási képesség mértékének megállapítására szolgáló értékelés szempontrendszerét a Pr. melléklete tartalmazza.
A háziorvos vagy házi gyermekorvos igazolása arról, hogy az ápolat gyermek súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg	Hatodik életévét betöltött ápolat gyermek esetében, kivéve, ha az ápolat gyermek a) fogyatékosági támogatásra, b) vakok személyi járadékára, vagy c) rokkantsági járadékra jogosult.	A nyomtatványt a tárca rendszeresítette és tette közzé.
Intézmény vezetőjének igazolása	Ha az ápolat gyermek óvodás, köznevelési intézmény tanulója, felsőoktatási intézmény hallgatója, vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény szolgáltatását veszi igénybe.	A nyomtatványt a tárca rendszeresítette és tette közzé.
Háziorvos szakmai véleménye a szülő akadályozottságáról	Ha a GYOD-ra jogosult szülő legalább három hónap időtartamban egészségi állapota miatt akadályozott az ápolási tevékenység ellátásában és a GYOD-ot más hozzátartozó kérelmezi.	A nyomtatványt a tárca rendszeresítette és tette közzé.

A hatóságok felkészülésének elősegítése érdekében az EMMI tájékoztatásul megküldte a **GYOD bevezetéséhez kapcsolódó nyomtatványokat is.**

I.5. EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSRA VALÓ JOGOSULTSÁG BEJELENTÉSE

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) módosítása révén az illetékes járási hivatalnak bejelentést kell tennie az egészségbiztosítási szerv részére a gyermekek otthongondozási díjában részesülő személyekről az ellátást megállapító határozat véglegessé válását és az ellátás megszűnését követő 10 napon belül.

A gyermekek otthongondozási díjának a JELENT programba történő bejelentésére önálló jogcímen (2081) kerül sor. Az új jogcím január 1-jét követően lesz elérhető

I.6. A GYOD FOLYÓSÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ IGÉNYLÉS

A GYOD megállapítására – az ápolási díjhoz hasonlóan – a járási hivatalok rendelkeznek hatáskörrel, a folyósító szerv a kormányhivatal. Az ellátás finanszírozására és folyósítására az ápolási díj mintájára kerül sor. Az igénylés részleteiről a IV. pontban olvasható részletes információ.

I.7. ADATSZOLGÁLTATÁS

A GYOD jogosultságok nyomon követése érdekében a szaktárca rendszeres adatkérést tervez. Az adatkérés kiterjed a megállapított (ideértve az automatikusan átforduló és a kérelem alapján megállapított) jogosultságok számára, az ápolat személy egészségi állapotára (tartós beteg vagy súlyosan fogyatékos), az ápolat személy életkorára, illetve azon esetek számára, amelyekben a szülő akadályozottsága miatt más hozzátartozó válik GYOD-ra jogosulttá.

Jelen tájékoztatóhoz mellékelten kerülnek megküldésre az adatkérési táblák, azzal, hogy eltérő táblázat alkalmazandó a 2019. január 15-éig hivatalból megállapítandó GYOD jogosultságok (**ápolási díjból átforduló jogosultságok**), illetve a kérelemre megállapított jogosultságok esetében.

- A hivatalból megállapítandó GYOD jogosultságokról három ütemben vár az EMMI adatszolgáltatást. Első alkalommal 2019. január 21-éig, majd ezt követően február 15-éig és március 15-éig.
- A kérelemre megállapított ellátásokról 2019 első félévében havi rendszerességgel, tárgyhónapot követő hó 15. napjáig vár az EMMI adatszolgáltatást, első alkalommal 2019. február 15-éig, utolsó alkalommal július 15-éig.

A Jogi és Hatósági Főosztály Szociális, Igazságügyi és Gyámügyi Osztály a járási hivatalok által kitöltött táblázatokat az adott hónap 10. napjával bezárólag kéri a gyam@csongrad.gov.hu és a gyam@csongrad.gov.hu e-mail címekre megküldeni.

III.

AZ ÁPOLÁSI DÍJRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK MÓDOSULÁSA

II.1. ELLÁTÁS ÖSSZEGE ÉS KAPCSOLÓDÓ JOGOSULTSÁGOK

Az ápolási díj összege 2019. január 1-től 15%-kal nő [Szt. 44. § (1) bekezdés]:

- Az alapösszegű ápolási díj összege 37.490 Ft lesz (32.600 Ft helyett),
- Az emelt összegű ápolási díj összege 56.400 Ft lesz (48.900 Ft helyett),
- A kiemelt összegű ápolási díj összege 67.485 Ft lesz (58.680 Ft helyett).

A GYOD-hoz hasonlóan az ápolási díj folyósításának ideje is előzetes biztosítási időnek számít 2019. január 1-jétől a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira való jogosultság szempontjából.

Az ápolók munkaerő-piaci integrációjának elősegítése érdekében, ha az ellátása való jogosultság megszűnése az ápolónak nem róható fel további háromhavi ellátás folyósítására kerül sor.

II.2. JOGOSULTI KÖR BŐVÍTÉSE

Bővítésre kerül az ápolási díjra jogosult személyek köre. Az ellátás megállapíthatóvá válik abban az esetben is, ha

- az ápolási tevékenységet olyan korábbi gyermekvédelmi nevelőszülő látja el, aki a gyermek gyermekvédelmi rendszerből való kikerülése miatt nem tölt be a továbbiakban nevelőszülői feladatokat,
- ha az ápoló személy elhunyt házastársa szülőjét vagy testvérét ápolja.

II.3. ÁLLAPOTVIZSGÁLATI RENDSZER VÁLTOZÁSA

Megalapozottabbá válik az alapösszegű ápolási díj esetében a gondozási szükséglet vizsgálata azáltal, hogy a házi orvos igazolási jogköre kizárólag az ügyfél egészségi állapotára terjed ki, emellett a gondozási szükséglet fennállásának megállapítása érdekében szakértő kirendelésére kerül sor (hasonlóan az emelt összegű ápolási díj esetében már korábban is alkalmazott gyakorlattal).

Az állapotvizsgálatot legalább középfokú iskolai végzettséggel, valamint egészségügyi szakképesítéssel rendelkező, az egészségügyi ágazatban vagy személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátáshoz kapcsolódóan legalább öt év szakmai tapasztalattal rendelkező személy végezheti. Amennyiben a járási hivatal nem rendelkezik a szükséges szakértelemmel, szakértő rendelhető ki.

Az állapotvizsgálat során a szakértők mind az alapösszegű, mind az emeltösszegű ápolási díj esetében a Pr. mellékletében szereplő szempontrendszer alapján vizsgálják az ápoló személy gondozási szükségletének mértékét.

A szakmai vélemény felülvizsgálatára másodfokon felsőfokú egészségügyi vagy szociális végzettségű, a fogyatékos személyek szociális ellátásában dolgozó, vagy a fogyatékos személy szociális ellátása témakörben szakvizsgával rendelkező személy rendelhető ki.

A kirendelt szakértő az állapotvizsgálatot szakértői díj ellenében végzi.

Javasoljuk a kormányhivatal által jelenleg szakértőként alkalmazott személyek körének áttekintését annak érdekében, hogy a szakértői vizsgálatok határidőben történő elvégzéséhez szükséges kapacitás biztosított legyen.

A jogosultsági feltételek igazolásául szolgáló dokumentumok körét a Pr. határozza meg.

Az új szabályokat csak a 2019. január 1-jét követően benyújtott kérelmek esetén kell alkalmazni!

KÉRELEM BENYÚJTÁSHOZ CSATOLANDÓ DOKUMENTUMOK

Nyomtatvány típusa	Esetek	Fellelhetőség
ÁPD iránti kérelem formanyomtatvány	A kérelem formanyomtatványt minden esetben be kell nyújtani.	A nyomtatványt a tárca rendszeresítette és tette közzé.
A háziorvos igazolása arról, hogy az ápolat személy súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg	Alap összegű és emelt összegű ápolási díj igénylése esetén, kivéve ha az ápolat személynek <ul style="list-style-type: none"> – fogyatékosági támogatásra, vagy – vakok személyi járadékára, való jogosultsága áll fenn. 	A nyomtatványt a tárca rendszeresítette és tette közzé.
A kiemelt ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló szakorvosi igazolás	Ha az ápolási díj megállapítását kiemelt ápolást igénylő személy gondozására tekintettel kéri és az ápolat személy után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosagra tekintettel folyósítják.	Az igazolás a kiemelt ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló 82/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet mellékletében található.
Intézmény vezetőjének igazolása	Ha az ápolat gyermek óvodás, köznevelési intézmény tanulója, felsőoktatási intézmény hallgatója, vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény szolgáltatását veszi igénybe.	A nyomtatványt a tárca rendszeresítette és tette közzé.
Kiemelt ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló szakértői bizottsági vélemény (komplex „E” minősítés)	Ha az ápolási díj megállapítását kiemelt ápolást igénylő, nagykorú személy gondozására tekintettel kéri	A nyomtatvány csatolása nem kötelező, ha azt az ügyfél nem csatolja, a hatóság köteles az eljárás során beszerezni

Az eljárás során az ápolts személy ápolási, gondozási szükségletének vizsgálatára ki-rendelt szakértő a szakmai véleményét a Pr.-ben foglalt adattartalom szerint, erre a célra rendszeresített formanyomtatványon (ld. III. pont) küldi meg a járási hivatal-nak

III.

A PR. KORÁBBI MELLÉKLETEINEK TARTALMA

A kérelem formanyomtatványok, illetve egyéb, az ellátások igényléséhez, elbírálá-sához kapcsolódó dokumentumok – a deregulációs elvárásoknak eleget téve – kike-rültek a Pr. mellékletei közül. A Pr. az egyes dokumentumok adattartalmát határozza meg, az adattartalomnak megfelelő formanyomtatványokat a tárca rendszeresítet-te és tette közzé a kormányzati portálon, valamint a fővárosi és megyei kormányhi-vatalok honlapján. A nyomtatványok – miniszteri jóváhagyást követően – megküldésre kerültek a hatóságok részére.

IV.

AZ IGÉNYLÉSI SZABÁLYOK VÁLTOZÁSA

Az egyes pénzbeli szociális ellátások elszámolásának szabályairól szóló 62/2006. (III. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Er.) módosítása szerint:

„A fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiak-ban: járási hivatal) az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, **a gyermekek otthongon-dozási díja** és az ahhoz kapcsolódó, az Szt. 39/C. § (2) bekezdése szerinti szakértői díj, valamint **az ápolási díj és az ahhoz kapcsolódó, az Szt. 41. § (5) bekezdése sze-rinti, valamint az Szt. 43/A. § (4) bekezdése szerinti szakértői díj** folyósítása érde-kében a jogosultak folyósításhoz szükséges adatairól és a kifizetés havi összegéről – jogcím szerinti bontásban – minden hónap 10-éig értesíti a folyósító szervet. Az ér-tesítés a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által e célból rendszeresített, a Kincstár számára megküldött adatlap felhasználásával történik.” [1. § (2) bekez-dés]

A GYOD igénylési folyamata a járási hivatal hatáskörébe tartozó pénzbeli szociális el-látások jelenlegi igénylési folyamatával azonos lesz.

Az igénylésre szolgáló formanyomtatványok – deregulációs elvárásoknak eleget téve – hatályon kívül helyezésre kerültek a Rendeletből. Az igénylési nyomtatványokat a jövőben az EMMI rendszeresíti és küldi meg a MÁK részére.

Az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkaro-sodási és gyermekfelügyeleti támogatás igénylésére szolgáló adatlapok 2019. janu-ár 1-jétől alkalmazandó tartalma – figyelemmel arra, hogy ezen ellátásokat érintően

a szabályozás nem változik – megegyezik az Er. 2018. december 31-én hatályos mellékletében található adatlapokéval.

Az újonnan bevezetendő GYOD igénylésére új nyomtatvány kerül rendszeresítésre, illetve módosul az ápolási díj igénylésére szolgáló nyomtatvány.

A nyomtatványokat megküldték a hatóságok részére.

EGYÉB MÓDOSÍTÁSOK

V.1. Az Szt. 2019. január 1-jétől kimondja, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátásra való jogosultságot megállapító elsőfokú határozatban foglaltakat a fellebbezésre tekintet nélkül teljesíteni kell. *[Szt. 13. § (3) bekezdés]*

V.2. Lehetővé válik, hogy **az aktív korúak ellátása** folyósításának szünetelése esetén a szünetelés kezdetének hónapjára járó egész havi ellátás folyósításra kerülhessen, hasonlóan a megszüntetésre vonatkozó szabályokhoz. *[Szt. 25. § (10b) bekezdés]*

V.3. Ha **az aktív korúak ellátására** való jogosultság kérelemre szűnik meg, új kérelem a megszüntetésről szóló döntés véglegessé válását követő 30 nap elteltével nyújtható be.

Ha az aktív korúak ellátására való jogosultság kérelemre szűnik meg, és az új kérelem a megszüntetésről szóló döntés véglegessé válását követő egy éven belül kerül benyújtásra, akkor foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság csak akkor állapítható meg, ha a kérelmező teljesíti a 30 nap tevékenységi kötelezettséget. *[Szt. 34. § (6)–(8) bekezdés]*

V.4. **Az időskorúak járadékának** jövedelmi küszöbe és összege 2018-tól a nyugdíjmelés mértékének megfelelően (infláció-követően) nő. A 2019. évtől – a nyugdíjak 2,7 százalékos emelkedésének megfelelően – a járadék jövedelemhatára és összege is 2,7% százalékkal lett magasabb.

2019. január 1-jétől a járadék megállapítását az a személy kérheti, aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, és a saját, valamint vele együttlakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a **25.630 Ft**-ot, egyedülálló esetén **30.150 Ft**-ot, 75. életévét betöltött egyedülálló esetén **40.700 Ft**-ot.

Az időskorúak járadéka az időskorú személy jövedelmét a fenti szintre egészíti ki. *[A nyugellátások és egyes más ellátások 2019. január havi emeléséről szóló 240/2018. (XII. 12.) Korm. rendelet 9. §-a; Pr. 14. § (4)–(5) bekezdés]*

V.5. Az Alkotmánybíróság a 11/2018. (VII. 18.) AB határozatában megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy az Szt. 50/A. § (2) bekezdésében nem rendelkezett az igényérvényesítéshez és annak elbírálásához szükséges orvosi igazolás kiállítására jogosult – a fogvatartott személy számára ténylegesen elérhető és igénybe vehető – orvos személyéről arra az esetre vonatkozóan, amikor a fogvatartott személy a büntetés-végrehajtási intézetben kérelmezi **a közgyógyellátásra** való jogosultságának a megállapítását.

A fogvatartott személyek közgyógyellátásra való jogosultságának igazolásával kapcsolatos módosítás az Alkotmánybíróság döntésének végrehajtását szolgálja, a büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott elítéltek esetében is megteremti az egészségügyi indikáció vizsgálatának lehetőségét azzal, hogy a bv. orvost is nevesíti a törvényben és a végrehajtási rendeletben.

A módosítással törlésre került továbbá a központi szociális segély az alanyi jogcímen közgyógyellátásra jogosító ellátások közül, mivel Magyarországon már nincs központi szociális segélyre jogosult személy. *[Szt. 50. § (1) bekezdés e) pont]*

Fontosabb változások a gyámügyi igazgatás területén

dr. Mezey Róbert

osztályvezető

Jogi és Hatósági Főosztály · Szociális, Igazságügyi és Gyámügyi Osztály

Amint az várható volt, 2018 legvégén jelentek meg mind a szociális, mind a gyámügyi igazgatás területét érintő jogszabály-változások. A szociális ágazat aktuális változásaival külön cikk foglalkozik. A gyámügyi igazgatás területén – a teljesség igénye nélkül – az alábbi fontosabb változásokra szeretném felhívni az érdeklődők figyelmét:

A GYERMEKEK VÉDELMEÉRŐL ÉS A GYÁMÜGYI IGAZGATÁSRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI XXXI. TÖRVÉNY (GYVT.)

Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: SzgyMódtv.) összesen 48 helyen érintette a Gyvt.-t. Ezek egy része apróbb, technikai módosítás, illetve egyes rendelkezések hatályon kívül helyezése volt, ezek felsorolását mellőzöm. A változások egy része csak 2020. január 1. napján lép hatályba.

Érdemi változást jelent azonban a „Foglalkoztatási tilalom a gyermeki jogok védelme érdekében” alcím, illetve az ezzel kapcsolatos 10/A. § beépítése. Ennek oka a jogalkotó oldaláról az volt, hogy a gyermekek sérelmére elkövetett, országos felháborodást kiváltó – különösen az élet elleni, illetve a szexuális típusú bűncselekmények – olyan mértéket öltöttek, hogy határozott fellépésre volt szükség, ami megnyilvánult a Btk. módosításában, de szükségessé vált a Gyvt.-ben történő megjelenítése, illetve korrekciója is. Az alcímben megjelenő rendelkezések egyébként részben már szerepeltek a Gyvt.-ben, konkrétan a 11/A. § (8) bekezdésben (ezt egyébként az SzgyMódtv. hatályon kívül helyezte 2019. január 1-gyel), azonban az új szabályozás egységesen, rendszerszinten, és súlyosabb jogkövetkezményeket tartalmazva foglalja keretbe ezt a tárgykört. A szabályozás a gyermekvédelmi rendszerben szakmai munkakörben foglalkoztatottakat definiálja – ide értve a

gyermekjogi képviselőt is –, és személyükre vonatkozóan rendkívül sok olyan bűncselekményt határoz meg, melyek elkövetőjével szemben a büntetőjogi mentesítést követően is további, 5–12 évig terjedő foglalkoztatási tilalmat határoz meg. A tilalomhoz az is elegendő, ha a jogszabályban meghatározott bűncselekménnyel összefüggésben a foglalkoztatni kívánt személy büntető eljárás hatálya alatt áll, foglalkoztatástól eltiltás hatálya alatt áll a munkakörre előírt végzettségre és szakmai gyakorlatra vonatkozóan, illetve akinek bíróság jogerősen megszüntette szülői felügyeleti jogát, vagy az a gyermeke nevelésbe vétele miatt szünetel (kivéve a gyermeke örökbefogadásához történő hozzájárulás esetét). Ezen új szabályozás hatására a Gyvt. több helyen is korrekcióra szorult, de részletes megjelölésüktől – technikai voltak miatt – eltekintek.

A következő nagyobb terjedelmű módosítás a Biztos Kezdet Gyerekházakat érinti; a Gyvt. 38/A. §-a (4)–(8) bekezdésekkel egészült ki.

A gyermekjóléti szolgáltatásnál a Gyvt.-ben is megjelenik az óvodai szociális segítő tevékenység /39. § (3a) bekezdés/. Megjegyzendő, hogy új elemként beépül az összeférhetetlenségi szabályokat tartalmazó 39/A. §, amely egyrészt szabályozza ennek eseteit, másrészt hatáskört telepít a fővárosi és megyei kormányhivatalokra, gyakorlatilag az Ákr. kizárásra vonatkozó szabályainak alkalmazásával kell a közigazgatási szervnek eljárnia.

A gyermekjóléti központnál új feladatként jelentkezik az Szt. 64/A. § szerinti szociális diagnózis elkészítése.

A területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás feladata bővült: működtethet ideiglenesen befogadó gyermekotthont is, illetve olyan szolgáltatást is nyújthat, ami az elhanyagolt és bántalmazott, közülük is elsősorban a szexuálisan bántalmazott gyermekek vizsgálatát és terápiáját segíti, illetve – hivatalos szerv megkeresésére – a gyermek meghallgatását elősegítő szolgáltatást működtethet (Gyvt. 61. §).

Módosultak a nevelőszülőkkel kapcsolatos foglalkoztatás egyes szabályai, illetve a javítóintézeti ellátás általános szabályai is is (66/H. §, 66/M. § /2020. január 1-től/, 66/Q. §). Fontos változás, hogy a javítóintézet – kérelemre – utógondozói ellátást nyújthat a javítóintézetből ideiglenesen elbocsátott fiatalok számára is.

A Gyvt. védelembé vételi eljárásának módosításánál a jogalkotót az a felismerés vezette, hogy ezen eljárások megindításának oka igen gyakran a különélő szülők kapcsolattartás végrehajtásával összefüggő magatartására vezethető vissza. E tekintetben viszont meg kell jelennie a kapcsolattartás jogosultja felelősségének is. Ezért egészült ki a Gyvt. 68. § (3) bekezdése 2 alponttal, konkrétan ... „*a gyámhatóság ...*

- i) *kötelezi a kapcsolattartásra jogosult szülőt, hogy keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet,*

- j) figyelmezteti a kapcsolattartásra jogosult szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, felszólítja annak megváltoztatására, valamint tájékoztatja a kapcsolattartás korlátozásának, szüneteltetésének és megvonásának jogszabályi feltételeiről.”*

Gyermekvédelmi gyám rendelésénél felhívom a figyelmet arra, hogy a Gyvt. 84. § (1) bekezdés kiegészült egy új e) ponttal, (2) bekezdése pedig egy új (2a) bekezdéssel. A (6) bekezdéshez is kapcsolódik egy új (6a) bekezdés, de ez 2020. január 1. napján lép hatályba. A szabályozás analóg módon megjelenik a helyettes gyermekvédelmi gyám rendelésének szabályainál is. (Itt a 90. § új, (4) bekezdése lép majd 2020. január 1. napján hatályba.)

Magának a változásnak a lényege az, hogy testvérek, illetve kiskorú szülő és gyermeke részére ugyanazt a személyt kell gyermekvédelmi, illetve helyettes gyermekvédelmi gyámnak rendelni, feltéve, hogy ez nem ellentétes a gyermek érdekeivel.

Pontosították a Gyvt. 131. § (2) bekezdés szerinti jövedelemszámítás szabályait is, de az igazán fontos, és az I. fokú gyámhatóságok munkáját megkönnyítő változást a Gyvt. 132. § új (7) bekezdése tartalmazza:

„(7) Ha a kapcsolattartás rendezésével, a kapcsolattartás végrehajtásával és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő gyámhatósági eljárásban a döntéshozatal a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint lefolytatott közvetítői eljárás eredményétől függ, a gyámhatóság az előtte folyamatban lévő eljárást a közvetítői eljárás befejezéséig, de legfeljebb két hónapra felfüggeszti. A gyámhatóság kivételesen négy hónapra is felfüggesztheti az eljárást, ha a közvetítő a közvetítői eljárás megindításától számított két hónapon belül jelzi, hogy a közvetítői eljárás már megindult, de még nem fejeződött be, és további legfeljebb két hónap szükséges a megállapodás, részmegállapodás létrehozásához.”

Ezen ügýtípussal összefüggésben szintén fontos rendelkezés a Gyvt. új, 133/C. §-a:

„133/C. § Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság végzéssel a 132. § (7) bekezdése alapján, meghatározott időtartamra felfüggeszti a végrehajtási eljárást, ha

- a) a felek bejelentik gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás igénybevételére vonatkozó szándékukat, vagy*
- b) elrendeli a gyermekvédelmi közvetítői eljárást vagy a támogatott közvetítői eljárást.”*

A Gyvt. 135. § (1) bekezdésében, teljesen logikusan, az ott meghatározottak szerint adatkezelői minőséggel ruházza fel a kincstárat.

A hatályba léptető rendelkezések közül még egy jogszabályhelyre hívom fel a figyelmet egyes folyamatban lévő ügyekkel kapcsolatban:

„185. § (1) Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvénnyel megállapított 84. § (2a) bekezdését és 90. § (1a) bekezdését a 2019. január 1-jén folyamatban lévő gyámrendelési eljárásokban, valamint az ideiglenes hatályú elhelyezésnek és a nevelésbe vételnek a 2018. december 31-ét követő felülvizsgálata során is alkalmazni kell azzal, hogy a kirendelt gyermekvédelmi gyám személye kizárólag az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvénnyel megállapított 84. § (2a) bekezdésében és 90. § (1a) bekezdésében foglaltak miatt nem változtatható meg.”

III.

A GYÁMCHATÓSÁGOKRÓL, VALAMINT A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYÁMÜGYI ELJÁRÁSRÓL SZÓLÓ 149/1997. (IX. 30.) KORM. RENDELET (GYER.)

Az első, általam különösen fontosnak tartott módosítás összefügg az Alapvető Jogok Biztosának a gyermekek jogellenes külföldre vitelével, illetve külföldön tartásával kapcsolatos vizsgálata eredményével. Tételes jogi normaként ez a Gyer. 24. § (4) és (5) bekezdésének módosításában, illetve egy új (6) bekezdés beiktatásával jelenik meg:

„(4) Ha a szülők a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésében nem tudnak egyezségre jutni, a gyámhivatal tájékoztatja a feleket a szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése iránti bírósági eljárás megindításának lehetőségéről, valamint arról, hogy a gyermek tervezett külföldi tartózkodási helyének figyelembevételével kérhetik a kapcsolattartás rendezését vagy annak megváltoztatását. A gyámhivatal tájékoztatása – a gyermek tervezett külföldi tartózkodási helyére figyelemmel – kiterjed a gyermek jogellenes elvitelének várható jogkövetkezményeire.

(5) A gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldre távozása esetén a gyámhivatal

- a) *határozatában tájékoztatja a gyermek törvényes képviselőjét*
- aa) *a lakcímváltozásra vonatkozó jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségéről,*
- ab) *a tanköteles tanuló tanulmányainak külföldön történő folytatására vonatkozó bejelentési kötelezettségéről, és*
- ac) *arról, hogy kérheti a kapcsolattartás megváltoztatását;*
- b) *határozatában tájékoztatja a kapcsolattartásra jogosult szülőt*
- ba) *arról, hogy ha erre irányuló kérelem hiányában az eljárás során a kapcsolattartás rendezésére, megváltoztatására nem került sor, a külföldre költözést követő három hónapon belül kérheti a gyámhivaltól a kapcsolattartás rendezését, megváltoztatását, feltéve, hogy a gyermek a törvényes képviselőjével az Európai Unió valamely tagállamába jogszerűen távozik, és*
- bb) *a gyermek külföldre költözését követően a kapcsolattartás rendezésére vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás megindításának lehetőségeiről és feltételeiről;*
- c) *jóváhagyó határozatában rögzíti, hogy a gyermek előre meghatározható vagy előre meg nem határozható huzamos időtartamra, vagy letelepedés céljából távozik külföldre;*
- d) *– ha hatásköre erre kiterjed – kérelemre dönt a kapcsolattartás rendezéséről vagy megváltoztatásáról, ideértve a szülők egyezségének jóváhagyását is,*
- e) *a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről szóló határozatát közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.*

(6) A gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésére irányuló kérelem elutasítása esetén a gyámhivatal határozatában tájékoztatja a gyermek törvényes képviselőjét – a gyermek tervezett külföldi tartózkodási helyére figyelemmel – a gyermek jogellenes elvitelének várható jogkövetkezményeiről.”

A közvetítői eljárás elrendelésével kapcsolatos szabályok több helyen is módosultak. A Gyer. 30/A. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a gyámhatóság a közvetítői eljárás elrendelése esetén – a kérelemre indult vagy a hivatalból indított esetet is beleértve – az előtte folyó eljárást az elrendeléssel egyidejűleg, végzéssel felfüggeszti. A 30/D. § helyébe pedig az alábbi, új 30/D. § lép:

„30/D. § (1) A közvetítő haladéktalanul, de legfeljebb a közvetítői megbeszélés elmaradásától számított öt napon belül értesíti a gyámhivatalt, ha a közvetítői eljárás megindítására a Kvtv. 29. §-a alapján nem került sor.

(2) A közvetítő a közvetítői eljárás befejezéséről nyolc napon belül értesíti a gyámhivatalt. Ha a felek között a közvetítői eljárás során született megállapodás, az értesítés a megállapodás egy példányának megküldésével történik.

(3) Ha a felek a közvetítői eljárás során a 29/A. § (1) bekezdésében foglaltakról nem tudnak teljeskörűen megállapodni, a gyámhivatal a felek között létrejött részegyezség jóváhagyásáról, valamint a vitás kérdésekben a gyermek érdekében dönt.

(4) A gyámhivatal a felek közötti egyezség, részegyezség jóváhagyása esetén a döntésében rögzíti a közvetítői eljárás során született megállapodás tartalmát.”

A jogalkotó egyértelművé tette a Gyer. 30/H. § (4) bekezdés 2018. december 31-én hatályos szövegét. A 2019. január 1. napján hatályos szöveg megfogalmazása szerint:

„A szülők egymással, illetve a nevelésbe vett gyermekkel való megfelelő együttműködés kialakítása érdekében a gyámhivatal – hivatalból, vagy a szülő vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmére – gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás igénybevételel rendeli el.”

A módosítás előtti normaszövegből nem derült ki egyértelműen, hogy a döntés hivatalból is meghozható, illetve a szülő kérelmére vagy a gyermekvédelmi gyám kezdeményezésére a gyermekvédelmi közvetítői eljárás, illetve a támogatott közvetítői eljárás lehetőségként szerepelt („sor kerülhet”), míg 2019. január 1-től kötelező („rendeli el”). A módosítás ezt a problémát megszüntette.

Bár terjedelmében minimális, de annál lényegesebb, egyben az I. fokú gyámhatóságok munkaterhét jelentősen növeli a Gyer. „A kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása” alcímet viselő 31. §-át érintő módosítás. Ezen szakasz (2), (4) és (5) bekezdésében a korábbi „kérelemre” szövegrész helyébe a „kérelemre vagy hivatalból” szövegrész kerül, vagyis a jogalkotó szabályozta az eljárás hivatalbóli megindítását is ezen esetekben.

Az örökbefogadhatónak nyilvánításról szóló rendelkezés (Gyer. 37. §) (5) bekezdése módosult, a (6) bekezdés pedig hatályát veszítette, de ez a jogszabály egyértelműsítését szolgálta.

A Gyer. 62. § (3) bekezdés annyiban módosult, hogy a gyámhatóság nem gyámot, hanem gyermekvédelmi gyámot rendel (ismeretlen szülőktől származó gyermek törvényes képviselőjével és anyakönyvezésével kapcsolatos eljárás).

A védelemben vételi eljárást érinti a Gyer. 84. §-ának az alábbi (3a) bekezdéssel történt kiegészítése:

„(3a) Ha a védelemben vételi eljárás részben vagy egészben a gyermeknek a kapcsolattartással összefüggő veszélyeztetettsége miatt indult, a gyámhivatal megkeresi a kapcsolattartásra jogosult szülő lakó- vagy tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központot a Gyvt. 68. § (3) bekezdésében foglalt intézkedés iránti javaslattétel és a gyermek lakó- vagy tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központtal való együttműködés érdekében.”

Szintén módosult a Gyer. 87. §-a. Az a–c) pontok helyébe az alábbi új rendelkezések léptek:

- „a) a család- és gyermekjóléti központ felhívását a védelemben vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok eseménykezelésének ellátására, a család- és gyermekjóléti szolgálattal együtt a védelemben vétel melletti szociális segítőmunka biztosítására és – a gyermeknek a kapcsolattartással összefüggő veszélyeztetettsége miatt elrendelt védelemben vétel esetén – a kapcsolattartásra jogosult szülő lakó- vagy tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központtal való együttműködésre,*
- b) a gyermek lakó- vagy tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központ felhívását a gondozási-nevelési tervnek a határozat véglegessé válását követő tizenöt napon belül történő elkészítésére és a gyámhivatalnak történő megküldésére,*
- c) a gyermek, a gyermeket gondozó szülő és a kapcsolattartásra jogosult szülő kötelezését a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársával való együttműködésre,”*

A d) pontban pedig – a különélő szülőket terhelő együttes felelősségvállalás megjelenítése miatt a „szülő” szövegrész helyébe a „gyermeket gondozó szülő, a kapcsolattartásra jogosult szülő” kifejezés került.

A védelemben vétel megszüntetéséről szóló rendelkezés új, 91. § (1a) bekezdéssel egészült ki:

„(1a) A gyámhivatal megszüntetheti a gyermeknek a kapcsolattartással összefüggő veszélyeztetettsége miatt elrendelt védelemben vételét, ha sor került a kapcsolattartási jog korlátozására, szüneteltetésére vagy megvonására.”

Szükséges utalni a Gyer. új, 168/A. § beépítésére, amely egyben új alcím is:

„Eljárás a gyámrendeléssel kapcsolatos ügyekben

168/A. § (1) *Ha a magyar állampolgárságú gyermek tekintetében külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyám kirendelésének szükségessége merül fel, a gyámhivatal – a 2201/2003/EK rendelet 56. cikke vagy a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, Hágában, 1996. október 19-én kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2005. évi CXL. törvény 33. cikke alapján – a Minisztériumon keresztül megkeresi a gyámként kirendelhető személy szokásos tartózkodási helye szerinti fogadó állam központi hatóságát. A gyámhivatal a megkeresésben tájékozódik arról, hogy a fogadó állam jogszabályai alapján szükséges-e előzetes hozzájárulás a gyermek részére családbafogadó gyám kirendelésével megvalósuló, a fogadó államban történő elhelyezéshez.*

(2) A fogadó állam előzetes hozzájárulásának szükségessége esetén a gyámhivatal a Minisztériumon keresztül megküldi a fogadó állam központi hatósága számára a hozzájárulásról való döntéshez szükséges, fordítással ellátott dokumentumokat.

(3) A gyámhivatal a fogadó állam előzetes hozzájárulását követően gondoskodik a családbafogadó gyám kirendeléséről, és ezzel a gyermeknek a fogadó államban történő elhelyezéséről. A fogadó állam előzetes hozzájárulásának hiányában a gyámhivatal a gyermek számára más személyt rendel ki családbafogadó gyámként, vagy ha ez nem lehetséges, a gyermekvédelmi gondoskodás más formáját választva rendezi a gyermek sorsát.”

Az uniós megfeleltetést pedig a Gyer. egy új, 200. § beépítésével hajtja végre.

Kérem az I. fokú gyámhatóságok munkatársait a változások megismerésére és azok alkalmazására.

Legfontosabb változások a társadalombiztosítási szabályokban

Muzsik Anita

osztályvezető

Jogi és Hatósági Főosztály · Társadalombiztosítási Osztály

A szakterület legjelentősebb változását a Társadalombiztosítási Alapok bevételi oldalát meghatározó, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvényben (a továbbiakban: Tbj.) **a biztosítottak körének módosítása**, míg a kiadási oldalon a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényben (a továbbiakban: Ebtv.) **2020-tól bevetendő új ellátások**, a társadalombiztosítási nyugalatról szóló 1997. évi LXXXI. törvényben (a továbbiakban: Tny.) pedig **az adatkezelésre, valamint az adategyeztetési eljárásokra vonatkozó szabályok módosítása** jelenti.

1.

BIZTOSÍTOTTAK KÖRÉT ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK

Azon személyek, akik saját jogú nyugellátás igénybevétele mellett munkaviszonyban munkát vállalnak, 2019. január 01. napjától nem biztosítottak.

Saját jogú nyugdíjasnak minősül az öregségi nyugdíjban, az öregségi rész nyugdíjban, a negyven év jogosultsági idővel rendelkező nők öregségi nyugdíjában részesülő személy. Nem minősül saját jogú nyugdíjasnak – így a fenti jogszabályváltozás nem érinti azt, aki rehabilitációs ellátás, rokkantsági ellátás, a korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, táncművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék folyósítása mellett létesít munkaviszonyt.

Fontos, hogy a munkaviszonyban álló saját jogú nyugdíjas, akkor is nyugdíjasnak minősül, ha nyugellátásnak folyósítása szünetel.

A változás a gyakorlatban azt jelenti, hogy **ha valaki saját jogú nyugdíjasként munkaviszonyban állt** és továbbfoglalkoztatása 2019. évben is megvalósul, akkor **biztosítása 2018. december 31. nappal megszűnt**, ezt a tényt a foglalkoztatónak a megszűnést követő 8 napon belül **be kellett** jelenteni a **Nemzeti Adó- és Vámhiva-**

tal (a továbbiakban: NAV) részére, továbbá a jogviszonyt az *Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és egészségbiztosítási ellátásokról* elnevezésű nyomtatványban (ismertebb nevén **TB. Kiskönyv**) **le kellett zárni.**

Miután munkaviszonyban álló saját jogú nyugdíjas nem biztosított, ezért **járulékfizetési kötelezettsége nem áll fenn,** a foglalkoztatása kapcsán **a munkáltatóját a szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség sem fogja terhelni.** A fenti személy nem jogosult baleseti ellátásra, **0,5-os nyugdíjnövelésre sem szerez jogosultságot,** nyugdíj mellett munkaviszonyból elért **keresetére tekintettel pedig a nyugdíja nem kerülhet szüneteltetésre.**

A munkaviszonyban álló saját jogú egészségügyi szolgáltatásra jogosult a részére folyósított nyugdíj kapcsán, keresőképtelensége esetén pedig (csak!) betegszabadság jár részére a Munka Törvénykönyve szabályai szerint.

A fentieken túl 2019. január 01-től bővült a biztosítottak köre a vendégoktatói ösztöndíjas jogviszonnyal, a rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonnyal, a honvédelmi alkalmazottakkal, illetve **2019. március 01-től** gazdagodik a politikai szolgálati jogviszonyban álló személyekkel.

Lényeges, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetése kapcsán a társadalombiztosítási szabályok és a Munka Törvénykönyve összehangolása eredményeként a Tbj. új (5/A. §) bekezdéssel egészült ki, melynek lényege, hogy a jogellenes jogviszony megszüntetésétől annak helyreállításáig terjedő időszakot biztosítási jogviszonyban töltött időszaknak kell tekinteni a helyreállítást követően keletkezett társadalombiztosítási ellátások iránti igények elbírálásakor.

A nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából köthető megállapodás mértéke 34%-ról 24%-ra csökken. Az a **belföldi nagykorú** természetes személy, aki **nem saját jogú nyugdíjas,** és **biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban nem áll,** vagy a **biztosítása szünetel** nyugellátásra **jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából** 24 százalék nyugdíjjárulék fizetésének vállalása mellett **megállapodást köthet.** A járulékfizetés alapja a megállapodást kötő személy által megjelölt jövedelem, de minimum a megállapodás megkötése napján érvényes minimálbér.

A Tbj. által meghatározott eljárási szabályokban is történt változás. A biztosítottak és az egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyek adatait tartalmazó nyilvántartás naprakészre tétele érdekében az egészségbiztosítási és a munkaügyi hatóság, valamint az állami adó- és vámhatóság az adózó bejelentési kötelezettségének önkéntes teljesítése hiányában a biztosított bejelentést teljesítheti.

2.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI FELADATOKAT ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK

Az egészségbiztosítási területen a gyermekek családban történő nevelésének elősegítéséhez **2020. január 01-től** új ellátások kerülnek bevezetésre, úgymint az örökbefogadói díj, és a nevelőszülők részére járó gyermekgondozási díj.

Örökbefogadói díjra jogosultságot **szerezhet az a biztosított, aki második életévét betöltött gyermeket, illetve ikergyermekek esetén a harmadik életévüket betöltött gyermekeket örökbefogadási szándékkal nevelésbe vett**, feltéve, hogy a gyermek **nevelésbe vételének napját megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt**, és a gondozásba vétel időpontját megelőzően nem neveli legalább egy éve folyamatosan saját háztartásában a gyermek(ek)et.

Nevelőszülők részére járó gyermekgondozási díjra **szerezhet jogosultságot az a nevelőszülő, aki nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya alatt, a nevelt gyermekére tekintettel a nevelésbe vételének napját megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt**, a gyermeket **saját háztartásában neveli** és gondozza, vele életvitelszerűen együtt él.

Módosultak az Ebtv. méltányossági döntésekkel kapcsolatos rendelkezései az Alkotmánybíróság 25/2018. (XII. 28.) AB határozata kapcsán, melynek értelmében a méltányossági döntések ellen **már nem csak semmisségi okra hivatkozással lehet keretet indítani**. Mindezek alapján a jelen szabályozás szerint a méltányossági döntések ellen bírósági felülvizsgálatnak van helye, melyet az érintett lakóhelye szerint illetékes Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál kell előterjeszteni. A bíróság mérlegelési jogkör gyakorlásán alapuló közigazgatási döntést nem változtathatja meg, csak helyben hagyhatja, vagy hatályon kívül helyezheti.

3.

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI TERÜLETET ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK

Szabályozásra került, hogy a foglalkoztatóknak meddig kell megőrizniük a nyugdíj-megállapítás szempontjából releváns munkaügyi iratokat, továbbá ellátások megállapításátára vonatkozó rendelkezésekben is számos pontosításra került sor.

A foglalkoztatók számára a Tny. előírja a nyugdíj-megállapítás szempontjából fontos munkaügyi iratok őrzését a volt biztosítottra irányadó öregségi nyugdíjkorhatar betöltését követő 5 évig, továbbá elrendeli, hogy a foglalkoztató jogutód nélküli megszűnése esetén az iratörzés helyét köteles bejelenteni a nyugdíjbiztosítási szerv részére.

Az adategyeztetési eljárások kapcsán lényeges, hogy a 1960. évben vagy azt követően születettek ötéves korcsoportonként történő **kiértésítésére a továbbiakban három év áll rendelkezésre,** tehát az **1960–64 között születettek részére az adategyeztetési eljárás hivatalból történő kiértésítésének határideje 2019. december 31.**

Ismételt adategyeztetési eljárások kapcsán fontos, hogy a korábbi adategyeztetési eljárás lezárását követően – két év helyett – négy év elteltével kell hivatalból új eljárást indítani, továbbá a nyugdíjkorhatárhoz közel álló, 1955-ben vagy 1956-ban születettek esetében az ismételt adategyeztetést nem kell elvégezni.

Bővül a szolgálati időként figyelembe vehető ellátások köre, 2019-ben már szolgálati időként kell figyelembe venni a **gyermekek otthongondozási díja** elnevezésű (új szociális ágazat által nyújtható) **ellátást,** a munka-rehabilitáció keretében vagy **fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatott személy** tekintetében a **munkarehabilitációs díj,** illetve a **fejlesztési foglalkoztatási díj** folyósításának **időtartamát,** ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.

4.

MINIMUMOK, MAXIMUMOK

Öregségi teljes nyugdíj legkisebb összege:	28.500,- Ft
Minimálbér:	149.000,- Ft
Garantált bérminimum pedig:	195.000,- Ft
Gyermekgondozási díj bruttó havi maximum:	208.600,- Ft
Diplomás gyermekgondozási díj összege alapképzésben résztvevő hallgatóknál	104.300,- Ft
Diplomás gyermekgondozási díj összege mesterképzésben, vagy doktori képzésben résztvevő hallgatóknál	136.500,- Ft
Táppénz bruttó napi maximum:	9.933,- Ft
Egészségügyi szolgáltatási járulék összege:	havi 7500,- Ft, napi 250,- Ft

Méltányosság gyakorlása az egészségbiztosítási és a nyugdíjbiztosítási feladatellátás során

Muzsik Anita

osztályvezető

Jogi és Hatósági Főosztály · Társadalombiztosítási Osztály

A Kormányhivatal mind az Egészségbiztosítási Alap, mind pedig a Nyugdíjbiztosítási Alap terhére évente meghatározott keretösszeg erejéig méltányossági ellátásokat állapíthat meg. Mindkét alap tekintetében van lehetőség évente egyszeri egy összegű hozzájárulás, illetve hosszabb távon nyújtható támogatás igénylésére.

1.

NYUGELLÁTÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYSZERI SEGÉLY

Egyszeri segély adható a **nyugellátásban részesülő személy** részére, ha a **létfenntartását veszélyeztető élethelyzetbe kerül**, és a **havi jövedelme nem haladja meg**

- a 75.000 forintot, ha a közeli hozzátartozójával közös háztartásban él,
- a 85.000 forintot, amennyiben egyedül él.

Segély évente csak egy alkalommal állapítható meg, az összege nem lehet kevesebb 15.000,- forintnál, de nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj jogszabályban meghatározott tárgyévi legkisebb összegének másfélszeresét.

A „K17 számú űrlap – egyszeri segély igényléséhez” elnevezésű nyomtatvány benyújtása szükséges a kérelem benyújtásához.

2.

NYUGELLÁTÁS MÉLTÁNYOSSÁGBÓL TÖRTÉNŐ EMELÉSE

Kivételes nyugellátás-emelés engedélyezhető

- a nyugellátásban részesülő, öregségi nyugdíjkorhatárt elérő személynek;
- megváltozott munkaképességű özvegynek;
- fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó özvegynek;
- árvának,

amennyiben a nyugellátásának és egyéb rendszeres pénzellátásának együttes havi összege nem haladja meg a 85.000 forintot.

Kivételes nyugellátás-emelés a nyugellátás, a korábbi kivételes nyugellátás-emelés megállapítását követő 3 éven belül nem engedélyezhető.

A kivételes nyugellátás-emelés összege nem haladhatja meg az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének 25%-át, de nem lehet kevesebb annak 10%-ánál.

A „K16 számú úrlap – nyugellátás méltányossági alapon történő emeléséhez”, illetve „kivételes nyugellátás-emelés engedélyezése iránti kérelemhez szükséges nyilatkozat/pótlap” elnevezésű nyomtatvány benyújtása szükséges az igény előterjesztéséhez.

3.

A KÉRELEM BENYÚJTÁSÁHOZ FÚZÓDÓ KÖZÖS SZABÁLYOK

A fenti kérelmek benyújtásához **szükséges nyomtatványok** megtalálhatóak a tcs.allamkincstar.gov.hu, valamint a csmkh.hu weboldalakon, illetve a kormányablakoknál is beszerezhetőek.

A beadvány benyújtható postai úton a Csongrád Megyei Kormányhivatal Jogi és Hatósági Főosztály Társadalombiztosítási Osztályhoz (**Postacím: 6701 Szeged, Pf. 667.**), bármely kormányablaknál személyesen továbbá elektronikus úton ügyfélkapunk keresztül.

Elbírálhatóság szempontjából ki kell emelni, hogy kérelmet indokolni kell, és az abban foglalt rendkívüli körülmények igazolásához további dokumentumok (pl.: a kérelmező nevére kiállított temetési számla, egészségi állapotra, gyógyszerköltségre vonatkozó névre szóló igazolások, közműszámlák stb.) **szükségesek.**

4.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS KERETEIN BELÜL ADHATÓ EGYSZERI SEGÉLY

A biztosított vagy egészségügyi szolgáltatásra jogosult személy, amennyiben egészségi állapotával, illetve egészségi állapotának változásával kapcsolatban nehéz anyagi helyzetbe kerül, évente egy alkalommal egyszeri segélyben részesíthető.

A kérelem elbírálása során figyelembe lehet venni a felmerült, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz költségét. Szociális indokok alapján (tüzelő, hiteltörlesztés, más anyagi nehézségek stb.) az Egészségbiztosítási alap terhére **nem áll módunkban segélyt nyújtani**. Az elbírálás során tekintettel kell lenni az egészségi állapottal összefüggő igazolt költségek és az egy főre jutó nettó jövedelem arányára.

A „Nyomtatvány a társadalombiztosítás által méltányosságból adható egyszeri segélykérelemhez” elnevezésű adatlapon kell a kérelmet benyújtani, mely letölthető a tcs.allamkincstar.gov.hu, valamint a csmkh.hu oldalakról. A kérelem benyújtható postai úton a Csongrád Megyei Kormányhivatal Jogi és Hatósági Főosztály Társadalombiztosítási Osztályhoz (6701 Szeged, Pf. 472.), továbbá bármely kormányablaknál.

Elbírálhatóság szempontjából ki kell emelni, hogy a beadványt indokolni kell, az abban foglaltakat pedig megfelelő módon alá kell támasztani. Mindezekre tekintettel a nyomtatványhoz csatolni szükséges a jövedelemigazolást; a kérelem benyújtását megelőző egy éven belüli betegséget igazoló kórházi/orvosi igazolást; a társadalombiztosítás által nem támogatott gyógyszerek kiváltását igazoló, névre szóló gyógyszerertári számlát; a gyógyhatású készítmény, valamint vény nélküli gyógyszerek vásárlását igazoló névre szóló számlát; gyógyászati segédeszköz árának támogatására irányuló kérelem esetén a megvásárolt eszköz költségét igazoló eredeti számlát; valamint a fenti eszközöket, készítmények használatának előíró orvosi javaslatot.

5.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ELLÁTÁSOK KERETÉBEN ADHATÓ MÉLTÁNYOSSÁGI PÉNZBELI ELLÁTÁS

A kormányhivatal méltányosságból csecsemőgondozási díjat, gyermekgondozási díjat és táppénzt adhat a biztosított részére, ha az ellátás megállapításához szükséges biztosítási idővel nem rendelkezik.

A fentiekén túl **méltányosságból gyermekápolási táppénz állapítható meg** azon biztosított szülő részére,

- aki a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke esetében, az életkorhoz kötött gyermekápolási napokat már igénybe vette, de gyermek betegsége kapcsán tovább keresőképtelen
- továbbá aki a 12 és 18 év közötti életkorú gyermeke betegsége kapcsán a gyermeket otthon ápolja, vagy ha a gyermeket kórházban kezelik, és a gyermeke mellett tartózkodik a kórházban.

Pénzbeli ellátását méltányosságból legkorábban – a 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermek ápolása vagy kórházi tartózkodása címén méltányosságból megállapítható táppénz esetét kivéve – **az igényjogosultság megszűnését követő naptól lehet megállapítani.**

Méltányosságból megállapítható pénzbeli ellátás iránti kérelmet a **biztosított „Kérelem a biztosított részére a pénzbeli ellátás méltányosságból történő elbírálásához”** elnevezésű nyomtatványon nyújthatja be a foglalkoztatójához. A foglalkoztató a biztosított által a rendelkezésre bocsátott iratokat, az érdemi elbíráláshoz szükséges (*Orvosi javaslat táppénz, gyermekápolási táppénz folyósítás méltányosságból történő meghosszabbításának elbírálásához, az ellátást elutasító jogerős határozat*) **dokumentumokkal** együtt a kérelem kézhezvételétől számított **5 napon belül továbbítja a székhelye szerint illetékes kormányhivatalhoz.**

A kérelem benyújtásához szükséges nyomtatványok letölthetőek a tcs.allamkincstar.gov.hu, valamint a csmkh.hu oldalakról.

A méltányossági jogkörben hozott döntések ellen bírósági felülvizsgálatnak van helye, melyet az érintett lakóhelye szerint illetékes Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál kell előterjeszteni.

Kormányablakok Csongrád megyében

Csongrádi Járási Hivatal	6640 CSONGRÁD , Justh Gyula u. 2/b
Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal	6800 HÓDMEZŐVÁSÁRHELY , Ady Endre u. 14.
Kisteleki Járási Hivatal	6760 KISTELEK , Árpád u. 3.
Makói Járási Hivatal	6900 MAKÓ , Széchenyi tér 22.
Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal (Mindszent)	6630 MINDSZENT , Köztársaság tér 6.
Mórahalmi Járási Hivatal	6782 MÓRAHALOM , Millenniumi sétány 17.
Szegedi Járási Hivatal (Sándorfalva)	6762 SÁNDORFALVA , Ady Endre u. 1.
Szegedi Járási Hivatal (Megyeháza)	6722 SZEGED , Rákóczi tér 1.
Szegedi Járási Hivatal (TESCO Szeged Extra)	6724 SZEGED , Rókusi krt. 42–64.
Szegedi Járási Hivatal (Szeged Nova)	6726 SZEGED , Szőregi út 80.
Szentesi Járási Hivatal	6600 SZENTES , Kossuth tér 6.
Mórahalmi Járási Hivatal (Üllés)	6794 ÜLLÉS , Dorozsmai út 40.

Ügyfél- fogadás:

Csongrád
Hódmezővásárhely
Kistelek
Makó
Mindszent
Mórahalom
Sándorfalva
Szentés
Üllés

Szeged
Szeged Nova
Megyeháza
Tesco Szeged Extra

hétfő	7 – 17	7 – 17
kedd	8 – 16	8 – 20
szerda	8 – 16	8 – 20
csütörtök	8 – 18	8 – 18
péntek	8 – 12	8 – 20

A Csongrád Megyei Kormányhivatal vezetőinek elérhetőségei

Kiemelten jelezve a legutóbb közölt (2018. december 19-ei) állapothoz képest bekövetkezett változások

Székhely: 6722 Szeged, Rákóczi tér 1.
Postacím: 6701 Szeged, Pf. 1096
Telefon: 62/680-663 · Fax: 62/680-601
E-mail: vezeto@csongrad.gov.hu
Honlap: csmkh.hu · kormányhivatal.hu

	szervezeti egység	vezető	telefon	@csongrad.gov.hu
	Kormány megbízott	Dr. Juhász Tünde	62/680-607 30/250-8973	juhasz.tunde
	Főigazgató	Dr. Mikecz Péter	62/680-406 30/475-2207	mikecz.peter
	Igazgató	Zakar Péter	62/680-654 70/436-1518	zakar.peter
Kormány megbízotti Kabinet	Titkárság	Szécsiné Gyura Szabina	62/680-684	gyura.szabina
		Tóth Renáta	62/680-606	toth.renata
		Török Anita	62/680-484	anita.torok
		Állami Főépítész	Sári Zsolt	62/680-120
	Belső kontroll koordinátor	Csikós Emese	62/680-612	csikos.emese
	Kommunikációs vezető	Varga Márta	62/680-604 70/337-2689	varga.marta
Védelmi Bizottság Titkársága	Titkár	Meleg Károly	62/680-451 70/436-2311	meleg.karoly
	Titkár helyettes	Csepregi Balázs	62/680-452 30/903-8381	csepregi.balazs
Belső Ellenőrzési Osztály	Belső ellenőrzési vezető	Herczegh Róbert László	62/680-437 70/436-4008	herczegh.robort

	szervezeti egység	vezető	telefon	@csongrad.gov.hu
Foglalkoztatási Főosztály	Főosztályvezető	Budai László	62/680-900 30/677-7875	budai.laszlo
	Alapkezelő Osztály	Bakos László Attila	62/680-908	bakos.laszlo
	Közfoglalkoztatási Osztály	Janovics Péter	62/680-952	janovics.peter
	Munkaerőpiaci Osztály	Kővágó Márta	62/680-902	kovago.marta
Jogi és Hatósági Főosztály	Főosztályvezető	Dr. Bangha Ágnes	62/680-683 70/382-9177	bangha.agnes
	Földhivatali Osztály	Dr. Regős-Benák Edit	62/680-157	regos.edit
	Hatósági, Építésügyi és Oktatási Osztály	Dr. Bereczky Katalin	62/680-626	bereczky.katalin
	Jogi és Törvényességi Felügyeleti Osztály	Dr. Baunoch Magdolna	62/680-695	baunoch.magdolna
	Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztály	Dr. Csongrádi Helga	62/680-687	csongradi.helga
	Szociális, Igazságügyi és Gyámügyi Osztály	Dr. Mezey Róbert	62/680-611	mezey.robert
	Társadalombiztosítási Osztály	Muzsik Anita	62/680-231	muzsik.anita
Működést Támogató Főosztály	Főosztályvezető	Schleining Ibolya	62/680-467 30/218-6359	schleining.ibolya
	Beszerezési, Beruházási, Üzemeltetési és Projekt Osztály	Balogh Diána	62/680-409	balogh.diana
	Humánpolitikai Osztály	Vóneki László	62/680-660	voneki.laszlo
	Informatikai Osztály	(nincs kinevezve)		
	Pénzügyi Osztály	Fódi Edit	62/680-693	fodi.edit
	Számviteli és Támogatási Osztály	Mátó Melinda	62/680-674	mato.melinda
Népegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Főosztály	Főosztályvezető	Dr. Bosnyákovits Tünde	62/681-702 70/680-5587	bosnyakovits.tunde
	Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály	Dr. Lamperné dr. Horváth Éva	62/680-800	horvath.eva
	Népegészségügyi és Járványügyi Osztály	Dr. Kiss Edit	62/681-716	kiss.edit
	Laboratóriumi Osztály	Dr. Orosz László	62/681-763	orosz.laszlo

	szervezeti egység	vezető	telefon	@csongrad.gov.hu
CSONGRÁDI JÁRÁSI HIVATAL	Foglalkoztatási Osztály	Dr. Szubally Brúnó hivatalvezető	63/814-711 70/436-2310	szubally.bruno
	Földhivatali Osztály	Németh Anna hivatalvezető-helyettes	63/814-741	nemeth.anna
	Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály	Török József	63/814-725	torok.jozsef
	Kormányablak Osztály	Dr. Gyovai Réka	63/814-712	gyovai.reka
		Dr. Becsei Dániel	63/814-717	becsei.daniel
HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI JÁRÁSI HIVATAL	Járási Hivatalvezetői Titkárság	Dr. Végh Ibolya hivatalvezető	62/681-018 30/359-6148	vegh.ibolya
		Dr. Szegény Judit hivatalvezető-helyettes	62/681-004	szegeny.judit
		Dr. Késmárki-Szabó Olga	62/681-001	szabo.olga
		Réczi Zsanett	62/681-014	reczi.zsanett
		Rostás Ferencné	62/681-002	rostas.ferencne
		Schultz József	62/814-905	schultz.jozsef
		Király János	62/814-923	kiraly.janos
		Dr. Szabó Csilla	62/814-913	szabo.csilla
		Kertész Péter	62/814-919	kertesz.peter
		Dr. Kun Andrea	62/681-084	kun.andrea
Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály	Főosztályvezető	Dr. Borka Attila	62/681-072	borka.attila
	Helyszíni Ellenőrzési Osztály	Dr. Balogh Gabriella	62/681-054	balogh.gabriella
	Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Normatív Támogatások Kérelemkezelési Osztálya	Dr. Kovács Gábor	62/680-784	kovacs.gabor
	Vidékfejlesztési Beruházások Kérelemkezelési Osztálya	Borcsik Zoltán	62/681-080	borcsik.zoltan
Agrárügyi Főosztály	Főosztályvezető	Dr. Simonkáné dr. Molnár Mónika	62/814-161	molnar.monika
	Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály	Lévai Balázs	62/680-307	levai.balasz
	Földhivatali Osztály	Mányainé Piti Gabriella	62/681-015	manyaine.gabriella
	Földművelésügyi Osztály	Bereczki Pál	62/242-895	bereczki.pal
Hatósági Főosztály	Növény- és Talajvédelmi Osztály	Dr. Csúcs Tünde	62/681-008	csucs.tunde
	Főosztályvezető	Hegyi István	62/681-034	hegyi.istvan
	Családtámogatási és Társadalombiztosítási Osztály	Dr. Bugyi Györgyi	62/681-463	bugyi.gyorgyi
	Építésügyi Osztály			
	Foglalkoztatási Osztály			
	Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály			
	Kormányablak Osztály			
	Népegészségügyi Osztály			

szervezeti egység	vezető	telefon	@csongrad.gov.hu
KISTELEKI JÁRÁSI HIVATAL	Dr. Szalai Gabriella hivatalvezető	62/681-303 70/454-8887	szalai.gabriella
Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály	Dr. Tóth Erika	62/681-321	toth.erika
Foglalkoztatási Osztály	Csehek Ágnes	62/681-332	csehek.agnes
Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály	Lévai Anikó	62/681-304	levai.aniko
Kormányablak Osztály	Kovácsné dr. Nagy Katalin hivatalvezető-helyettes	62/681-301	nagy.katalin

MAKÓI JÁRÁSI HIVATAL

(nincs kinevezve)

Foglalkoztatási Osztály	Bárdi László	62/681-472	bardi.laszlo
Földhivatali Osztály	Elek Róbert	62/681-456	elek.robert
Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály	Dr. Lakatos-Tóth Andor hivatalvezető-helyettes	62/681-428 70/436-2247	lakatostoth.andor
Kormányablak Osztály	Molnár Renáta	62/681-414	molnar.renata

MÓRAHALMI JÁRÁSI HIVATAL

	Dr. Szántó Mária hivatalvezető	62/681-350 70/454-8872	szanto.maria
Foglalkoztatási Osztály	Ivanovné Makovits Tünde hivatalvezető-helyettes	62/681-390	makovits.tunde
Földhivatali Osztály	Dr. Nagy Izabella	62/681-381	nagy.izabella.morahalom
Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály	Dr. Csala Éva	62/681-352	csala.eva
Kormányablak Osztály	Nógrádiné Bálint Melinda	62/681-356	balint.melinda

SZEGEDI JÁRÁSI HIVATAL

szervezeti egység	vezető	telefon	@csongrad.gov.hu
	Dr. Holubán Csilla hivatalvezető	62/680-075 70/454-8874	holuban.csilla
	Dr. Égető Gábor hivatalvezető-helyettes	62/680-011	egeto.gabor
	Szepesiné dr. Hidvégi Julianna hivatalvezető-helyettes	62/680-653	hidvegi.julianna
	Leinweberné Hankóczy Nikolett	62/680-017	hankoczy.nikolett
	Nagy Ágnes Eszter	62/680-034	nagy.agnes
Járási Hivatalvezetői Titkárság			
Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály	Főosztályvezető	Pintér Tamásné	62/680-757 pinter.tamasne
	Adategyeztetési és Nyugdíjbiztosítási Osztály	Sápiné dr. Török Magdolna	62/680-366 sapine.magdolna
	Egészségbiztosítási Osztály	Biczók Gyöngyi	62/680-202 biczok.gyongyi
	Családtámogatási Osztály	Tóth Ferencné	62/680-260 toth.ferencne
	Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztály	Balogné Czirok Anikó	62/680-759 czirok.aniko
Foglalkoztatási és Fogyasztóvédelmi Főosztály	Főosztályvezető	Törjékné Pásztor Ildikó	62/680-962 torjekne.ildiko
	Foglalkoztatási Osztály	Szalai Szilvia	62/680-966 szalai.szilvia
	Fogyasztóvédelmi Osztály	Petrik Sándor	62/680-532 petrik.sandor
	Munkavédelmi és Munkaügyi Osztály	Dr. Horesnyi Julianna	62/680-546 horesnyi.julianna
Hatósági Főosztály I.	Főosztályvezető	Lantainé dr. Szecskó Nóra	62/680-023 szecsco.nora
	Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály	Dr. Tihanyi Zala	62/680-830 tihanyi.zala
	Gyámügyi és Igazságügyi Osztály	Dr. Dudás Gábor	62/680-098 dudas.gabor
	Hatósági és Oktatási Osztály	Palágyiné dr. Gömöri Katalin	62/680-029 gomori.katalin
	Népegészségügyi Osztály	Dr. Gulyáné Dr. Pataricza Mónika	62/681-759 pataricza.monika

	szervezeti egység	vezető	telefon	@csongrad.gov.hu
Hatósági Főosztály II.	Főosztályvezető	Tóth Zoltán	62/680-152	toth.zoltan
	Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	Masa Ferenc	62/680-130	masa.ferenc
	Földhivatali Osztály	Dabis Tamás	62/680-176	dabis.tamas
	Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály	Dr. Mader Balázs	62/681-656	mader.balazs
	Közlekedési Osztály	Hunya Péter	62/681-612	hunya.peter
	Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Osztály	Kelemen János	62/680-382	kelemen.janos
Kormányablak Főosztály	Útügyi Osztály	Márta János	62/681-611	marta.janos
	Főosztályvezető	Csányi Zsolt	70/490-6062	csanyi.zsolt
	Kormányablak Osztály 1.	István Beatrix	62/680-016	istvan.beatrix
	Kormányablak Osztály 2.	Dr. Kiss Zsuzsanna	62/680-019	kiss.zsuzsanna

SZENTESI JÁRÁSI HIVATAL

	Dr. Tóth Flórián hivatalvezető	63/814-776 30/459-7478	toth.florian
Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály	Dr. Lehoczky János	63/814-786	lehoczky.janos
Foglalkoztatási Osztály	Tonnes Zsolt	63/312-256	tonnes.zsolt
Földhivatali Osztály	Bertus Mária	63/814-794	bertus.maria
Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály	Dr. Lantos Ágnes	63/814-770	lantos.agnes
Kormányablak Osztály	Dr. Ötvös Ágnes hivatalvezető-helyettes	63/814-772	otvos.agnes
Népegészségügyi Osztály	Dr. Gáspár Gábor	63/400-175	gaspar.gabor

A Csongrád Megyei Államigazgatási Kollégium tagjai

szervezeti egység	vezető	levelezési cím	telefon	e-mail
Csongrád Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja	Dr. Juhász Tünde kormány megbízott	6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	62/680-607	juhasz.tunde @csongrad.gov.hu
CSMKH főigazgatója	Dr. Mikecz Péter főigazgató	6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	62/680-406	mikecz.peter @csongrad.gov.hu
CSMKH igazgatója	Zakar Péter mb. igazgató	6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	62/680-654	zakar.peter @csongrad.gov.hu
CSMKH Belső Ellenőrzési Osztály	Herczegh Róbert László mb. osztályvezető	6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	62/680-437	herczegh.robert @csongrad.gov.hu
CSMKH Jogi és Hatósági Főosztály	Dr. Bangha Ágnes főosztályvezető	6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	62/680-683	bangha.agnes @csongrad.gov.hu
CSMKH Foglalkoztatási Főosztály	Budai László főosztályvezető	6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	62/680-900	budai.laszlo @csongrad.gov.hu
CSMKH Népegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Főosztály	Dr. Bosnyákovits Tünde főosztályvezető	6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11.	62/681-702	bosnyakovits.tunde @csongrad.gov.hu
CSMKH Működést Támogató Főosztály	Schleining Ibolya gazdasági vezető	6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	62/680-467	schleining.ibolya @csongrad.gov.hu
CSMKH Csongrádi Járási Hivatal	Dr. Szubally Brúnó járási hivatalvezető	6640 Csongrád, Justh Gyula u. 2/B.	63/814-711	szubally.bruno @csongrad.gov.hu
CSMKH Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal	Dr. Végh Ibolya járási hivatalvezető	6800 Hódmezővásárhely, Ady Endre út 14.	62/681-018	vegh.ibolya @csongrad.gov.hu
CSMKH Kisteleki Járási Hivatal	Dr. Szalai Gabriella járási hivatalvezető	6760 Kistelek, Árpád u. 1-3.	62/681-303	szalai.gabriella @csongrad.gov.hu

szervezeti egység	vezető	levelezési cím	telefon	e-mail
CSMKH Makói Járási Hivatal	Dr. Lakatos-Tóth Andor járási hivatalvezető-helyettes	6900 Makó, Széchenyi tér 22.	62/681-428	lakatostoth.andor@csongrad.gov.hu
CSMKH Mórahalmi Járási Hivatal	Dr. Szántó Mária járási hivatalvezető	6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1.	62/681-350	szanto.maria@csongrad.gov.hu
CSMKH Szegedi Járási Hivatal	Dr. Holubán Csilla járási hivatalvezető	6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	62/680-075	holuban.csilla@csongrad.gov.hu
CSMKH Szentesi Járási Hivatal	Dr. Tóth Flórián járási hivatalvezető	6600 Szentes Kossuth tér 6.	63/814-776	toth.florian@csongrad.gov.hu
Alkotmányvédelmi Hivatal Csongrád Megyei Iroda	Dr. Komár Krisztián Márk c. nb. őrnagy irodavezető	6722 Szeged, Párizsi krt. 36.	62/551-901	szeged@ah.gov.hu
Alsó-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság	Dr. Kozák Péter igazgató	6720 Szeged, Stefánia 4., Pf. 390	62/599-599	titkarsag@ativizig.hu
Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal Dél-Alföldi Regionális Igazgatóság	Dr. Seres József igazgató	6724 Szeged, Londoni krt. 15.	62/549-141	dar@bah.b-m.hu
Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Szatmári Imre t. dandártábornok igazgató	6721 Szeged, Berlini krt. 16–18. Pf. 483.	62/621-280	csongrad.titkarsag@katved.gov.hu
Csongrád Megyei Rendőrfőkapitányság	Dakos József r. dandártábornok megyei főkapitány	6721 Szeged, Kossuth Lajos sgt. 22–24.	62/562-400	ugyelet.csongradmrk@csongrad.police.hu
Klebelsberg Központ Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ	Balázs József igazgató	6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.	30/399-5341	jozsef.balasz@kk.gov.hu
Klebelsberg Központ Szegedi Tankerületi Központ	Plesovszkiné Ujfaluczki Judit igazgató	6726 Szeged, Bal fasor 17–21.	30/373-8851	judit.ujfaluczki@kk.gov.hu
Magyar Államkincstár Csongrád Megyei Igazgatósága	Rigó Szilveszterné igazgató	6720 Szeged, Széchenyi tér 9.	62/568-168	rigo.szilveszterne@allamkincstar.gov.hu
Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő Ellátási és Koordinációs Főosztály	Plavetzné dr. Tompán Veronika főosztályvezető	6726 Szeged, Bal fasor 17–21.	62/561-200	dath.csongrad@neak.gov.hu
Szegedi Fegyház és Börtön	Tikász Sándor bv. dandártábornok intézetparancsnok	6724 Szeged, Mars tér 13. Pf. 753	62/554-970	szeged.uk@bv.gov.hu
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Csongrád Megyei Kirendeltsége	Nyári Amália igazgató	6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	70/647-5910	csongrad@szgyf.gov.hu

TANÁCSKOZÁSI JOGGAL MEGHÍVOTTAK:

szervezeti egység	vezető	levelezési cím	telefon	e-mail
Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke	Kakas Béla elnök	6720 Szeged, Tisza Lajos körút 2-4.	62/886-831	elnok @csongrad-megye.hu
Csongrád Megyei Önkormányzat jegyzője	Vadász Csaba jegyző	6720 Szeged, Tisza Lajos körút 2-4.	62/886-840	fojegyzo @csongrad-megye.hu
Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város jegyzője	Dr. Varga Ildikó jegyző	6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.	62/530-100/227	jegyzo @hodmezovasarhely.hu
Szeged Megyei Jogú Város jegyzője	jegyzői jogkörben eljárva: Dr. Martonosi Éva aljegyző	6720 Szeged, Széchenyi tér 10.	62/564-364	mozes.ervin @szeged.eu
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Szegedi Hatósági Iroda	Szabó Tibor igazgató	6721 Szeged, Csongrádi sgt. 15. Pf. 689.	62/568-300	info @nmhh.hu
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Csongrád Megyei Adó- és Vámigazgatósága	Dr. Makó András igazgató	6721 Szeged, Bocskai u. 14. Pf. 890	62/567-500	csongradavig @nav.gov.hu

Önkormányzati elérhetőségek Csongrád megyében

Kiemelten jelezve a legutóbb közölt (2018. december 19-ei) állapothoz képest bekövetkezett változások

Naprakészen elérhető a csmkh.hu/hu/onkormanyzatok-elerhetosegei-csongrad-megyeben címen

település	postacím email	telefon honlap	polgármester alpolgármester	jegyző aljegyző	közös önkormányzati hivatal
ALGYÓ nagyközség	6750 Algyó, Kastélykert u. 40. ph@algyo.hu	62/517-517 algyo.hu	Molnár Áron Dr. Gubacsi Enikő	Dr. Varga Ákos Angyal Zsolt	–
AMBRÓZFALVA község	6916 Ambrózfalva, Dózsa György u. 1. phambroz@oroscom.hu	62/521-010 ambrozfalva.hu	Csirik László Borka Eleonóra	Dr. Sarkadi Péter –	Csanádalberti Közös Önkormányzati Hivatal
APÁTFALVA község	6931 Apátfalva, Templom u. 69. apatfalva.polg@vnet.hu	62/520-040 apatfalva.hu	Szekeres Ferenc Kiszely Jánosné	Dr. Szénási Hanna –	–
ÁRPÁDHALOM község	6623 Árpádhalom, Petőfi u. 17. pmhivatal@arpadhalom.hu	63/456-057 arpadhalom.hu	Szarka Attila Domján Ferenc	Dr. Vida Bernadett –	Nagymágocsi Közös Önkormányzati Hivatal
ÁSOTTHALOM nagyközség	6783 Ásotthalom, Szent István tér 1. polghiv@asotthalom.hu	62/591-560 asotthalom.hu	Toroczkai László Fackelmann István	Dr. Hajnal Péter –	–
BAKS község	6768 Baks, Fő u. 92. info@baks.hu	62/269-233 baks.hu	Búza Zsolt Lépné Soós Anita Dobos Péter Pál	az új jegyző kinevezéséig: Dr. Faragó Péter Tömörkényi KÖH jegyzője –	–

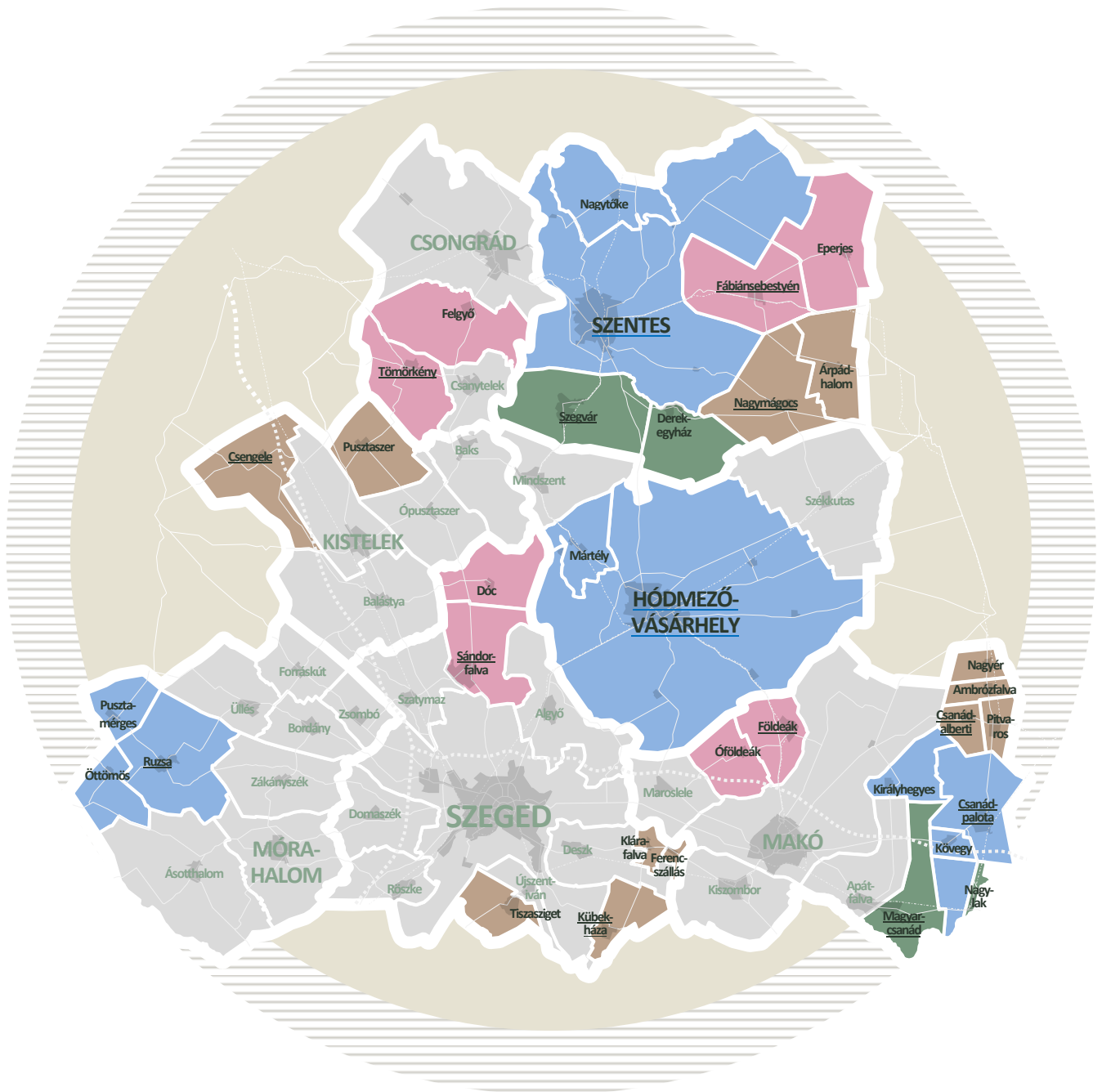
település	postacím email	telefon honlap	polgármester alpolgármester	jegyző aljegyző	közös önkormányzati hivatal
BALÁSTYA község	6764 Balástya, Rákóczi u. 5. titkarsag@balastya.hu	62/278-222 balastya.hu	Ujvári László Juhász Jenő	Magyar Mihályné Koczkáné dr. Szabó Gabriella	–
BORDÁNY nagyközség	6795 Bordány, Benke G. u. 44. bordany@bordany.hu	62/588-510 bordany.com	Tanács Gábor Kiss-Patik Péter	Dr. Fodor Ákos –	–
CSANÁDALBERTI község	6915 Csanádalberti, Fő u. 30. polghivcsanadalberti@oroscom.hu	62/650-310 csanadalberti.hu	Csjernyik Zoltán Makács László	Dr. Sarkadi Péter –	Csanádalberti Közös Önkormányzati Hivatal
CSANÁDPALOTA város	6913 Csanádpalota, Kelemen László tér 10. pmhiv@csanadpalota.hu	62/263-001 csanadpalota.hu	Nyergesné Kovács Erzsébet Perneki László	jegyzői jogkörben eljárva: Kakuja-Simon Helga igazgatási csoportvezető	Csanádpalotai Közös Önkormányzati Hivatal
CSANYTELEK község	6647 Csanytelek, Volentér János tér 2. csanytelek@csanytelek.hu	63/578-510 csanytelek.hu	Forgó Henrik Mucsi István Tibor	Kató Pálné –	–
CSENGELE község	6765 Csengele, Petőfi u. 13. titkarsag@csengele.hu	62/586-570 csengele.hu	Kormányos Sándor Csókási Zoltán	Dr. Tóth Tibor Dr. Jaksa Tibor	Csengelei Közös Önkormányzati Hivatal
CSONGRÁD város	6641 Csongrád, Kossuth tér 7. csongrad@csongrad.hu	63/571-900 csongrad.hu	Bedő Tamás Albert Cseri Gábor	Dr. Juhász László Dr. Kádár Judit	–
DEREKEGYHÁZ község	6621 Derekegyház, Kossuth u. 4. hivatal@derekegyhaz.hu	63/453-019 derekegyhaz.hu	Szabó István Varga Ferenc Zsolt	jegyzői jogkörben eljárva: Berkeczné Csák Andrea igazgatási osztályvezető	Szegvári Közös Önkormányzati Hivatal
DESZK község	6772 Deszk, Tempfli tér 7. ph@deszk.hu	62/571-580 deszk.hu	Király László Brczán Krisztfior	Dr. Altmayerné dr. Kocsis Anita –	–
DÓC község	6766 Dóc, Alkotmány u. 17. onkormanyzat @dockozseg.hu	62/570-005 dockozseg.hu	Tóth Margit Ficsor Zoltánné	Dr. Török Éva Dr. Másody Zsolt	Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal
DOMASZÉK nagyközség	6781 Domaszék, Köztársaság tér 1. domaszek@t-online.hu	62/284-011 domaszek.hu	Kispéter Géza Sziráki Krisztián	Dr. Csányi Imre –	–
EPERJES község	6624 Eperjes, Petőfi u. 1. ph.eperjes@tanet.hu	63/455-527 eperjes.hu	Kós György Gergő Kacziba József	Gyurisiné Székely Erika –	Fábiánsebestyéni Közös Önkormányzati Hivatal

település	postacím email	telefon honlap	polgármester alpolgármester	jegyző aljegyző	közös önkormányzati hivatal
FÁBIÁNSEBESTYÉN község	6625 Fábíansebestyén, Szabadság tér 2. polghivfabian@tanet.hu	63/366-555 fabiansebestyen.hu	Dr. Kós György Varjas Béla Dancs Ferencné	Gyurisné Székely Erika –	Fábíansebestyéni Közös Önkormányzati Hivatal
FELGYŐ község	6645 Felgyő, Széchenyi u. 1. pmhv@felgyo.hu	63/580-060 felgyo.hu	Horváth Lajos Szabóné Berkes Etelka	Dr. Faragó Péter –	Tömörkényi Közös Önkormányzati Hivatal
FERENCZÁLLÁS község	6774 Ferenczálás, Szegedi u. 53. onkormanyzat@ferenczallas.koznet.hu	62/529-505 ferenczallas.hu	Jani János Keményné Balogh Ágnes	Dr. Gácsi Zoltán –	Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal
FORRÁSKÚT község	6793 Forráskút, Fő u. 74. hivatal@forraskut.hu	62/287-222 forraskut.hu	Fodor Imre Rabi Mihályné	Dr. Kapás Anita –	–
FÖLDEÁK község	6922 Földeák, Szent László tér 1. foldeak@foldeak.hu	62/524-092 foldeak.hu	Hajnal Gábor Tóth Imre	Rákóczi Edit –	Földeáki Közös Önkormányzati Hivatal
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY megyei jogú város	6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1. pmh@hodmezovasarhely.hu	62/530-100 hodmezovasarhely.hu	Dr. Márki-Zay Péter Dr. Kis Andrea	Dr. Varga Ildikó Dr. Tatár Zoltán	Hódmezővásárhely MJV Polgármesteri Hivatala
KIRÁLYHEGYES község	6911 Királyhegyes, Jókai u. 38. kiralyhegyes6911@gmail.com	62/287-945 kiralyhegyes.hu	Horváth Lajos Miklós Imre	jegyzői jogkörben eljárva: Kakuja-Simon Helga igazgatási csoportvezető –	Csanádapalotai Közös Önkormányzati Hivatal
KISTELEK város	6760 Kistelek, Árpád u. 1–3. hivatal@kistelek.hu	62/598-100 kistelek.hu	Nagy Sándor Darabos Gábor Horváth János	Süliné dr. Terecskei Erzsébet Dr. Nagy Rusztem	–
KISZOMBOR nagyközség	6775 Kiszombor, Nagyszentmiklósi u. 8. ph@kiszombor.hu	62/525-090 kiszombor.hu	Szegvári Ernőné Szírbik Imre	Dr. Kárpáti Tibor –	–
KLÁRAFALVA község	6773 Klárafalva, Kossuth u. 171. onkormanyzat@klarafalva.koznet.hu	62/529-000 klarafalva.hu	Fekete József István Kübekháziné Gyuris Éva	Dr. Gácsi Zoltán –	Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal
KÖVEGY község	6912 Kövegy, Kossuth u. 29. pmhiv@kovegy.hu	62/523-820 kovegy.hu	Galgócziné Krobák Mária Anna Mucsi Zsanett	jegyzői jogkörben eljárva: Kakuja-Simon Helga igazgatási csoportvezető –	Csanádapalotai Közös Önkormányzati Hivatal
KÜBEKHÁZA község	6755 Kübekháza, Petőfi tér 2. jegyzo@kubekhaza.hu	62/254-514 kubekhaza.hu	Dr. Molnár Róbert Kucsera Istvánné	Dr. Gácsi Zoltán –	Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal

település	postacím email	telefon honlap	polgármester alpolgármester	jegyző aljegyző	közös önkormányzati hivatal
MAGYARCSANÁD község	6932 Magyarcsanád, Templom tér 1. info@magyarcsanad.hu	62/520-630 magyarcsanad.hu	Farkas János Tóth-Pál Lászlóné	Izsákné Hetényi Valéria Mária –	Magyarcsanádi Közös Önkormányzati Hivatal
MAKÓ város	6900 Makó, Széchenyi tér 22. info@mako.hu	62/511-800 mako.hu	Farkas Éva Erzsébet Czirbus Gábor	Dr. Bálint-Hankóczy Beatrix jegyzőt helyettesíti: Dr. Kruzslicz-Bodnár Gréta aljegyző	–
MAROSLELE község	6921 Maroslele, Szabadság tér 1. marosleleph@vnet.hu	62/256-033 maroslele.hu	Dr. Martonosi György Schulcz János	Dr. Dóka Tímea –	–
MÁRTÉLY község	6636 Mártély, Rákóczi tér 1. onkormanyzat@martely.hu	62/528-062 martely.hu	Borsos József Albert Sajti Imréné	Dr. Varga Ildikó Dr. Tatár Zoltán	Hódmezővásárhely MJV Polgármesteri Hivatala
MINDSZENT város	6630 Mindszent, Köztársaság tér 31. mindszent@mindszent.hu	62/527-010 mindszent.hu	Zsótér Károly Sándor Bagitáné Szécsényi Mária Tóth Csaba	Dr. Megyeri Szilvia Németh István	–
MÓRAHALOM város	6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1. info@morahalom.hu	62/281-022 morahalom.hu	Nógrádi Zoltán Csányi László Mucsi György Imre Szűcsné dr. Fehér Éva	Dr. Nagy-Elekes Petra Dr. Tóth Krisztián	–
NAGYÉR község	6917 Nagyér, Szabadság u. 33. igazgatas.nagy@oroscom.hu	62/521-910 nagy@er.hu	Lőrincz Tibor Deák Péter	Dr. Sarkadi Péter –	Csanádalberti Közös Önkormányzati Hivatal
NAGYLAJ község	6933 Nagylak, Petőfi u. 14. jegyzo@nagylak.hu	62/279-140 nagylak.hu	Locskai Zoltán Trembeczky Károly	Izsákné Hetényi Valéria Mária –	Magyarcsanádi Közös Önkormányzati Hivatal
NAGYMÁGOCS nagyközség	6622 Nagymágocs, Szentesi út 42. pmhivatal@nagymagocs.hu	63/363-002 nagymagocs.hu	Szebellédi Endre István Drubináné Fodor Katalin	Dr. Vida Bernadett –	Nagymágocsi Közös Önkormányzati Hivatal
NAGYTÓKE község	6612 Nagytóke, Széchenyi tér 4. nagytoke@sentes.hu	63/450-609 nagytoke.hu	Szénászký Zsolt Kis Nándor	Dr. Sztantics Csaba Dr. Danyi Katalin	Szentesi Közös Önkormányzati Hivatal
ÓFÖLDEÁK község	6923 Óföldreák, Bajcsy-Zsilinszky u. 2. hivatal.ofoldeak@gmail.com	62/295-603 ofoldeak.hu	Simonné Sinkó Erika Zsarkó József	Rákóczi Edit –	Földreáki Közös Önkormányzati Hivatal
ÓPUSZTASZER község	6767 Ópusztaszer, Tóhajlat 130. opusztaszer@invitel.hu	62/575-130 opusztaszerkozseg.hu	Makra József Dr. Makra József Antal Imre	Dr. Lajkó Norbert –	–

település	postacím email	telefon honlap	polgármester alpolgármester	jegyző aljegyző	közös önkormányzati hivatal
ÖTTÖMÖS község	6784 Öttömös, Fő u. 12. hivatal@ottomos.hu	62/589-015 ottomos.hu	Dr. Dobó István Veres János György	Földi Anita Erdélyi-Nagy Renáta	Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatal
PITVAROS község	6914 Pitvaros, Kossuth u. 30. polghiv@pitvaros.hu	62/522-411 pitvaros.hu	Radó Tibor Anderkó Attila	Dr. Sarkadi Péter –	Csanádalberti Közös Önkormányzati Hivatal
PUSZTAMÉRGES község	6785 Pusztamérges, Móra tér 2. hivatal@pusztamerges.hu	62/286-851 pusztamerges.hu	Dr. Papp Sándor Turcsányi János	Földi Anita Erdélyi-Nagy Renáta	Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatal
PUSZTASZER község	6769 Pusztaszer, Kossuth u. 45. pmhiv@pusztaszer.hu	62/576-510 pusztaszer.hu	Máté Gábor Nagy Emese	Dr. Tóth Tibor –	Csegelei Közös Önkormányzati Hivatal
RÖSZKE község	6758 Rőszke, Felszabadulás u. 84. jegyzo@roszkenet.hu	62/573-030 roszke.hu	Borbásné Márki Márta Horváth Béla	Dr. Gácser Tamás –	–
RUZSA község	6786 Ruzsa, Alkotmány tér 2. ruzsa@ruzsa.hu	62/285-011 ruzsa.hu	Sánta Gizella Ollmann-né Lovászi Ágnes	Földi Anita Erdélyi-Nagy Renáta	Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatal
SÁNDORFALVA város	6762 Sándorfalva, Szabadság tér 1. polghiv@sandorfalva.hu	62/572-961 sandorfalva.hu	Gajdosné Pataki Zsuzsanna Mária Búza Katalin	Dr. Török Éva Dr. Másody Zsolt	Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal
SZATYMAZ község	6763 Szatymaz, Kossuth u. 30. pmhivatal@szatymaz.hu	62/583-560 szatymaz.hu	Barna Károly Dékányné dr. Balogh Andrea	Dr. Makay Enikő –	–
SZEGED megyei jogú város	6720 Szeged, Széchenyi tér 10. info@szegedvaros.hu	62/564-364 szegedvaros.hu	Dr. Botka László Nagy Sándor Dr. Solymos László Dr. Szentgyörgyi Pál	jegyzői jogkörben eljárva: Dr. Martonosi Éva aljegyző Dr. Kopasz Vanda aljegyző	–
SZEGVÁR nagyközség	6635 Szegvár, Szabadság tér 2. polghiv@szegvar.hu	63/364-800 szegvar.hu	Gémes László Lukács Istvánné	jegyzői jogkörben eljárva: Berkeczné Csák Andrea igazgatási osztályvezető	Szegvári Közös Önkormányzati Hivatal
SZÉKKUTAS község	6821 Székkutas, Béke u. 2. titkarsag@szekutas.hu	62/593-050 szekutas.hu	Szél István Rostás Péter	Olasz Mónika –	–
SZENTES város	6600 Szentés, Kossuth tér 6. sztantics@szentes.hu	63/510-300 szentes.hu	Szirkik Imre Dr. Demeter Attila	Dr. Sztantics Csaba Dr. Danyi Katalin	Szentesi Közös Önkormányzati Hivatal

település	postacím email	telefon honlap	polgármester alpolgármester	jegyző aljegyző	közös önkormányzati hivatal
TISZASZIGET község	6756 Tiszasziget, Szent Antal tér 10. tiszasziget@vnet.hu	62/254-022 tiszasziget.hu	Ferenczi Ferenc Nacsá Tamás	Dr. Gácsi Zoltán –	Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal
TÖMÖRKÉNY község	6646 Tömörkény, Ifjúság u. 8. tomorkeny@tomorkeny.hu	63/577-020 tomorkeny.hu	Bánfi Sándor Tóth Józsefné	Dr. Faragó Péter –	Tömörkényi Közös Önkormányzati Hivatal
ÚJSZENTIVÁN község	6754 Újszentiván, Felszabadulás u. 7. polgarmesterihivatal@ujszentivan.hu	62/277-021 ujszentivan.hu	Putnik Lázár Balogh Istvánné	Dr. Szentirmay Sára –	–
ÜLLÉS nagyközség	6794 Üllés, Dorozsmai u. 40. hivatal@ulles.hu	62/282-122 ulles.hu	Nagy Attila Gyula Juhász Attila	Dr. Borbás Zsuzsanna –	–
ZÁKÁNYSZÉK község	6787 Zákányszék, Lengyel tér 7. info@zakanysek.hu	62/590-490 zakanysek.hu	Matuszka Antal István Kazi Péter	Gárgyán István –	–
ZSOMBÓ nagyközség	6792 Zsombó, Alkotmány u. 3. polghiv@zsombo.hu	62/595-555 zsombo.hu	Gyuris Zsolt Dr. Kispéter Gábor	Dr. Sziromi Márta –	–
CSONGRÁD MEGYEI Önkormányzat	6720 Szeged, Tisza Lajos körút 2-4. hivatal@csongrad-megye.hu	62/886-840 csongrad-megye.hu	Kakas Béla (elnök) Ádók János Magyar Anna Dr. Kovács Beáta	Vadász Csaba Dr. Somosi Krisztina	–

Kiadja: Csongrád Megyei Kormányhivatal
Székhely: 6722 Szeged, Rákóczi tér 1.
Telefon: 62/680-663
E-mail: vezeto@csongrad.gov.hu
Honlap: csmkh.hu · kormanyhivatal.hu
Kiadásért felelős: dr. Juhász Tünde kormány megbízott
Szerkeszti: Jogi és Hatósági Főosztály · Jogi és Törvényességi Felügyeleti Osztály
 dr. Baunoch Magdolna · dr. Semperger Zsolt
koordinacio@csongrad.gov.hu · tfo@csongrad.gov.hu